

**ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΖΩΝΟΣΟΓΟΝΟΥ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΙΣ ΟΡΝΙΘΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ,
ΩΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΟΡΝΙΘΙΑ ΚΡΕΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ GALLUS GALLUS ΚΑΙ
ΣΤΙΣ ΙΝΔΟΡΝΙΘΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΝΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2017 – 2019.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
Ιανουάριος 2021**

Μυρσίνη Τζανή
Τμήμα Τοξικολογίας, Καταλοίπων
Περιβαλλοντικών Ρυπαντών-ΥΠΑΑΤ
e-mail: mtzani@minagric.gr

Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων – ΥΠΑΑΤ
e-mail: deptzoonoses@minagric.gr&

Εισαγωγή

Η μη τυφοειδής σαλμονέλλωση είναι μια ζωοανθρωπονόσος που προκαλείται από βακτήρια του γένους *Salmonella* και ένα από τα συχνότερα αίτια πρόκλησης τροφιμογενών λοιμώξεων στους ανθρώπους. Ευθύνεται για 93,8 εκατομμύρια περιπτώσεις τροφιμογενών ασθενειών και 155.000 θανάτους ετησίως [1]. Επιπλέον, η σαλμονέλα είναι μία από τις τέσσερις βασικές αιτίες διαρροϊκών παθήσεων παγκοσμίως [2]. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA), κάθε χρόνο αναφέρονται περισσότερες από 91.000 περιπτώσεις ανθρώπινης σαλμονέλλωσης, καθιστώντας τη σαλμονέλλωση τη δεύτερη πιο συχνά αναφερόμενη ζωοανθρωπονόσο στην Ε.Ε [3]. Η EFSA εκτιμά ότι η συνολική οικονομική επιβάρυνση στην Ευρώπη, λόγω της ανθρώπινης σαλμονέλλωσης, ανέρχεται σε 3 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως [3].

Μέχρι σήμερα, έχουν εντοπιστεί περισσότεροι από 2.600 ορότυποι *Salmonella* και περισσότεροι από τους μισούς ανήκουν στο γένος *Salmonella enterica* subsp. *enterica*, που αντιπροσωπεύει την πλειονότητα των λοιμώξεων από σαλμονέλα στον άνθρωπο [4].

Στην Ελλάδα, η ανθρώπινη σαλμονέλλωση αποτελεί μέρος του Συστήματος Υποχρεωτικής Δήλωσης Νοσημάτων του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ) από το 2004. Για την περίοδο 2004-2019, αναφέρθηκαν συνολικά 10.321 κρούσματα σαλμονέλλωσης και η μέση ετήσια δηλούμενη επίπτωση της νόσου για την ίδια περίοδο ήταν 5,9 κρούσματα ανά 100.000 πληθυσμού [5].

Στην Ε.Ε, ο κίνδυνος μόλυνσης στον άνθρωπο σχετίζεται κυρίως με την κατανάλωση μολυσμένων τροφίμων, κυρίως αυγών, κρέατος χοίρων και πουλερικών [3]. Οι τρεις ορότυποι σαλμονέλας που απομονώνονται συχνότερα στον άνθρωπο είναι οι *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium* και μονοφασική *S. Typhimurium* και τα αυγά και τα προϊόντα αυγών είναι οι πιο συχνές πηγές μόλυνσης [6].

Για την προστασία των καταναλωτών από τη σαλμονέλα, η ΕΕ έχει υιοθετήσει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την ασφάλεια των τροφίμων από το «αγρόκτημα στο τραπέζι», που περιλαμβάνει την ετήσια παρακολούθηση της μέσης ετήσιας δηλούμενης επίπτωσης της νόσου στους ανθρώπους, τον έλεγχο του παθογόνου σε συγκεκριμένα ζωικά είδη και την παραγωγή τροφίμων απαλλαγμένων από σαλμονέλα [7-14]. Ο έλεγχος του παθογόνου εστιάζεται κυρίως στο κρέας και τα αυγά πουλερικών. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 θέτει στόχους για τη μείωση συγκεκριμένων οροτύπων σαλμονέλας (στοχοθετημένοι ορότυποι) σε σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και ορνιθίων κρεοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και ινδοορνίθων αναπαραγωγής και πάχυνσης, μέσω επιμέρους εκτελεστικών κανονισμών [9-14]. Για όλα τα παραπάνω είδη πουλερικών οι στόχοι τίθενται για δύο ορότυπους (*S. Enteritidis* και *S. Typhimurium*, συμπεριλαμβανομένου της μονοφασικής *S. Typhimurium* με τον αντιγονικό τύπο 1,4, [5], 12: i :-), εκτός από τις όρνιθες αναπαραγωγής για τις οποίες ο κοινοτικός στόχος περιλαμβάνει και τους ορότυπους *S. Hadar*, *S. Virchow* και *S. Infantis*. Προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους, τα κράτη μέλη (ΚΜ) έχουν εισαγάγει προγράμματα ελέγχου της σαλμονέλας σε αυτούς τους πληθυσμούς πουλερικών.

Στην Ελλάδα, η σαλμονέλλωση των ζώων είναι νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης και τα Εθνικά Προγράμματα Ελέγχου της Σαλμονέλας (ΕΠΕΣ) αφορούν μόνο πληθυσμούς πουλερικών και εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά το 2007 σε σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* [έκθεση EFSA]. Το 2008, η εφαρμογή των ΕΠΕΣ επεκτάθηκε στις όρνιθες ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, το 2009 στα ορνίθια κρεοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και μέχρι το 2010 τα προγράμματα κάλυπταν επίσης ινδοορνίθες αναπαραγωγής και πάχυνσης [15]. Οι κύριοι πυλώνες των ΕΠΕΣ περιλαμβάνουν την ενισχυμένη επιτήρηση του παθογόνου με βάση συγκεκριμένα πρωτόκολλα δειγματοληψίας (σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της κείμενης ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας), την

πρόληψη της νόσου στα πουλερικά με τη χρήση εμβολίων κατά των *S. Enteritidis* και *S. Typhimurium*, τη θέσπιση και εφαρμογή αυστηρών μέτρων βιοασφάλειας, προκειμένου να αποφευχθεί η εισαγωγή και η διασπορά του παθογόνου παράγοντα στις πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, την εφαρμογή μέτρων εξυγίανσης (καταστροφή / θερμική επεξεργασία πτηνών, καταστροφή/ θερμική επεξεργασία αυγών) και περιορισμού της διασποράς του παθογόνου (καθαρισμός, απολύμανση, απομάκρυνση μολυσμένης κόπρου και στρωμνής, κλπ) στην περίπτωση απομόνωσης θετικών σμηνών στους ορότυπους *S. Enteritidis* / *S. Typhimurium*/ *Salmonella* *Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, για όλα τα παραπάνω είδη πουλερικών, καθώς και *S. Hadar* για δύο συνεχόμενες φορές στο ίδιο σμήνος, στην περίπτωση των ορνίθων αναπαραγωγής και τέλος, στη λήψη διορθωτικών ενεργειών / μέτρων περιορισμού και αναχαίτισης της διασποράς του παθογόνου, βασιζόμενων στα ευρήματα της διενεργούμενης επιδημιολογικής διερεύνησης σε κάθε περίπτωση απομόνωσης θετικού σμήνους.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την επιδημιολογική κατάσταση τη μη τυφοειδούς σαλμονέλλωσης στους ανθρώπους στην Ελλάδα για την περίοδο 2004-2019, καθώς και τις λεπτομέρειες εφαρμογής των ΕΠΕΣ στη χώρα μας, είναι διαθέσιμες στα μέρη Α και Β του παρατήματος Ι αντίστοιχα.

Σκοπός της παρούσας έκθεσης είναι να αξιολογήσει την εφαρμογή των ΕΠΕΣ για το χρονικό διάστημα 2017 – 2019 σε όλα τα είδη πουλερικών που αυτά εφαρμόζονται, να αξιολογήσει την επιδημιολογική κατάσταση της σαλμονέλλωσης στα πουλερικά κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα, να εντοπίσει τις ελλείψεις/ανεπάρκειες που υπάρχουν αναφορικά με την εφαρμογή των προγραμμάτων και να προτείνει διορθωτικές ενέργειες για την επίλυσή τους.

Μεθοδολογία

Για την παραπάνω μελέτη χρησιμοποιήθηκαν τα ετήσια στοιχεία εφαρμογής των προγραμμάτων για τα έτη 2017, 2018 και 2019, τα οποία αποστέλλονται από τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΠΕ) της χώρας στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/νσης Υγείας Ζώων του ΥΠΑΑΤ. Τα στοιχεία αυτά συλλέγονται σε ετήσια βάση με τη χρήση προ-τυποποιημένων φορμών που περιλαμβάνονται στα εγχειρίδια των προγραμμάτων, καθώς και φορμών που περιλαμβάνονται σε εγκυκλίους του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων.

Τα δεδομένα που συλλέγονται περιλαμβάνουν πληροφορίες για τον πληθυσμό των εκτρεφόμενων πουλερικών ανά είδος σε κάθε ΠΕ της χώρας (υπάρχουσες πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις ανά είδος πουλερικών και τα σμήνη που εκτρέφονται σε αυτές), καθώς και τις πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις ανά είδος πουλερικών και τα σμήνη τα οποία καλύπτονται από τα ΕΠΕΣ. Επίσης, ανά εκτρεφόμενο σμήνος που καλύπτεται από τα ΕΠΕΣ περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την επίσημη δειγματοληψία, τη δειγματοληψία αυτοελέγχου, την εμβολιακή κατάσταση του σμήνους για τη *S. Enteritidis* / *S. Typhimurium*, καθώς και τον αριθμό των χρησιμοποιούμενων εμβολιακών δόσεων, το εργαστηριακό αποτέλεσμα για *Salmonella* spp. του αυτοελέγχου και του επίσημου ελέγχου, το εργαστηριακό αποτέλεσμα για τους στοχοθετημένους ορότυπους σαλμονέλλας, τον αριθμό πτηνών που καταστράφηκαν/υπέστησαν θερμική επεξεργασία σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος και τον αριθμό των αυγών που καταστράφηκαν/υπέστησαν θερμική επεξεργασία σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος.

Εφαρμογή των ΕΠΕΣ - Επίτευξη κοινοτικών στόχων-Συμμόρφωση ελέγχων με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

Όλα τα παραπάνω στοιχεία για την εφαρμογή των ΕΠΕΣ ανά είδος πουλερικών και ανά έτος συγκεντρώθηκαν, αθροίστηκαν ανά περιφερειακή ενότητα (NUTS 3) και τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν με τη μορφή πινάκων (**πίνακες 1.1.1-1.3.5**).

Προκειμένου να διαπιστωθεί εάν η εφαρμογή των ΕΠΕΣ κατά το χρονικό διάστημα 2017-2019 στα διαφορετικά είδη πουλερικών είχε ως αποτέλεσμα την επίτευξη των αντίστοιχων κοινοτικών στόχων, υπολογίστηκε ο επιπολασμός των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στα ενήλικα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής και ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, και στα ενήλικα σμήνη ινδορνίθων αναπαραγωγής, καθώς και στα σμήνη των ορνιθίων κρεοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και ινδορνιθών πάχυνσης. Ο επιπολασμός υπολογίστηκε ως το κλάσμα των θετικών σμηνών στο τέλος κάθε έτους προς τον συνολικό αριθμό σμηνών του ίδιου είδους που εξετάστηκαν μέσα στο πλαίσιο των ΕΠΕΣ μέχρι το τέλος του ίδιου έτους (% Επιπολασμός= αριθ. θετικών σμηνών που ανιχνεύτηκαν μέχρι 31/12/Χ έτους/ αριθ. σμηνών που εξετάστηκαν μέχρι 31/12/Χ έτους). Τα αποτελέσματα της ανάλυσης παρουσιάστηκαν για όλα τα παραπάνω είδη πουλερικών ανά έτος με τη μορφή πινάκων (**πίνακες 2.1-2.3**). Για τον υπολογισμό του επιπολασμού, ο αριθμός των σμηνών που εξετάστηκαν ανά έτος περιλαμβάνει όλα τα σμήνη που εξετάστηκαν για σαλμονέλλα μέσα στο πλαίσιο των ΕΠΕΣ με επίσημο έλεγχο ή αυτοέλεγχο. Κάθε σμήνος που εξετάζεται μέσα στο πλαίσιο των ΕΠΕΣ προσμετρείται μόνο μία φορά, ακόμη και εάν έχει εξετασθεί περισσότερες από μία φορές κατά τη διάρκεια του έτους.

Επιπρόσθετα, τα αποτελέσματα της εφαρμογής των ΕΠΕΣ αθροίστηκαν ανά είδος πουλερικών και ανά έτος σε επίπεδο χώρας (NUTS 0) και τα συνολικά αποτελέσματα παρουσιάστηκαν στους πίνακες **3.1-3.5**. Χρησιμοποιώντας τα στοιχεία των παραπάνω πινάκων, υπολογίσαμε ανά είδος πουλερικών και έτος, το ποσοστό συμμόρφωσης της επίσημης δειγματοληψίας (και του επισήμου ελέγχου) και της δειγματοληψίας αυτοελέγχου με τις διατάξεις της κείμενης ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας σε επίπεδο χώρας (NUTS 0). Τα αποτελέσματα της ανάλυσης απεικονίζονται στους ίδιους πίνακες **3.1-3.5**. Επιπλέον, το ποσοστό συμμόρφωσης της επίσημης δειγματοληψίας (και του επισήμου ελέγχου) και της δειγματοληψίας αυτοελέγχου υπολογίστηκε και σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας (NUTS 3), χρησιμοποιώντας τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στην κεντρική υπηρεσία από τα αρμόδια τμήματα κτηνιατρικής των ΠΕ και τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν στους πίνακες **1-28** του παραρτήματος II.

Επιδημιολογική κατάσταση της σαλμονέλλας στα διαφορετικά είδη πουλερικών την περίοδο 2017-2019

Βάσει των συλλεγόμενων επιδημιολογικών στοιχείων υπολογίστηκε ο επιπολασμός των *Salmonella* spp. (όλες οι σαλμονέλλες) και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας ανά είδος πουλερικών και ανά έτος, τόσο σε ολόκληρη της χώρα (NUTS 0), όσο και σε επίπεδο περιφέρειας (NUTS 2) και περιφερειακής ενότητας (NUTS 3) και τα επιδημιολογικά δεδομένα παρουσιάστηκαν με τη βοήθεια των συγκεντρωτικών πινάκων του παρατήματος III, καθώς και επιδημιολογικών χαρτών που δημιουργήθηκαν χρησιμοποιώντας το εργαλείο ECDC Map Maker Tool (EMMa) του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων (ECDC). Για τη δημιουργία των επιδημιολογικών χαρτών χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία επιπολασμού των περιφερειών (NUTS 2).

Επίσης, υπολογίστηκε η ποσοστιαία αναλογία των διαφορετικών ορότυπων σαλμονέλλας που ανιχνεύτηκαν κατά την εφαρμογή των ΕΠΕΣ το χρονικό διάστημα 2017-2019, ανά είδος πουλερικών (όρνιθες αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* και ινδορνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης) και ανά έτος, καθώς και η διαχρονική

εξέλιξη των πέντε συχνότερων εξ αυτών ανά είδος πουλερικών μέσα στην τριετία. Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν με τη μορφή διαγραμμάτων.

Αποτελέσματα

1. Αποτελέσματα εφαρμογής των ΕΠΕΣ στις όρνιθες αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής, κρεοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και στις ινδórνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης κατά τα έτη 2017-2019.

Τα αποτελέσματα εφαρμογής των ΕΠΕΣ στις όρνιθες αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και κρεοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και στις ινδórνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης κατά τα έτη 2017-2019, απεικονίζονται στους πίνακες 1.1.1-1.3.5.

1.1 Έτος 2017

Πίνακας 1.1.1 Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στις όρνιθες αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή Ένωση	Στήλη στο πλαίσιο του ΕΠΕΣ				Συνολικός Αριθμός Πτηνών	Συνολικός Αριθμός εκμετολεουσών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθμός Σημείων που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθμός Σημείων που περιλήφθησαν στην ετήσια έκθεση δημόσιας υγείας	Συνολικός Αριθμός επισκέψεων για τη λήψη επίσημων δειγμάτων	Θετικά ΣΜΕΝΗ S. spp	Αριθμός Θετικών Σημείων-Επιγχορηγούμενοι κτόπινα	Αριθμός Θετικών Σημείων που έχουν Αποδοκιμασθεί	Συνολικός Αριθμός Ζοών σε κατά τη στιγμή	Αριθμός Αυγών που καταγράφησαν	Αριθμός Αυγών που εκτέλεσαν για θεματική επέκτασή τους	ΠΑΡΑΠΗΡΣΗΞΗ
	Συνολικός Αριθμός Εκμετολεουσών Σημείων >250	Συνολικός Αριθμός Εκμετολεουσών Μικρότερων Σημείων <250	Συνολικός Αριθμός Μικρότερων Σημείων <250													
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	5	0	0	66.360	8	8	2	2	1	1	1	2367	0	6420	1 S. Enteritidis	
ΒΟΡΕΙΟΤΤΑ	2	14	0	117.312	2	14	2	2	0	0	0	0	0	0		
ΕΥΒΟΙΑ	2	0	0	68.000	2	8	0	12	3	3	0	0	0	0	3 S. infantis	
ΑΡΚΑΔΙΑ	1	1	0	2.000	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0		
ΑΡΤΑ	1	1	0	8.543	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0		
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	62	261	0	1.634.727	62	260	178	208	17	0	0	0	0	0	6 S. Livingstone, 2 S. Thompson, 7 S. Seftenberg, 1 S. Kotbus, 1 S. Ubi	
ΤΡΚΑΛΑ	1	2	0	6.000	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0		
ΠΕΛΛΑ	1	2	0	2.000	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0		
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	3	16	0	139.650	3	15	9	9	2	1	1	5270	50000	0	1 S. Enteritidis, 1 S. Enterica subsp. Enterica 6,7it-(ατυποαίτη)	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	2	0	2.511	1	2	2	2	0	0	0	0	0	0		
ΣΥΝΟΛΟ	79	315	0	2.437.103	82	314	203	237	23	5	2	7.637	50.000	6.420		

Πίνακας 1.1.2 Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στις όρνιθες ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή Ενότητα	Τμήση στο πλαίσιο του ΕΠΕΣ				Συνολικός Αριθμός Πτηνών	Συνολικός Αριθμός εκμεταλλεύσιμων που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθμός πτηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθμός πτηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθμός πτηνών που περιλήφθησαν στην επίσημη δειγματοληψία	Συνολικός Αριθμός επιστρεφόμενων και την λήψη βέλους S. spp ΣΥΜΜΗ	Θετικά Στοιχεία ημάτιο	Αριθμός πτηνών που έχουν αποδεικνυθεί	Συνολικός Αριθμός ζώων σε αυτό τα	Αριθμός πτηνών που νοσηλεύονται	Αριθμός πτηνών που επάλλοση για θεσμική επέμβαση	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
	Συνολικός Αριθμός Σχετικών Εκμεταλλεύσιμων >1000 πτηνών	Συνολικός Αριθμός Σχετικών Εκμεταλλεύσιμων <1000 πτηνών	Συνολικός Αριθμός Μικρότερων Σχημάτων														
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	8	13	10	11	257.082	16	26	256.142	8	8	1	1	1	2.522	0	4.920	
ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	189	309	70	67	922.073	201	282	668.481	156	160	34	1	1	4.500		85.280	25. Tennessee, 15. Miami, 25. Livingstone, 63. Infantis, 35. Indiana, 65. Cornwallis, 103. Braenderup, 25. Enteritidis (Ευβολοικά στέλεχος), 15. Paratyphi B, 35. Typhimurium, 25. Enteritidis, 15. Thompson, 25. Bareilly, 25. Cerris, 25. Rissen (2 S.Typhimurium & 2 S.Enteritidis κλωνικά στις επιβιβρωτικές)
ΒΟΙΩΤΙΑ	15	47	2	2	1.252.417	13	41	1.250.017	11	11	0	0	0	0	0	0	
ΕΥΒΟΙΑ	3	7	0	0	53.620	3	6	53.620	4	4	1	0	0	0	0	0	
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	1	1	1	1	1.500	2	2	1.500	0	0	0	0	0	0	0	0	
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	7	11	3	3	103.070	2	4	49.800	0	0	0	0	0	0	0	0	
ΚΕΡΚΙΡΑ	1	2	0	0	34.000	1	2	34.000	2	2	0	0	0	0	0	0	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	4	12	0	0	91.188	4	11	73.388	4	4	0	0	0	0	0	0	
ΑΡΧΟΝΙΔΑ	7	27	0	0	927.096	7	27	927.096	9	9	0	0	0	0	0	0	
ΑΡΚΑΔΙΑ	4	4	0	0	36.300	4	4	36.300	4	4	0	0	0	0	0	0	
ΛΑΚΩΝΙΑ	4	10	3	5	30.993	7	15	30.993	2	2	0	0	0	0	0	0	
ΉΠΕΙΡΩΤΙΚΑΡΧΑΝΙΑ	0	0	2	2	650	2	2	650	1	1	0	0	0	0	0	0	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	0	0	5	5	1.110	1	1	750	0	0	0	0	0	0	0	0	
ΙΟΝΝΙΝΑ	5	11	1	1	194.246	6	12	194.246	6	6	0	0	0	0	0	0	
ΚΕΡΚΙΡΑ	0	0	2	2	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	1	2	0	0	5.100	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ΤΡΙΚΑΛΑ	3	6	1	2	7.450	4	8	7.450	0	0	0	0	0	0	0	0	
ΛΑΡΙΣΣΑ	5	5	6	6	14.780	11	11	14.780	11	11	0	0	0	0	0	0	
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	1	4	4	6	11.850	1	9	11.550	4	4	0	0	0	0	0	0	
ΚΟΖΑΝΗ	2	10	0	0	29.000	2	10	29.000	10	10	0	0	0	0	0	0	
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	3	4	3	3	4.968	4	5	4.300	5	5	0	0	0	0	0	0	
ΠΕΛΛΑ	4	13	1	1	27.638	5	8	15.850	3	3	0	0	0	0	0	0	
ΠΙΕΡΙΑ	1	2	6	6	17.440	4	4	16.720	1	1	0	0	0	0	0	0	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	40	56	82	82	294.171	37	43	130.866	40	40	6	0	0	0	0	0	
ΧΑΝΙΩΤΙΚΗ	1	4	7	13	95.178	5	16	94.978	1	1	1	0	0	0	0	0	15. Enterica subsp. Salamae 41. r10.ε6
ΚΙΛΙΚΙΑ	6	19	3	3	257.822	8	20	239.632	0	0	0	0	0	0	0	0	
ΣΕΡΡΕΣ	13	15	9	9	84.581	20	22	79.581	2	2	0	0	0	0	0	0	
ΔΡΑΜΑ	2	3	8	8	4.350	4	5	4.350	0	0	0	0	0	0	0	0	
ΞΑΝΘΗ	1	3	0	0	42.000	1	3	42.000	1	1	0	0	0	0	0	0	
ΡΟΔΟΠΗ	1	1	0	0	3.700	1	1	3.700	1	1	0	0	0	0	0	0	
ΉΛΕΡΡΕ	1	3	0	0	220.800	1	2	124.800	0	0	0	0	0	0	0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	333	604	229	258	5.026.644	378	604	4.589.540	286	290	43	2	2	7.022	0	88.208	

Πίνακας 1.1.3. Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στα ορνίθια κρεοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή Ενότητα	Επιμεταλλεύσεις/Τμήνη στα πλαίσια του προγράμματος ελέγχου της				Συνολικός Αριθμός Πτηνών	Συνολικός Αριθμός Τμήνων που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθμός πτηνών που υποβλήθηκαν να ελεγχθούν	Συνολικός Αριθμός Επιμεταλλεύσεων που περιλήφθηκαν στην επιστημ. δειγματοληψία	Συνολικός Αριθμός επισκέψεων για την επίσημη δειγματοληψία	Θετικά Σ. sor	Θετικά σμήνη-Στοιβάδες ημένοι ορούσιμα	Συνολικός Αριθμός ζωνών σε αυτά τα σμήνη	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	Συνολικός Αριθμός Σχετικών Επιμεταλλεύσεων >5000 πουλερικών	Συνολικός Αριθμός Τμήνων που παράγονται	Συνολικός Αριθμός Μικρότερων Επιμεταλλεύσεων <5000 πουλερικών	Συνολικός Αριθμός Τμήνων που παράγονται									
ΑΝΑΤ. ΑΤΤΙΚΗ	33	306	0	0	9.216.480	306	9.216.480	3	3	0	0	0	
ΒΟΙΩΤΙΑ	35	565	0	0	8.245.160	565	8.245.160	0	0	0	0	0	
ΕΙΘΩΙΑ	56	809	2	2	10.936.720	811	10.936.720	19	19	11	2	12.000	2 S. Enteritidis, 1 S. Enterica sub. enterica, 2 S. Thompson, 1 S. Bovimorphicans, 1 S. Seftenberg, 2 S. Livingstone, 1 S. Liverpool, 2 S. Harit (αυτοέλεγχος)
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΓΑΝΙΑ	1	23	0	0	593.400	23	593.400	0	0	0	0	0	
ΑΡΚΑΔΙΑ	2	24	1	2	100.250	26	100.250	1	1	0	0	0	
ΑΡΚΑΔΙΑ	5	77	5	51	179.730	128	179.730	1	1	0	0	0	
ΡΟΔΩΤΗ	1	4	0	0	7.500	4	7.500	1	1	0	0	0	
ΕΛΛΑΔΗ	2	47	0	0	619.950	46	619.950	1	1	0	0	0	
ΚΑΒΑΛΑ	1	20	0	0	267.200	20	267.200	1	1	0	0	0	
ΔΡΑΜΑ	2	12	0	0	154.000	12	154.000	1	1	0	0	0	
ΚΙΛΙΚΙΑ	7	146	0	0	3.098.100	146	3.098.100	0	0	0	0	0	
ΣΕΡΡΕΣ	34	211	0	0	2.155.730	211	2.155.730	3	3	2	0	33.000	2 S. Thompson
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	94	420	0	0	3.641.839	420	3.641.839	9	9	1	0	0	1 S. Paratyphi B
ΚΑΡΔΙΤΣΙ	8	91	1	2	1.357.500	99	1.357.500	1	1	0	0	0	
ΠΙΕΡΙΑ	40	193	0	0	4.582.532	193	4.582.532	0	0	0	0	0	
ΠΕΛΛΑ	9	67	0	0	815.940	65	784.440	1	1	0	0	0	
ΛΑΡΙΣΣΑ	8	80	0	0	558.290	80	558.290	5	5	0	0	0	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	482	3.945	0	0	43.478.606	3.757	41.123.146	36	36	12	1	16.363	1 S. Enteritidis, 6 S. Seftenberg, 3 S. Livingstone, 1 S. Umbilo, 1 S. Enterica sub. Enterica 6,7 :-: ακαταπονήση
ΑΡΤΑ	102	570	0	0	13.156.912	546	12.621.762	14	14	7	0	0	2 S. Thompson, 4 S. Seftenberg, 1 S. Kentucky
ΘΕΣΠΡΟΤΙΑ	0	0	1	1	200	1	200	0	0	0	0	0	
ΠΡΕΒΕΖΑ	33	196	0	0	5.157.000	196	5.157.000	3	3	0	0	0	
ΚΕΡΚΥΡΑ	0	0	1	1	80	0	0	0	0	0	0	0	
ΔΟΔΕΚΑΝΗΣΑ	1	5	0	0	12.300	1	2.100	0	0	0	0	0	
ΧΙΟΣ													
ΛΕΣΒΟΣ	2	27	0	0	183.850	27	183.850	2	2	0	0	0	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	10	68	0	0	374.545	67	374.545	1	1	0	0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	988	7.906	11	59	102.894.214	7.744	99.960.824	103	103	33	3	61.363	

Πίνακας 1.1.4. Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή Ενότητα	Σμήνη στο πλαίσιο εφαρμογής του ΕΠΕΣ		Συνολικός Αριθμός Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Αριθμός Σμηνών που περιλήφθησαν στην επίσημη δειγματολ.	Συνολικός Αριθμός επισκευών για την λήψη επίσημων δειγμάτων	Αριθμός Θετικών Σμηνών	Στοχοθετημένοι Ορότυποι που ανιχνεύθηκαν	Αριθμός Θετικών Σμηνών που έχουν αποδεκαστεί	Συνολικός Αριθμός Ζώων σε αυτά τα σμήνη	Αριθμός Αυγών που καταστράφηκαν	Αριθμός Αυγών που εστάλησαν για θερμοκή επεξεργασία
	Συνολικός Αριθμός Σχετικών Σμηνών >250 πουλερικά (στο σμήνος)	Συνολικός Αριθμός Μικρότερων Σμηνών <250 (στο σμήνος)									
ΤΡΙΚΑΛΑ	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 1.1.5. Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στις ινδόρνιθες πάχυνσης, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή Ενότητα	Εκμεταλλεύσεις/Σμήνη στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου της					Συνολικός Αριθμός Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθμός Εκμεταλλεύσεων που περιλήφθησαν στην επίσημη δειγματοληψία	Συνολικός Αριθμός επισκευών για την επίσημη δειγματοληψία	Αριθ. θετικών σμηνών - S.spp	Αριθ. θετικών σμηνών - Στοχοθετημένοι ορότυποι	Συνολικός Αριθμός Ζώων σε αυτά τα σμήνη
	Συνολικός Αριθμός Σχετικών Εκμεταλλεύσεων >500 πουλερικά	Συνολικός Αριθμός Σμηνών που παράγονται	Αριθμός Πτηνών	Συνολικός Αριθμός Μικρότερων Εκμεταλλεύσεων <500 πουλερικά	Συνολικός Αριθμός Σμηνών που παράγονται						
ΡΟΔΟΠΗ	1	1	500	0	0	1	0	0	0	0	0
ΣΕΡΡΕΣ	8	8	11.600	0	0	8	0	0	0	0	0
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	11	42	218.325	0	0	42	2	2	0	0	0
ΛΑΡΙΣΑ	15	15	48.000	0	0	15	4	4	0	0	0
ΤΡΙΚΑΛΑ	9	9	18.000	0	0	7	0	0	0	0	0
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	1	3.825	2	2	3	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	45	76	300.250	2	2	76	6	6	0	0	0

1.2. Έτος 2018

Πίνακας 1.2.1. Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στις όρνιθες αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή Ενότητα	Σμήνη στο πλαίσιο του ΕΠΕΣ	Σμήνη στο πλαίσιο του ΕΠΕΣ				Συνολικός Αριθμός Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθμός Σμηνών που περιλήφθησαν στην επίσημη δειγματοληψία	Συνολικός Αριθμός επισκευών για την λήψη επίσημων δειγμάτων	Θετική Σμήνη - S.spp	Θετική Σμήνη - Στοχοθετημένοι Ορότυποι	Αριθ. θετικών Αυγών που έχουν αποδεκαστεί	Συνολικός Αριθ. Ζώων σε αυτά τα σμήνη	Αριθ. Αυγών που καταστράφηκαν	Αριθ. Αυγών που εστάλησαν για θερμοκή επεξεργασία	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
		Συνολικός Αριθμός Σχετικών Σμηνών >250	Συνολικός Αριθμός Σχετικών Μικρότερων Σμηνών <250	Συνολικός Αριθ. Πτηνών	Συνολικός Αριθ. Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο											
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	6	6	0	0	65.180	6	6	5	9	0	0	0	0	0		
ΒΟΙΩΤΙΑ	4	35	0	0	198.500	4	35	3	3	0	0	0	0	0		
ΕΒΟΙΑ	2	8	0	0	181.172	2	8	0	0	0	0	0	0	0	Δεν έγινε επίσημος έλεγχος γιατί τα παρτί μετακινήθηκαν στη Θεσσαλία μετά το 2018.	
ΑΡΚΑΔΙΑ	1	1	0	0	2.000	1	1	0	0	0	0	0	0	0		
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	62	253	0	0	1695935	62	253	170	512	14	2	2	4761	52290	25390	10 S. Livingston, 2, Seftenberg, 25. Enteritidis
ΤΡΙΚΑΛΑ	1	2	0	0	6.000	1	2	0	0	0	0	0	0	0		
ΠΕΛΛΑ	1	2	0	0	1.650	1	2	1	2	0	0	0	0	0		
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	3	5	0	0	16.400	3	5	4	6	0	0	0	0	0		
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	4	22	0	0	158.770	4	22	19	50	1	0	1	5270	50000	0	S. Thompson, 1 σμήνος S. Enteritidis που ανιχνεύθηκε και δηλώθηκε το 2017, καταστράφηκε και αποζημιώθηκε το 2018.
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	3	0	0	5.885	1	3	3	7	0	0	0	0	0		
ΣΥΝΟΛΟ	85	337	0	0	2.087.356	85	337	205	628	15	2	3	10.431	102.290	25.390	

Πίνακας 1.2.2. Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στις όρνιθες ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή Ενότητα	Σημεία στο πλαίσιο του ΕΠΕΣ				Συνολικός Αριθ. Τηγανών	Συνολικός αριθ. εμφ/σεων που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός αριθ. Τηγανών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός αριθ. πτηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Αριθ. Τηγανών που περιλήφθηκαν στην επίσημη διαγνώση	Συνολικός αριθ. επισκέψεων για τη λήψη επισημ. διαγνώσεων	Θετικά αποτελέσματα	Αριθ. Τηγανών που αποβλήθηκαν	Συνολικός αριθ. αυτών που καταγράφηκαν	Αριθ. Αυγών που επιδόθηκαν	Αριθ. Αυγών που επιδόθηκαν θερμικά επεξεργασίας	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ								
	Συνολικός Αριθ. Σημάτων Εμφύσεων >1000 πτηνα	Συνολικός Αριθ. Σημάτων Εμφύσεων <1000 πτηνα	Μικρότεροι Τηγανών	Μικρότεροι Τηγανών																				
	ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	ΒΟΙΩΤΙΑ	ΕΙΒΩΙΑ													ΚΥΚΛΑΔΕΣ	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑ	ΛΕΣΒΟΣ	ΧΙΟΣ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	ΑΡΓΟΛΙΔΑ	ΑΡΚΑΔΙΑ	ΛΑΚΩΝΙΑ
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	8	14	9	20	731749	16	23	719049	14	15	1	1	1	11601	0	146190	1 S. Enteritidis							
ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	190	306	73	95	1067164	190	287	960251	70	70	14	0	0	0	0	0	S. Braenderup; S. Conallia; 1, S. Lexington; 2, S. Frestown; 1, S. Thompson; 1							
ΒΟΙΩΤΙΑ	15	64	3	3	1706528	15	60	1612528	8	8	1	1	1	3600	0	6000	1 S. Typhimurium							
ΕΙΒΩΙΑ	4	9	0	0	79246	4	8	79246	4	4	0	0	0	0	0	0								
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	0	0	4	5	2770	4	5	2770	0	0	0	0	0	0	0	0								
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑ	8	13	3	3	107070	3	5	30000	0	0	0	0	0	0	0	0								
ΛΕΣΒΟΣ	1	2	0	0	36000	1	2	36000	0	0	0	0	0	0	0	0								
ΧΙΟΣ	4	4	0	0	18900	1	1	3000	0	0	0	0	0	0	0	0								
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	5	16	1	1	123244	6	16	122144	6	6	0	0	0	0	0	0								
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	8	29	0	0	1126090	8	23	960050	10	6	0	0	0	0	0	0								
ΑΡΚΑΔΙΑ	4	5	0	0	46200	4	5	46200	4	4	0	0	0	0	0	0								
ΛΑΚΩΝΙΑ	2	5	4	7	26012	7	12	26012	3	2	1	0	0	0	0	0	1 S. Bovismorbificans							
ΚΟΡΙΝΘΟΣ									5	5	3	0	0	0	0	0	1 S. Conallia; 2 S. Braenderup							
ΑΤΤΙΚΟΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	0	0	5	5	840	4	4	650	0	0	0	0	0	0	0	0								
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	0	0	5	5	1230	1	1	900	0	0	0	0	0	0	0	0								
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	7	16	1	1	31516	7	14	245590	6	6	1	0	0	0	0	0	1 S. Hader							
ΚΕΡΚΥΡΑ	0	0	2	2	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	1	3	0	0	7540	1	3	7400	2	2	0	0	0	0	0	0								
ΤΡΙΚΑΛΑ	3	6	4	5	9070	6	10	8970	0	0	0	0	0	0	0	0								
ΛΑΡΙΣΑ	5	9	2	2	23950	7	11	23950	7	9	3	0	0	0	0	0	1 S. Muenste; 1 S. Kottbus; 1 S. enterica subsp.							
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	1	5	3	4	10210	3	8	10210	5	5	0	0	0	0	0	0								
ΚΟΖΑΝΗ	3	7	0	0	26500	3	7	26500	7	7	0	0	0	0	0	0								
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	3	6	5	5	9657	8	9	6048	7	7	0	0	0	0	0	0								
ΠΕΛΛΗ	4	5	1	6	21200	5	11	21200	2	2	0	0	0	0	0	0								
ΠΕΡΙΑ	1	2	8	8	19140	4	5	17710	1	1	0	0	0	0	0	0								
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	55	67	81	81	378395	77	87	130866	55	75	12	3	3	22088	0	141960	1 S. Typhimurium; 2 S. Enteritidis; 1 S. Cerro; 1 S. Thompson; 1 S. Seftenberg; 2 S. Infantis; 2 S. Coeln; 2 S. Montevideo							
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	1	6	13	12	117788	9	17	117638	1	1	0	0	0	0	0	0								
ΚΙΛΙΚΙΑ	6	21	3	4	257908	8	18	195518	3	1	0	0	0	0	0	0								
ΣΕΡΡΕΣ	12	14	7	7	78190	15	15	72941	6	6	0	0	0	0	0	0								
ΔΡΑΜΑ	2	2	9	9	4600	5	5	2375	0	0	0	0	0	0	0	0								
ΞΑΝΘΗ	1	11	0	0	155080	1	11	155080	0	0	0	0	0	0	0	0								
ΡΟΔΟΠΗ	1	1	1	1	5600	2	2	5600	2	2	0	0	0	0	0	0								
Η. ΕΒΡΟΣ	1	6	0	0	41000	1	6	41000	4	1	0	0	0	0	0	0								
Β. ΕΒΡΟΣ	2	2	0	0		1	2		0	0						0								
ΦΘΙΩΤΙΑ	3	4	0	0	13000	3	4	13000	0	0	0	0	0	0	0	0								
ΣΥΝΟΛΟ	361	680	247	281	6.993.847	431	697	6.070.756	232	245	36	5	5	37.289	0	296.150								

Πίνακας 1.2.3. Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στα ορνίθια κρεοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή Ενότητα	Εκμεταλλεύσεις/Σμήνη στο πλαίσιο του ΕΠΕΣ				Συνολικός Αριθ. Πτηνών	Συνολικός Αριθ. Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθ. πτηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθ. Εκμ/σεων που περιλήφθηκαν στην επίσημη δειγματοληψία	Συνολικός Αριθ. επισκέψεων για την επίσημη δειγματοληψία	Θετικά Σμήνη - Ssr	Θετικά Σμήνη- Ετοχοθετημένοι Ορότυποι	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	Συνολικός Αριθ. Σμηνών Εκμ/σεων >5000 πουλερικών	Συνολικός Αριθ. Σμηνών που παράγονται	Συνολικός Αριθ. Μικρότερων Εκμ/σεων <5000 πουλερικών	Συνολικός Αριθ. Σμηνών που παράγονται								
ΑΝΑΤ. ΑΤΤΙΚΗ	34	383	0	0	4.650.900	383	4.623.300	4	4	0	0	
ΒΟΙΩΤΙΑ	53	549	0	0	8.080.500	549	8.080.500	0	0	0	0	
ΕΙΘΩΙΑ	56	820	0	0	11.738.790	820	11.738.790	18	18	7	0	S. infantis, 2 S. Haardt, 1 S. Livingstone, 1 Muerste
ΑΙΟΛΟΚΑΡΝΑΚΙ	4	39	0	0	946.800	39	946.800	0	0	0	0	
ΑΡΚΑΔΙΑ	4	31	0	0	138.400	31	138.400	1	1	0	0	
ΛΑΚΩΝΙΑ	5	76	4	35	162.050	111	162.050	1	1	0	0	
ΡΟΔΟΠΗ	1	4	0	0	8.000	4	8.000	0	0	0	0	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ	3	79	0	0	1127600	64	976300	2	2	1	0	1 S. livingstone
ΚΑΒΑΛΙΑ	1	36	0	0	514.000	36	514.000	0	0	0	0	
ΕΡΑΣΜΟΣ	2	12	0	0	312.000	12	312.000	0	0	0	0	
ΚΥΚΛΙΑ	7	156	0	0	3.383.250	149	3.288.250	1	3	1	0	1 S. livingstone
ΣΕΡΡΕΣ	34	194	0	0	2.971.411	194	2.971.411	3	3	0	0	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	62	320	35	395	3.641.839	395	3.641.839	9	9	1	0	1 S. livingstone
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	11	108	1	2	1.657.050	110	1.657.050	1	1	1	0	1 S. livingstone
ΠΙΕΡΙΑ	52	217	0	0	5.017.278	217	5.017.278	0	0	0	0	
ΠΕΛΛΑ	8	57	0	0	655.210	57	655.210	0	0	0	0	
ΛΑΡΙΣΣΑ	9	110	0	0	550.000	100	558.290	5	5	0	0	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	482	4.161	0	0	47.917.200	3.928	41.123.146	62	64	9	0	9 S. livingstone
ΑΡΤΑ	147	421	0	0	9.591.930	421	9.591.930	17	17	3	0	1 S. Virohow, 1 S. Livingstone, 1 S. Gloucester
ΘΕΣΠΡΟΤΙΑ	0	0	1	1	200	0	0	0	0	0	0	
ΠΡΕΒΕΖΑ	33	292	0	0	5.600.400	292	5.600.400	1	1	0	0	
ΚΕΡΚΥΡΑ	0	0	1	1	80	0	0	0	0	0	0	
ΔΟΔΕΚΑΝΗΣΑ	0	0	1	2	3.600	2	3.600	0	0	0	0	
ΧΙΟΣ	2	12	0	0	330.000	2	5.000	0	0	0	0	
ΛΕΙΨΟΣ	2	12	0	0	48.000	12	48.000	2	2	0	0	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	11	74	0	0	346.300	74	346.300	1	1	0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	1023	8.163	43	436	109.392.568	8.002	102.007.844	128	132	23	0	

Πίνακας 1.2.4. Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στις ινδόρνητες αναπαραγωγής, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή Ενότητα	Σμηνή στο πλαίσιο του ΕΠΕΣ		Συνολικός Αριθμός Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθμός Σμηνών που περιλήφθησαν στην επίσημη δειγματοληψία	Συνολικός Αριθμός επισκέψεων για την λήψη επίσημων δειγμάτων	Αριθ. Θετικών Σμηνών - S.spp	Αριθ. Θετικών Σμηνών - Στοχοθετημένοι Ορότυποι	Αριθμός Θετικών Σμηνών που έχουν Αποδεκατιστεί	Συνολικός Αριθμός Ζώων σε αυτά τα σμηνή	Αριθμός Αυγών που καταστράφηκαν	Αριθμός Αυγών που εστάλησαν για θερμική επεξεργασία
	Συνολικός Αριθμός Σχετικών Σμηνών >250 πουλερικά (στο σμηνος)	Συνολικός Αριθμός Μικρότερων Σμηνών <250 (στο σμηνος)									
ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	4	0	4	2	2	0	0	0	0	0	0
ΤΡΙΚΑΛΑ	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
ΗΛΕΙΑ	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	9	0	8	2	2	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 10. Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στις ινδόρνητες πάχυνσης, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή Ενότητα	Εκμεταλλεύσεις/Σμηνή στο πλαίσιο του ΕΠΕΣ					Συνολικός Αριθ. Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθμός Εκμεταλλεύσεων που περιλήφθησαν στην επίσημη δειγματοληψία	Συνολικός Αριθ. επισκέψεων για την επίσημη δειγματοληψία	Αριθ. Θετικών Σμηνών - S.spp	Αριθ. Θετικών Σμηνών - Στοχοθετημένοι Ορότυποι	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	Συνολικός Αριθ. Σχετικών Εκμ/σεων >500 πουλερικά	Συνολικός Αριθ. Σμηνών που παράγονται	Αριθμός Πτηνών	Συνολικός Αριθ. Μικρότερων Εκμ/σεων <500 πουλερικά	Συνολικός Αριθμός Σμηνών που παράγονται						
ΡΟΔΟΠΗ	1	2	1.000	0	0	2	0	0	0	0	
ΣΕΡΡΕΣ	6	6	9.075	1	1	4	0	0	0	0	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	1	2		1	2	2	0	0	1	1	SE από αυτοέλεγχο
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	11	42	209.950	0	0	42	2	2	0	0	
ΛΑΡΙΣΑ	13	13	37.000	0	0	11	4	4	0	0	
ΤΡΙΚΑΛΑ	7	7	16.800	2	2	6	0	0	0	0	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	2	3.500	0	0	2	0	0	0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	40	74	277.325	4	5	69	6	6	1	1	

1.3. Έτος 2019

Πίνακας 1.3.1. Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στις όρνιθες αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2019.

Περιφερειακή Ενότητα	Ευνοϊκός Αριθ. Εκμ/σεων Σηπειών >150	Εκμ/σεις και Σμήνη στο πλαίσιο				Συν. Αριθ. Πτηνών	Συν. Αριθ. εκμ/σεων που ελέγχθηκαν	Συν. Αριθ. Σμηνών που ελέγχθηκαν	Συν. Αριθ. Σμηνών που περιλήφθησαν στην επισημη	Συν. Αριθ. επαρκέσεων για την λήψη επίσημων βεβαιώσεων	Θετικά ΣΜΗΝΗ - S. spp	Θετικά Σμήνη - Επαχθεται μένοι Ορούσμοι	Αριθ. Θετικών Σμηνών που έχουν Αποδοκιμαστεί	Συν. Αριθ. Σίων σε αυτό το σμήνη	Αριθ. Αγίων που κοπαστράφθηκαν	Αριθ. Αγίων που εστάλησαν για θεσμική	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
		Συν. Αριθ. Σηπειών >150	Συν. Αριθ. Σηπειών <250	Συν. Αριθ. Σμηνών <250	Συν. Αριθ. Σμηνών <250												
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	4	8	0	0	65.090	4	8	7	10	1	0	0	0	0	0	0	1.S.Scientes
ΒΟΙΩΤΙΑ	3	23	0	0	82.200	2	23	2	3	0	0	0	0	0	0	0	
ΕΥΒΟΙΑ	3	11	0	0	109.850	3	8	11	18	0	0	0	0	0	0	0	
ΚΟΡΙΝΘΟΣ	1	28	0	0	202350	1	24	24	28	0	0	0	0	0	0	0	
ΑΡΚΑΔΙΑ	1	1	0	0	2.000	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	63	227	0	0	1514080	63	227	159	498	9	0	0	0	0	0	0	7 S.Livingston, 25.Pasabphi 8, 1 S.Kottbus
ΤΡΙΚΑΛΑ	1	2	0	0	6.500	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
ΠΕΛΛΑ	1	2	0	0	1.700	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	3	5	0	0	23.530	3	5	1	1	0	0	0	0	0	0	0	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	3	20	0	0	135.600	3	20	17	52	17	1	1	6930	75600	0	0	1 S.Tyghimantun, 16 S. Livingston
ΗΡΑΚΛΕΟ	1	8	0	0	9.543	1	3	3	4	0	0	0	0	0	0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	84	395	0	0	2.152.443	83	322	227	616	27	1	1	6930	75600	0	0	

Πίνακας 1.3.2. Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στις όρνιθες ωοπααραγωγής του είδους *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2019.

Περιφερειακή Εύρος	Πίνακας Α: Σύνολο Διατροφής - Ουρές Διατροφής				Σύν. Αριθ. Πουλιών	Σύν. Αριθ. εμβρύων που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Σύν. Αριθ. Σημάτων που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Σύν. Αριθ. Πουλιών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Σύν. Αριθ. Σημάτων που περιελάμβαναν επαγγελματική	Σύν. Αριθ. επισκέψεων για τη λήψη θέτων ΣΜΗΝ-5 spp	Θεωά Σημ. Στοιχειώμενο / Ορόσηποι	Αριθ. Θετών που έχουν αποδεικταθεί	Σύν. Αριθ. ζώων σε αυτοκαταρράφι	Αριθ. Αυγών που επόλησαν για θερμική επεξεργασία	Αριθ. Αυγών που επόλησαν για θερμική επεξεργασία	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
	Λήψη στο πλαίσιο του προγράμματος																
	Σύν. Αριθ. Σημάτων Εμβρύων >1000	Σύν. Αριθ. Σημάτων Εμβρύων <1000	Σύν. Αριθ. Μαρτύρων	Σύν. Αριθ. Πουλιών													
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	9	15	8	8	568.330	17	25	568.330	10	13	1	1	5.665	0	4.421	(1) E. enteritidis	
ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	290	306	73	95	1.066.685	154	208	797.308	113	116	21	3	36.000	0	71.980	(5) E. brendenburg, (3) Indiana, (2) Mishmar HaEmek, (2) Infantis, (1) Bloomsbury, (2) Beereilly, (1) Herston, (1) Ilm, (1) Bovismorbifican, (1) E. enteritidis, (1) E. typhimurium	
ΒΟΙΩΤΙΑ	16	57	1	1	1.400.898	16	52	1.282.638	9	9	0	0	0	0	0		
ΕΥΒΟΙΑ	4	10	0	0	107.904	4	10	107.904	4	4	0	0	0	0	0		
ΚΥΝΑΔΙΑΣ	0	0	5	5	2.270	5	5	2.270	0	0	0	0	0	0	0		
ΔΥΔΕΚΑΝΗΣΙΑ	8	13	3	3	46.100	3	4	41.050	0	0	0	0	0	0	0		
ΚΙΟΣ	0	0							2	2	1	0	0	0	0		
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	7	17	0	0	99.544	7	17	99.544	8	8	0	0	0	0	0	E. enteritidis εμβρύων σπυλίων	
ΑΡΧΟΝΙΔΑ	8	25	0	0	985.899	8	24	985.300	5	5	3	0	0	0	0	10 Σπυλίων σε 1 αναπαραγωγή, 1 S. Marade, 13 Infantis, 1 S. enteritidis	
ΑΡΧΑΔΙΑ	6	8	0	0	60.100	6	8	48.200	4	4	0	0	0	0	0		
ΛΑΚΩΝΙΑ	3	3	4	5	16.013	7	8	16.013	2	2	0	0	0	0	0		
ΚΟΡΙΝΘΟΣ	19	22	11	19	421.339	19	25	388.575	14	14	5	0	0	0	0	(1) Infantis, (1) Bovismorbifican, (1) Lexington, (1) Montevideo	
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΑΡΡΑΝΙΑ	1	3	3	1	1.600	4	4	1.600	1	2	0	0	0	0	0		
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	0	0	5	5	1.250	1	1	900	0	0	0	0	0	0	0		
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	7	16	1	1	352.881	12	17	352.881	12	12	0	0	0	0	0		
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	1	3	1	1	7.750	2	4	7.750	3	3	0	0	0	0	0		
ΤΡΙΚΑΛΑ	3	6	4	7	9.200	5	9	8.750	0	0	0	0	0	0	0		
ΛΑΡΙΣΑ	0	0	0						4	8	3	0	0	0	0		
ΚΟΖΑΝΗ	2	5	0	0	12.000	2	5	12.000	2	6	0	0	0	0	0		
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	3	5	7	5	8.792	7	4	6.308	7	7	2	0	0	0	0	1 S. enteritidis εμβρύων σπυλίων, 1 S. Kottbus, 1 S. anthonys	
ΤΕΜΑ	3	3	5	5	13.500	6	5	13.500	2	2	0	0	0	0	0		
ΠΕΡΙΑ	2	4	11	10	39.219	4	5	35.300	1	1	0	0	0	0	0		
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	52	110	93	93	525.812	77	190	457.762	48	48	6	0	0	0	0	1 S. Infantis, 1 S. Montevideo, 1 S. Seftenberg, 1 S. Thompson, 1 S. Kottbus	
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	1	5	9	14	117.788	9	14	117.688	1	1	1	0	0	0	0		
ΚΙΝΙΤΣ	6	18	3	3	208.106	7	18	185.918	1	1	0	0	0	0	0		
ΣΕΡΡΕΣ	0	0							5	5	2	0	0	0	0	(1) E. enteritidis, (1) Havana	
ΔΡΑΜΑ	1	1	12	12	6.200	3	3	1.430	1	1	0	0	0	0	0		
ΚΑΒΑΛΑ	1	1	2	2	2.800	3	3	2.800	1	2	0	0	0	0	0		
ΞΑΝΘΗ	1	11	0	0	175.000	1	11	175.000	2	2	1	0	0	0	0	1 S. Thompson	
ΡΟΔΟΠΗ	1	3	1	1	4.300	2	4	4.300	4	4	0	0	0	0	0		
Ν. ΕΒΡΟΣ (Κιέρι)	1	2	0	0	126.000	1	1	126.000	1	2	1	1	1	62.338	0	647.580	(1) E. enteritidis
Β. ΕΒΡΟΣ	2	2	0	0	23.000	2	2	23.000	0	0	0	0	0	0	0		
ΦΘΙΩΔΑ	3	5	0	0	22.500	3	6	22.500	0	0	0	0	0	0	0		
ΚΕΡΚΙΡΑ	0	0	2	4	1.010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
ΣΥΝΟΛΟ	361	679	264	300	6.373.290	397	682	5.890.459	267	284	47	5	5	94.023	0	738.981	

Πίνακας 1.3.3. Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στα ορνίθια κρεοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2019.

Περιφερειακή Ενότητα	Εκμψεις/Σμήνη στο πλαίσιο του ΕΠΕΣ				Συνολικός Αριθ. Πτηνών	Συνολικός Αριθ. Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθ. πτηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθ. Εκμ/σεων που περιλήφθηκαν στην επίσημη δειγματοληψία	Συνολικός Αριθ. επισκέψεων για την επίσημη δειγματοληψία	Θετικά Σμήνη - Spp	Θετικά Σμήνη - Στοχοθετημένοι Ορότυποι	Συνολικός Αριθμός Ζώων σε αυτά τα σμήνη	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	Συνολικός Αριθ. Σχετικών Εκμψεων >5000 πουλερικών	Συνολικός Αριθ. Σμηνών που παράγονται	Συνολικός Αριθ. Εκμ/σεων <5000 πουλερικών	Συνολικός Αριθ. Σμηνών που παράγονται									
ΑΝΑΤ. ΑΤΤΙΚΗ	34	391	0	0	4.654.780	391	4.654.780	3	5	1	0	0	{1}S.Livigston
ΒΟΙΩΤΙΑ	51	476	0	0	7.003.550	476	7.003.550	1	1	0	0	0	
ΕΥΒΟΙΑ	59	870	2	2	12.080.520	872	12.080.520	10	10	4	0	0	(1) S.Seniftenberg,{1}S.Muenster,{1}S.Kedougou,{1}S.enterica subsp enterica
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΑ	4	44	0	0	684.275	44	684.275	1	1	0	0	0	
ΑΡΚΑΔΙΑ	3	39	0	0	201.600	39	201.600	1	1	0	0	0	
ΛΑΚΩΝΙΑ	8	95	1	6	157.850	108	157.850	0	0	0	0	0	
ΡΟΔΟΠΗ	1	2	0	0	4.000	2	4.000	0	0	0	0	0	
ΞΑΝΘΗ	3	73	0	0	860.600	73	860.600	2	2	0	0	0	
ΚΑΒΑΛΑ	1	35	0	0	479.500	35	479.500	0	0	0	0	0	
ΔΡΑΜΑ	2	10	0	0	260.000	10	260.000	0	0	0	0	0	
ΚΙΛΚΙΣ	6	161	0	0	3.578.930	155	3.483.430	0	0	0	0	0	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	42	489	56	545	8.278.893	545	8.278.893	4	4	0	0	0	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	13	104	1	2	1.484.300	106	1.484.300	1	1	0	0	0	
ΠΙΕΡΙΑ	47	202	0	0	5.950.915	202	5.950.915	0	0	0	0	0	{1}S.Livigstone
ΠΕΛΛΑ	8	59	0	0	556.115	59	556.115	0	0	0	0	0	
ΛΑΡΙΣΑ								5	5	2			{1}S.omonio,{1}S.muenche
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	506	4.374	0	0	48.291.406	4.034	41.123.146	50	50	7	0	0	S.Infantis{1},S.Cerro {1},S.Senfetenberg{4},S.Ha {2}S.Livigstone
ΑΡΤΑ	147	481	0	0	10.997.450	481	10.997.450	2	2	2	0	0	
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	0	0	1	1	200	0	0	0	0	0	0	0	
ΠΡΕΒΕΖΑ	50	363	0	0	6.982.050	363	6.982.050	3	3	1	0	0	{1}S.Livigstone
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	0	0	7	7	12.800	4	6.900	0	0	0	0	0	
ΧΙΟΣ								1	1				
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	9	50	0	0	275.300	50	275.300	1	1	0	0	0	
ΦΩΚΙΔΑ	3	12	0	0	87.300	12	87.300	0	0	0	0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	997	8.330	68	563	112.882.334	8.061	105.612.474	85	88	17	0	0	

Πίνακας 1.3.4. Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στις ινδορνίθες αναπαραγωγής, Ελλάδα, 2019.

Περιφερειακή Ενότητα	Σμήνη στο πλαίσιο του ΕΠΕΣ		Αριθ. Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Αριθ. Σμηνών που περιλήφθηκαν στην επίσημη δειγματοληψία	Αριθ. επισκέψεων για την λήψη επίσημων δειγμάτων	Αριθ. Θετικών Σμηνών - Sspp	Αριθ. Θετικών Σμηνών - Στοχοθετημένοι Ορότυποι	Αριθ. Θετικών Σμηνών που Αποδεκατίστηκαν	Συνολικός Αριθ. Ζώων σε αυτά τα σμήνη	Αριθ. Αυγών που καταστράφηκαν	Αριθ. Αυγών που εστάλησαν για θερμική επεξεργασία
	Αριθ. Σχετικών Σμηνών >250 πουλερικά (στο σμήνος)	Αριθ. Σμηνών <250 πουλερικά (στο σμήνος)									
ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	6	0	6	2	2	0	0	0	0	0	0
ΤΡΙΚΑΛΑ	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	10	0	10	2	2	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 1.3.5. Εφαρμογή του ΕΠΕΣ στις ινδορνίθες πάχυνσης, Ελλάδα, 2019.

Περιφερειακή Ενότητα	Εκμ/σεις/Σμήνη στο πλαίσιο του ΕΠΕΣ					Συνολικός Αριθ. Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Συνολικός Αριθ. Εκμ/σεων που περιλήφθηκαν στην επίσημη δειγματοληψία	Συνολικός Αριθ. επισκέψεων για την επίσημη δειγματοληψία	Αριθ. Θετικών Σμηνών - Sspp	Αριθ. Θετικών Σμηνών - Στοχοθετημένοι Ορότυποι	Συνολικός Αριθ. Ζώων σε αυτά τα σμήνη
	Συνολικός Αριθ. Σχετικών Εκμ/σεων >500 πουλερικά	Συνολικός Αριθ. Σμηνών που παράγονται	Αριθμός Πτηνών	Συνολικός Αριθ. Εκμ/σεων <500 πουλερικά	Συνολικός Αριθ. Σμηνών που παράγονται						
ΡΟΔΟΠΗ	1	2	950	0	0	2	0	0	0	0	0
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	1	2	22.000	1	2	2	0	0	0	0	0
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	10	48	286.900	0	0	40	1	1	0	0	0
ΛΑΡΙΣΑ						5	5	5	0	0	0
ΤΡΙΚΑΛΑ	10	28	27.400	2	2	16	0	0	0	0	0
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	1	2.310	1	1	2	1	1	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	23	81	339.560	4	5	67	7	7	0	0	0

Τα κενά στους πίνακες κάποιων ετών οφείλονται στο γεγονός ότι κάποιες περιφερειακές ενότητες, παρότι εκτρέφουν τα συγκεκριμένα είδη πουλερικών, δεν υπέβαλαν στην κεντρική υπηρεσία τα στοιχεία εφαρμογής των ΕΠΕΣ. Όπως φαίνεται από τους παραπάνω πίνακες, η κατανομή των διαφορετικών ειδών πουλερικών που εκτρέφονται στις διαφορετικές περιφερειακές ενότητες της χώρας ποικίλει. Η μεγαλύτερη πυκνότητα εκμεταλλεύσεων ορνίθων αναπαραγωγής και ορνιθίων κρεοπαραγωγής παρατηρείται στην περιφερειακή ενότητα Ιωαννίνων (>75% και >40% αντίστοιχα), ορνιθίων ωοπαραγωγής στην περιφερειακή ενότητα Δυτ. Αττικής (>40%) και ινδορνιθίων πάχυνσης στην περιφερειακή ενότητα Λάρισας (>30%). Ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων ινδορνιθίων αναπαραγωγής είναι πολύ μικρός. Επιπλέον, παρατηρούνται διαφορές στο μέγεθος των εκμεταλλεύσεων στα διαφορετικά είδη πουλερικών. Σημαντικό ποσοστό (>40%) των εκμεταλλεύσεων ορνιθίων ωοπαραγωγής εκτρέφουν λιγότερα από 1000 πτηνά, ενώ η πλειοψηφία των εκμεταλλεύσεων ορνιθίων κρεοπαραγωγής και ινδορνιθίων πάχυνσης εκτρέφουν >5000 και >500 πτηνά αντίστοιχα. Όλα τα εκτρεφόμενα σμήνη ορνιθίων αναπαραγωγής έχουν >250 πτηνά.

Τέλος, παρατηρείται ότι υπάρχουν διαφορές στην επιτήρηση της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας μέσα στο πλαίσιο των ΕΠΕΣ στις διαφορετικές περιφερειακές ενότητες της χώρας, καθώς και στην επιδημιολογική κατάσταση του παραπάνω παθογόνου στις περιοχές αυτές. Λεπτομέρειες για την επιτήρηση και την επιδημιολογική κατάσταση της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας στις διαφορετικές περιοχές της χώρας, είναι διαθέσιμες στα ακόλουθα κεφάλαια 2 και 3, καθώς και στα παραρτήματα II και III.

2. Επίτευξη του κοινοτικού στόχου λόγω της εφαρμογής των ΕΠΕΣ στις όρνιθες αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και κρεοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης κατά τα έτη 2017-2019.

Οι πίνακες 2.1, 2.2 και 2.3 παρουσιάζουν την επίτευξη του κοινοτικού στόχου στα διαφορετικά είδη πουλερικών κατά τα έτη 2017-2019.

Με την εξαίρεση των ορνίθων αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, για τις οποίες δεν επιτεύχθηκε ο στόχος κατά τα έτη 2017 και 2018, ο κοινοτικός στόχος επιτεύχθηκε για τα υπόλοιπα είδη πουλερικών και τα τρία έτη. Το 2019 επιτεύχθηκε ο κοινοτικός στόχος και στις όρνιθες αναπαραγωγής.

Πίνακας 2.1. Αποτελέσματα εφαρμογής των ΕΠΕΣ και επίτευξη των κοινοτικών στόχων στους πληθυσμούς ορνίθων αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και ορνιθίων κρεοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και ινδόρνιθων αναπαραγωγής και πάχυνσης, Ελλάδα, 2017.

	Αριθμός ενήλικων σμηνών που ελέγχθηκαν ⁽¹⁾	Αριθμός ενήλικων σμηνών στα οποία ανιχνεύθηκε στοχοθετημένος ορότυπος	Επίπτωση	Κοινοτικός στόχος	Επίτευξη κοινοτικού στόχου (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Όρνιθες αναπαραγωγής <i>Gallus gallus</i>	219	5	2,3	1%	ΟΧΙ
Όρνιθες ωοπαραγωγής <i>Gallus gallus</i>	571	2	0,4	2%	ΝΑΙ
Ορνίθια κρεοπαραγωγής <i>Gallus gallus</i>	7.744	3	0,0	1%	ΝΑΙ
Ινδόρνιθες αναπαραγωγής	2	0	0,0	Μέχρι 1 θετικό σμήνος*	ΝΑΙ
Ινδόρνιθες πάχυνσης	76	0	0,0	Μέχρι 1 θετικό σμήνος*	ΝΑΙ

Πίνακας 2.2. Αποτελέσματα εφαρμογής των ΕΠΕΣ και επίτευξη των κοινοτικών στόχων στους πληθυσμούς ορνίθων αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και ορνιθίων κρεοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και ινδόρνιθων αναπαραγωγής και πάχυνσης, Ελλάδα, 2018.

	Αριθμός ενήλικων σμηνών που ελέγχθηκαν ⁽¹⁾	Αριθμός ενήλικων σμηνών στα οποία ανιχνεύθηκε στοχοθετημένος ορότυπος	Επίπτωση	Κοινοτικός στόχος	Επίτευξη κοινοτικού στόχου (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Όρνιθες αναπαραγωγής <i>Gallus gallus</i>	219	3	1,37	1%	ΟΧΙ
Όρνιθες ωοπαραγωγής <i>Gallus gallus</i>	597	5	0,84	2%	ΝΑΙ
Ορνίθια κρεοπαραγωγής <i>Gallus gallus</i>	8.002	0	0.00	1%	ΝΑΙ
Ινδόρνιθες αναπαραγωγής	7	0	0,00	Μέχρι 1 θετικό σμήνος*	ΝΑΙ
Ινδόρνιθες πάχυνσης	69	1	1,45	Μέχρι 1 θετικό σμήνος*	ΝΑΙ

Πίνακας 2.3. Αποτελέσματα εφαρμογής των ΕΠΕΣ και επίτευξη των κοινοτικών στόχων στους πληθυσμούς ορνίθων αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και ορνιθίων κρεοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και ινδórνιθων αναπαραγωγής και πάχυνσης, Ελλάδα, 2019.

	Αριθμός ενήλικων σμηνών που ελέγχθηκαν ⁽¹⁾	Αριθμός ενήλικων σμηνών στα οποία ανιχνεύθηκε στοχοθετημένος ορότυπος	Επίπτωση	Κοινοτικός στόχος	Επίτευξη κοινοτικού στόχου (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Όρνιθες αναπαραγωγής <i>Gallus gallus</i>	236	1	0,42%	1%	ΝΑΙ
Όρνιθες ωοπαραγωγής <i>Gallus gallus</i>	581	5	0,86%	2%	ΝΑΙ
Ορνίθια κρεοπαραγωγής <i>Gallus gallus</i>	8.061	17	0,21%	1%	ΝΑΙ
Ινδórνιθες αναπαραγωγής	8	0	0,00%	Μέχρι 1 θετικό σμήνος*	ΝΑΙ
Ινδórνιθες πάχυνσης	60	0	0,00%	Μέχρι 1 θετικό σμήνος*	ΝΑΙ

(1) Το σμήνος που ελέγχεται είναι ένα σμήνος όπου λαμβάνονται δείγματα στο πλαίσιο των ΕΠΕΣ. Ακόμη και αν ελεγχθεί πολλές φορές ένα σμήνος, μετράται μόνο μία φορά.

(2)

*Σύμφωνα με το Καν. (ΕΚ) αριθ. 1190/2012, προκειμένου να επιτευχθεί ο κοινοτικός στόχος σε αυτό το είδος πουλερικών στα κράτη-μέλη με πληθυσμό ινδórνιθων πάχυνσης μικρότερο από 100 σμήνη, θα πρέπει το σύνολο των θετικών σμηνών στους στοχοθετημένους ορότυπους σαλμονέλλας στο τέλος του έτους να είναι μικρότερο ή ίσο του 1.

3. Συνολική εφαρμογή των ΕΠΕΣ και συμμόρφωση των αυτοελέγχων και των επισήμων ελέγχων που διενεργούνται στο πλαίσιο των ΕΠΕΣ στις όρνιθες αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και κρεοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης, με τις διατάξεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας, κατά τα έτη 2017-2019.

Οι πίνακες 3.1, 3.2 και 3.3 απεικονίζουν την συνολική εφαρμογή των ΕΠΕΣ στα διαφορετικά είδη πουλερικών, καθώς και τη συμμόρφωση των αυτοελέγχων και των επισήμων ελέγχων που διενεργούνται στο πλαίσιο των ΕΠΕΣ, με τις διατάξεις τις ισχύουσας εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τα έτη 2017, 2018, 2019. Η συμμόρφωση των αυτοελέγχων και των επισήμων ελέγχων με τις διατάξεις της νομοθεσίας ανά περιφερειακή ενότητα της χώρας απεικονίζεται στους πίνακες 1-28 του παραρτήματος ΙΙ.

Πίνακας 3.1.* Αποτέλεσμα εφαρμογής των ΕΠΕΣ στις όρνιθες αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2019

	2017		2018		2019				
		%Ποσοστό κάλυψης	Παρατηρήσεις		%Ποσοστό κάλυψης	Παρατηρήσεις			
Αριθμός σμηνών ορνιθών αναπαραγωγής του είδους <i>Gallus gallus</i> με >250 πτηνά (1)	315			337			331		
Αριθμός σμηνών που καλύπτει το ΕΠΕΣ-Ανάθρεψης (1)	147			146			140		
Αριθμός σμηνών που καλύπτει το ΕΠΕΣ-Ενήλικα (1)	225			220			237		
Αριθμός σμηνών που ελέγχθηκαν με επίσημο έλεγχο-Ανάθρεψης (2)	0			0			0		
Αριθμός σμηνών που ελέγχθηκαν με επίσημο έλεγχο-Ενήλικα (2)	203	90,2 (203/225)		198	90,0 (198/220)		227	95,8 (227/237)	
Αριθμός σμηνών που ελέγχθηκαν με αυτοέλεγχο-Ανάθρεψης (2)	146	99,3 (146/147)		146	100,0 (146/146)		139	99,3 (139/140)	
Αριθμός σμηνών που ελέγχθηκαν με αυτοέλεγχο-Ενήλικα (2)	219	97,3 (219/225)		219	99,6 (219/220)		236	99,6 (236/237)	
Αριθμός επισκέψεων επίσημης δειγματοληψίας ρουτίνας-εκμετάλλευση (3)	268			278			289		
Αριθμός επισκέψεων επίσημης δειγματοληψίας ρουτίνας-εκκολαπτήριο (3)	315			342			327		
Αριθμός επισκέψεων επίσημης δειγματοληψίας επιβεβαίωσης (4)	0			0			0		
Αριθμός επισκέψεων επίσημης δειγματοληψίας για την επαλήθευση	0			0			0		

της αποτελεσματικότητας της απολύμανσης									
Αριθμός θετικών σμηνών στους στοχοθετημένους ορότυπους (SE, ST, SH, SI, SV)- Ανάθρεψης (5)	0			0			0		
Αριθμός θετικών σμηνών στους στοχοθετημένους ορότυπους (SE, ST, SH, SI, SV)- Ενήλικα (5)	5			3			1		
Αριθμός θετικών σμηνών στους στοχοθετημένους ορότυπους (SE, ST, SH, SI, SV) που αποδεκατίστηκαν- Ανάθρεψης	0			0			0		
Αριθμός θετικών σμηνών στους στοχοθετημένους ορότυπους (SE, ST, SH, SI, SV) που αποδεκατίστηκαν- Ενήλικα	2			3			1		
Αριθμός πτηνών που καταστράφηκαν/υπέστησαν θερμική επεξεργασία- Ανάθρεψης	0			0			0		
Αριθμός πτηνών που καταστράφηκαν/υπέστησαν θερμική επεξεργασία- Ενήλικα	7637			10031			6.930		
Αριθμός αυγών που καταστράφηκαν	50000			102290			75.600		
Αριθμός αυγών που υπέστησαν θερμική επεξεργασία	6420			25350			0		

(1) Σμήνη που καλύπτονται από το ΕΠΕΣ (συμπεριλαμβανομένων εκείνων με λιγότερα από 250 ενήλικα πτηνά).

(2) Ένα σμήνος που ελέγχεται είναι ένα σμήνος όπου ελήφθησαν δείγματα μέσα στο πλαίσιο του ΕΠΕΣ. Ένα σμήνος που ελέγχθηκε μετράται μόνο μία φορά, ακόμη και ένα έχει ελεγχθεί περισσότερες από μία φορές.

(3) Κάθε φορά που πραγματοποιείται επίσημη επίσκεψη για τη λήψη επίσημων δειγμάτων σε ένα σμήνος (στο εκκολαπτήριο ή στην εκμετάλλευση) μετράται σαν μία φορά.

(4) Οι επιβεβαιωτικές επισκέψεις δειγματοληψίας δεν πραγματοποιούνται συστηματικά (εκτός από την περίπτωση θετικών δειγμάτων στο εκκολαπτήριο ή υποψίας ψευδώς θετικού αποτελέσματος- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 200/2010 σημεία 2.2.22 στοιχεία β) και γ) του παραρτήματος).

(5) Θετικό θεωρείται ένα σμήνος όταν σε αυτό ανιχνεύθηκαν στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας. Το θετικό σμήνος μετράται μία φορά, ακόμη και ένα έχει βρεθεί θετικό σε περισσότερες από μία δειγματοληψίες.

Πίνακας 3.2.* Αποτελέσματα εφαρμογής των ΕΠΕΣ στις όρνιθες ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017-2019.

	2017		2018		2019	
	Ποσοστό κάλυψης	Παρατηρήσεις	Ποσοστό κάλυψης	Παρατηρήσεις	Ποσοστό κάλυψης	Παρατηρήσεις

Αριθμός εκμεταλλεύσεων με >1000 πτηνά	333			361			361	
Αριθμός σμηνών στις παραπάνω εκμεταλλεύσεις- Ανάθρεψης	136			169			131	
Αριθμός σμηνών στις παραπάνω εκμεταλλεύσεις -Ενήλικα	565			615			548	
Αριθμός εκμεταλλεύσεων που καλύπτει το ΕΠΕΣ	562			610			629	
Αριθμός σμηνών σε αυτές τις εκμεταλλεύσεις- Ανάθρεψης	136			169			131	
Αριθμός σμηνών σε αυτές τις εκμεταλλεύσεις- Ενήλικα	823			899			852	
Επίσημη δειγματοληψία: Αριθμός εκμεταλλεύσεων με ενήλικα σμήνη που ελέγχθηκαν (1)	266	79,9 (266/333)		204	56,5 (204/361)		251	69,1 (251/361)
Επίσημη δειγματοληψία: Αριθμός ενήλικων σμηνών που ελέγχθηκαν στις παραπάνω εκμεταλλεύσεις (1)	289	86,8 (289/333)		230	63,7 (230/361)		267	74,0 (267/361)
Επίσημη δειγματοληψία: Αριθμός σμηνών ανάθρεψης που ελέγχθηκαν στις παραπάνω εκμεταλλεύσεις (1)	0			0			0	
Δειγματοληψία αυτοελέγχου: Αριθμός εκμεταλλεύσεων που ελέγχθηκαν (1)	562	100,0 (562/562)		430	70,5 (430/610)		629	100,0 (629/629)
Δειγματοληψία αυτοελέγχου: Αριθμός ενήλικων σμηνών που ελέγχθηκαν στις παραπάνω εκμεταλλεύσεις (1)	823	100,0 (823/823)		546	60,7 (546/899)		581	68,2 (581/852)
Δειγματοληψία αυτοελέγχου: Αριθμός σμηνών ανάθρεψης που ελέγχθηκαν στις παραπάνω εκμεταλλεύσεις (1)	136	100,0 (136/136)		169	100,0 (169/169)		120	91,6 (120/131)
Αριθμός επισκέψεων επίσημης δειγματοληψίας- Ρουτίνας (2)	285			242			275	
Αριθμός επισκέψεων επίσημης δειγματοληψίας- Επιβεβαιωτικές δοκιμές (3)	4			3			5	
Αριθμός επισκέψεων επίσημης δειγματοληψίας- Ειδική δειγματοληψία (4)	0			0			0	
Αριθμός επισκέψεων επίσημης δειγματοληψίας- Δειγματοληψία λόγω υποψίας (5)	0			0			0	
Αριθμός επισκέψεων επίσημης δειγματοληψίας- Δειγματοληψία για την επαλήθευση της αποτελεσματικότητας της απολύμανσης	0			0			0	
Αριθμός θετικών σμηνών στους στοχοθετημένους ορότυπους (SE, ST)-Ανάθρεψης (6)	0			0			0	
Αριθμός θετικών σμηνών στους στοχοθετημένους ορότυπους (SE, ST)-Ενήλικα (6)	2			5			5	
Αριθμός θετικών σμηνών στους στοχοθετημένους ορότυπους (SE, ST) που αποδεκατίστηκαν-Ανάθρεψης	0			0			0	
Αριθμός θετικών σμηνών στους στοχοθετημένους ορότυπους (SE, ST) που αποδεκατίστηκαν-Ενήλικα	2			5			5	
Αριθμός πτηνών που καταστράφηκαν /υπέστησαν θερμική επεξεργασία-Ανάθρεψης	0			0			0	
Αριθμός πτηνών που καταστράφηκαν /υπέστησαν θερμική επεξεργασία- Ενήλικα	7022			37289			84.023	
Αριθμός αυγών που καταστράφηκαν	0			0			0	

Αριθμός αυγών που υπέστησαν θερμική επεξεργασία	88200		296150		730981	
---	-------	--	--------	--	--------	--

- (1) Η εκμετάλλευση / το σμήνος δεν μετράται περισσότερες από μία φορές ακόμη και αν έχει ελεγχθεί περισσότερες από μία φορές ·
- (2) Κάθε φορά που πραγματοποιείται επίσημη επίσκεψη για τη λήψη επίσημων δειγμάτων σε ένα σμήνος μετράται ως μία επίσκεψη.
- (3) Παράρτημα Δ.4.β του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- (4) Σημείο 2.1. (Β) (γ) και (δ) του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 517/2011.
- (5) Σημείο 2.1. (Ε) του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 517/2011
- (6) Θετικό θεωρείται ένα σμήνος όταν σε αυτό ανιχνεύθηκαν στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας. Το θετικό σμήνος μετράται μία φορά, ακόμη και ένα έχει βρεθεί θετικό σε περισσότερες από μία δειγματοληψίες.

Πίνακας 3.3.* Αποτελέσματα εφαρμογής των ΕΠΕΣ στα ορνίθια κρεοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017-2019.

	2017			2018			2019		
		Ποσοστό κάλυψης	Παρατηρήσεις		Ποσοστό κάλυψης	Παρατηρήσεις		Ποσοστό κάλυψης	Παρατηρήσεις
Αριθμός εκμεταλλεύσεων με >5.000 πτηνά	988			1023			997		
Αριθμός σμηνών που εκτράφηκαν στις εκμεταλλεύσεις αυτές	7906			8163			8.330		
Αριθμός εκμεταλλεύσεων που καλύπτονται από το ΕΠΕΣ	999			1067			1.065		
Αριθμός σμηνών που εκτράφηκαν στις παραπάνω εκμεταλλεύσεις	7965			8600			8.893		
Αριθμός σμηνών που ελέγχθηκαν-Επίσημη δειγματοληψία (1)	103	104,00 (103/99)		132	129,4 (132/102)		88	88,0 (88/100)	
Αριθμός σμηνών που ελέγχθηκαν-Δειγματοληψία αυτοελέγχου (1)	7742	97,2 (7742/7965)		8002	93,0 (8002/8600)		8.061	90,6 (8061/8893)	
Αριθμός επισκέψεων για τη διενέργεια επίσημης δειγματοληψίας-Ρουτίνας (2)	103			132			88		
Αριθμός επισκέψεων για τη διενέργεια επίσημης δειγματοληψίας-Επαλήθευση της αποτελεσματικότητας της απολύμανσης	0			0			0		
Αριθμός θετικών σμηνών στους στοχοθετημένους ορότυπους (SE-ST) (3)	3			0			17		

(1) Το σμήνος δεν μετράται περισσότερες από μία φορές ακόμη και αν έχει ελεγχθεί περισσότερες από μία φορές .

(2) Κάθε φορά που πραγματοποιείται επίσημη επίσκεψη για τη λήψη επίσημων δειγμάτων σε ένα σμήνος μετράται ως μία επίσκεψη.

(3) Θετικό θεωρείται ένα σμήνος όταν σε αυτό ανιχνεύθηκαν στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας. Το θετικό σμήνος μετράται μία φορά, ακόμη και ένα έχει βρεθεί θετικό σε περισσότερες από μία δειγματοληψίες

Πίνακας 3.4.* Αποτελέσματα εφαρμογής των ΕΠΕΣ στις ινδورνίθες αναπαραγωγής, Ελλάδα, 2017-2019.

	2017			2018			2019		
		Ποσοστό κάλυψης	Παρατηρήσεις		Ποσοστό κάλυψης	Παρατηρήσεις		Ποσοστό κάλυψης	Παρατηρήσεις
Αριθμός σημνών ινδορνίθων αναπαραγωγής με >250 πτηνά (1)	2			9			10		
Αριθμός σημνών που καλύπτει το ΕΠΕΣ-Ανάθρεψης	2			2			0		
Αριθμός σημνών που καλύπτει το ΕΠΕΣ-Ενήλικα	2			7			10		
Αριθμός σημνών που ελέγχθηκαν με επίσημο έλεγχο-Ανάθρεψης (2)	0			0			0		
Αριθμός σημνών που ελέγχθηκαν με επίσημο έλεγχο-Ενήλικα (2)	0	0,0 (2/0)		2	28,6 (2/7)		3	30,0 (3/10)	
Αριθμός σημνών που ελέγχθηκαν με αυτοέλεγχο-Ανάθρεψης (2)	1	50,0 (1/2)		1	50,0 (1/2)		0		
Αριθμός σημνών που ελέγχθηκαν με αυτοέλεγχο-Ενήλικα (2)	2	100,0 (2/2)		7	100,0 (7/7)		8	80,0 (8/10)	
Αριθμός επισκέψεων επίσημης δειγματοληψίας ρουτίνας-εκμετάλλευση (3)	0			0			1		
Αριθμός επισκέψεων επίσημης δειγματοληψίας ρουτίνας-εκκολαπτήριο (3)	0			2			1		
Αριθμός επισκέψεων επίσημης δειγματοληψίας επιβεβαίωσης (4)	0			0			0		
Αριθμός επισκέψεων επίσημης δειγματοληψίας για την επαλήθευση της αποτελεσματικότητας της απολύμανσης	0			0			0		
Αριθμός θετικών σημνών στους στοχοθετημένους ορότυπους (SE, ST)-Ανάθρεψης (5)	0			0			0		
Αριθμός θετικών σημνών στους στοχοθετημένους ορότυπους (SE, ST)-Ενήλικα (5)	0			0			0		
Αριθμός θετικών σημνών στους στοχοθετημένους ορότυπους (SE, ST) που αποδεκατίστηκαν-Ανάθρεψης	0			0			0		
Αριθμός θετικών σημνών στους στοχοθετημένους ορότυπους (SE, ST) που αποδεκατίστηκαν-Ενήλικα	0			0			0		
Αριθμός πτηνών που καταστράφηκαν/υπέστησαν θερμική επεξεργασία-Ανάθρεψης	0			0			0		
Αριθμός πτηνών που καταστράφηκαν/υπέστησαν θερμική επεξεργασία-Ενήλικα	0			0			0		
Αριθμός αυγών που καταστράφηκαν	0			0			0		
Αριθμός αυγών που υπέστησαν θερμική επεξεργασία	0			0			0		

(1)Σμήνη που καλύπτονται από το ΕΠΕΣ (συμπεριλαμβανομένων εκείνων με λιγότερα από 250 ενήλικα πτηνά).

- (2) Ένα σμήνος που ελέγχεται είναι ένα σμήνος όπου ελήφθησαν δείγματα μέσα στο πλαίσιο του ΕΠΕΣ. Ένα σμήνος που ελέγχθηκε μετράται μόνο μία φορά, ακόμη και ένα έχει ελεγχθεί περισσότερες από μία φορές.
- (3) Κάθε φορά που πραγματοποιείται επίσημη επίσκεψη για τη λήψη επίσημων δειγμάτων σε ένα σμήνος (στο εκκολαπτήριο ή στην εκμετάλλευση) μετράται σαν μία φορά.
- (4) Οι επιβεβαιωτικές επισκέψεις δειγματοληψίας δεν πραγματοποιούνται συστηματικά (εκτός από την περίπτωση θετικών δειγμάτων στο εκκολαπτήριο ή υποψίας ψευδώς θετικού αποτελέσματος- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 200/2010 σημεία 2.2.22 στοιχεία β) και γ) του παραρτήματος).
- (5) Θετικό θεωρείται ένα σμήνος όταν σε αυτό ανιχνεύθηκαν στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας. Το θετικό σμήνος μετράται μία φορά, ακόμη και ένα έχει βρεθεί θετικό σε περισσότερες από μία δειγματοληψίες.

Πίνακας 3.5.* Αποτελέσματα εφαρμογής των ΕΠΕΣ στις ινδόρνητες πάχυνσης, Ελλάδα, 2017-2019.

	2017			2018			2019		
		Ποσοστό κάλυψης	Παρατηρήσεις		Ποσοστό κάλυψης	Παρατηρήσεις		Ποσοστό κάλυψης	Παρατηρήσεις
Αριθμός εκμεταλλεύσεων με >500 πτηνά	45			40			23		
Αριθμός σμηνών που εκτράφηκαν στις εκμεταλλεύσεις αυτές	76			74			81		
Αριθμός εκμεταλλεύσεων που καλύπτονται από το ΕΠΕΣ	47			44			23		
Αριθμός σμηνών που εκτράφηκαν στις παραπάνω εκμεταλλεύσεις	78			77			81		
Αριθμός σμηνών που ελέγχθηκαν-Επίσημη δειγματοληψία (1)	6	120,0 (6/5)		6	150,0 (6/4)		7	233,3 (7/3)	
Αριθμός σμηνών που ελέγχθηκαν-Δειγματοληψία αυτοελέγχου (1)	75	96,2 (75/78)		69	89,6 (69/77)		60	74,0 (60/81)	
Αριθμός επισκέψεων για τη διενέργεια επίσημης δειγματοληψίας-Ρουτίνας (2)	6			6			7		
Αριθμός επισκέψεων για τη διενέργεια επίσημης δειγματοληψίας-Επαλήθευση της αποτελεσματικότητας της απολύμανσης	0			0			0		
Αριθμός θετικών σμηνών στους στοχοθετημένους ορότυπους (SE, ST) (3)	0			1			0		

(1) Το σμήνος δεν μετράται περισσότερες από μία φορές ακόμη και αν έχει ελεγχθεί περισσότερες από μία φορές .

(2) Κάθε φορά που πραγματοποιείται επίσημη επίσκεψη για τη λήψη επίσημων δειγμάτων σε ένα σμήνος μετράται ως μία επίσκεψη.

(3) Θετικό θεωρείται ένα σμήνος όταν σε αυτό ανιχνεύθηκαν στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας. Το θετικό σμήνος μετράται μία φορά, ακόμη και ένα έχει βρεθεί θετικό σε περισσότερες από μία δειγματοληψίες

***Τα δεδομένα των πινάκων 3.1 -3.5 προέρχονται από τις ετήσιες τεχνικές εκθέσεις εφαρμογής των ΕΠΕΣ που υποβάλλονται στην Ε. Επιτροπή.**

Σύμφωνα με τους παραπάνω πίνακες, παρατηρούμε ότι το ποσοστό συμμόρφωσης των επισήμων ελέγχων το χρονικό διάστημα 2017-2019 είναι ικανοποιητικό στις όρνιθες αναπαραγωγής (>90%) και αυξήθηκε το 2019 (95%).

Αντίθετα, στις όρνιθες ωοπαραγωγής, το ποσοστό συμμόρφωσης των επισήμων ελέγχων για το παραπάνω χρονικό διάστημα δεν είναι ικανοποιητικό (<90%) και παρουσίασε μεγάλη πτώση το 2018 (57% από 80% το 2017), για να αυξηθεί στη συνέχεια το 2019 (69%), σε επίπεδα όμως μικρότερα του 2017.

Η συμμόρφωση των επισήμων ελέγχων δείχνει να είναι ικανοποιητική για τα ορνίθια κρεοπαραγωγής για τα έτη 2017 και 2018 και για τις ινδόρνιθες πάχυνσης για τα έτη 2017-2019. Το 2019 παρατηρήθηκε πτώση της συμμόρφωσης των επισήμων ελέγχων στα ορνίθια κρεοπαραγωγής (88%). Η ερμηνεία της συμμόρφωσης στα παραπάνω δύο είδη πουλερικών πρέπει να γίνεται με προσοχή, καθώς πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και το ποσοστό συμμόρφωσης των επισήμων ελέγχων ανά περιφερειακή ενότητα.

Τέλος, η συμμόρφωση των επισήμων ελέγχων για το διάστημα 2017-2019 στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής κυμαίνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα (0%-30%), παρουσίασε όμως μικρή αύξηση από το 2017 (0%) προς το 2019 (30%).

Αναφορικά με την εφαρμογή των αυτοελέγχων μέσα στο πλαίσιο των ΕΠΕΣ το χρονικό διάστημα 2017-2019, αυτή είναι ικανοποιητική (>90%) για τα σμήνη ανάθρεψης τόσο στις όρνιθες αναπαραγωγής, όσο και στις όρνιθες ωοπαραγωγής. Για τα ενήλικα σμήνη των παραπάνω δύο ειδών, η συμμόρφωση των αυτοελέγχων είναι ικανοποιητική στις όρνιθες αναπαραγωγής, ενώ κυμάνθηκε σε χαμηλά επίπεδα στις όρνιθες ωοπαραγωγής για το 2018 (61%) και το 2019 (68%).

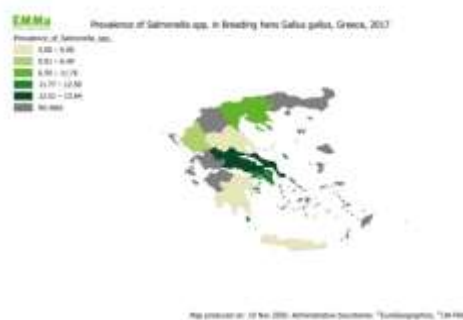
Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, η συμμόρφωση των αυτοελέγχων είναι ικανοποιητική για τα ορνίθια κρεοπαραγωγής, παρότι παρουσίασε μικρή πτώση από το 2017 στο 2019 (97% το 2017, 93% το 2018, 91% το 2019). Το ίδιο ισχύει και για τις ινδόρνιθες πάχυνσης για τα έτη 2017 και 2018 (96% και 90% αντίστοιχα), όχι όμως για το 2019, όπου παρατηρήθηκε σημαντική πτώση (74%).

Τέλος, η συμμόρφωση των αυτοελέγχων την ίδια χρονική περίοδο για τις ινδόρνιθες αναπαραγωγής είναι ικανοποιητική για τα ενήλικα σμήνη ινδορνιθων αναπαραγωγής για τα έτη 2017 (96%) και 2018 (90%), ενώ παρουσίασε πτώση το 2019 (80%). Αντίθετα, η συμμόρφωση των αυτοελέγχων στα σμήνη ανάθρεψης του παραπάνω είδους κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα (50%).

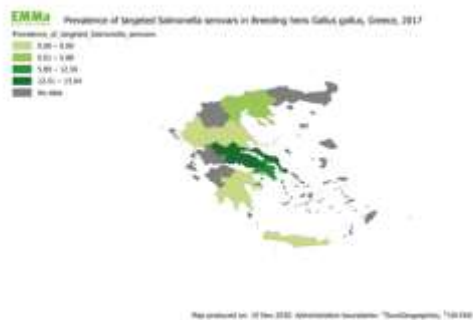
4. Επιδημιολογική κατάσταση όλων των οροτύπων σαλμονέλλας (*Salmonella* spp.) και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* και στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης στην Ελλάδα κατά την περίοδο 2017-2019.

Οι ακόλουθοι επιδημιολογικοί χάρτες 1-10 παρουσιάζουν την επιδημιολογική κατάσταση των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων οροτύπων σαλμονέλλας στις 13 περιφέρειες της χώρας στα διαφορετικά είδη πουλερικών. Η παρουσίαση της επιδημιολογικής κατάστασης γίνεται ανά έτος.

4.1. Έτος 2017

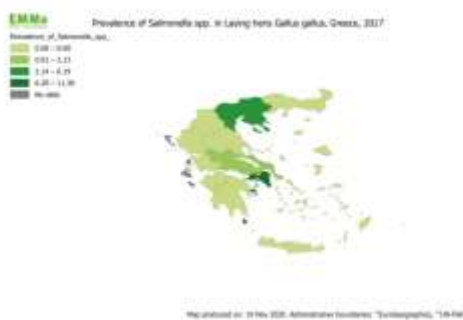

(α)

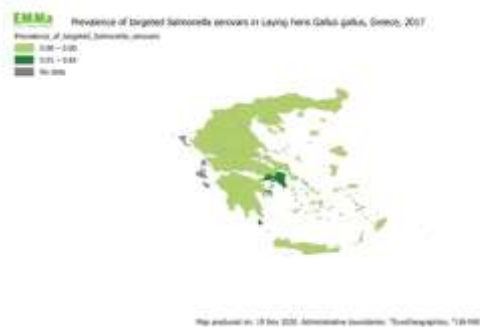

(β)

Εικόνα 1. Επιδημιολογική κατάσταση της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφέρειες της χώρας, Ελλάδα, 2017. (α) Επιδημιολογική κατάσταση των *Salmonella* spp. στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017. (β) Επιδημιολογική κατάσταση των στοχοθετημένων οροτύπων σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017.

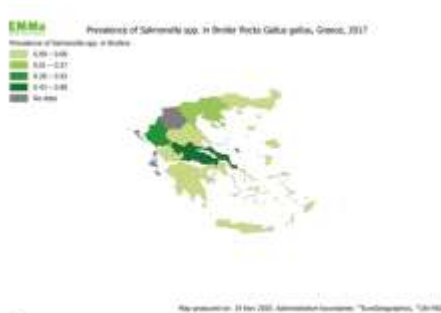

(α)

(β)

Εικόνα 2. Επιδημιολογική κατάσταση της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφέρειες της χώρας, Ελλάδα, 2017. (α) Επιδημιολογική κατάσταση των *Salmonella* spp. στις όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017. (β) Επιδημιολογική κατάσταση των στοχοθετημένων οροτύπων σαλμονέλλας στις όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017.

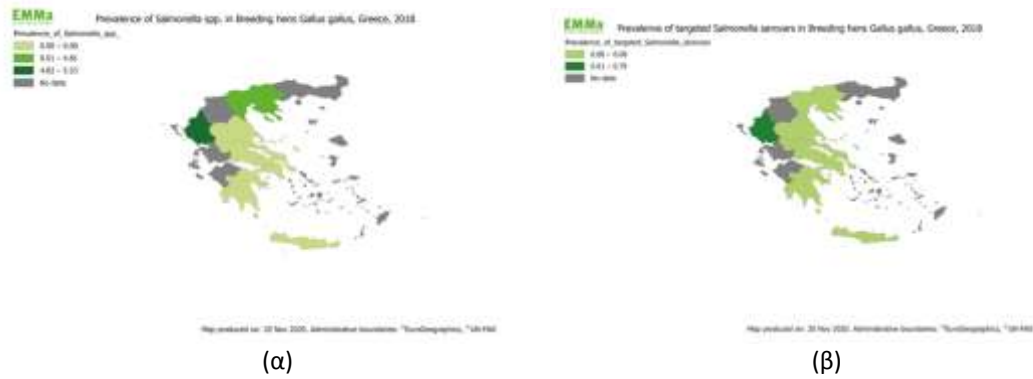
(α)

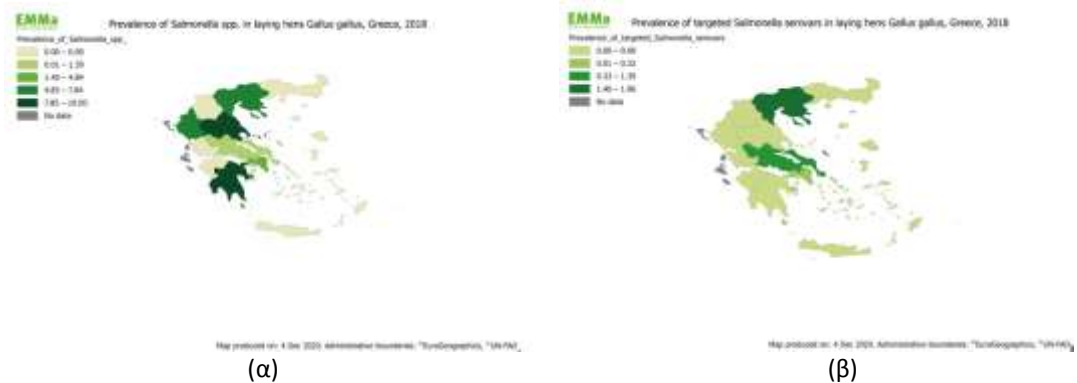
(β)

Εικόνα 3. Επιδημιολογική κατάσταση της σαλμονέλλωσης στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφέρειες της χώρας, Ελλάδα, 2017. (α) Επιδημιολογική κατάσταση των *Salmonella* spp. στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017. (β) Επιδημιολογική κατάσταση των στοχοθετημένων οροτύπων σαλμονέλλας στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017.

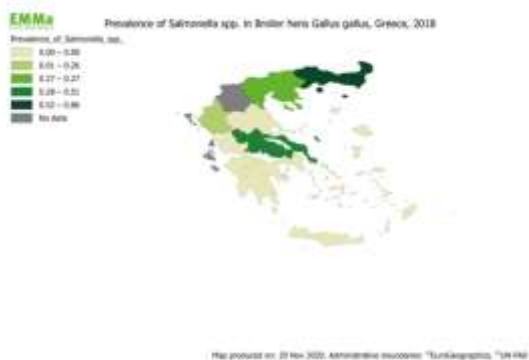
4.2. Έτος 2018

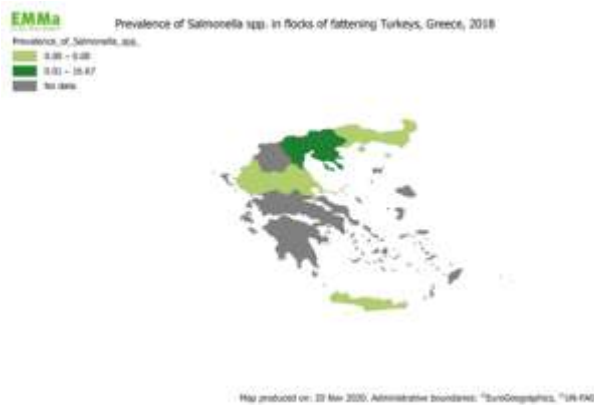
Εικόνα 4. Επιδημιολογική κατάσταση της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφέρειες της χώρας, Ελλάδα, 2018. (α) Επιδημιολογική κατάσταση των *Salmonella* spp. στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2018. (β) Επιδημιολογική κατάσταση των στοχοθετημένων οροτύπων σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2018.

Εικόνα 5. Επιδημιολογική κατάσταση της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφέρειες της χώρας, Ελλάδα, 2018. (α) Επιδημιολογική κατάσταση των *Salmonella* spp. στις όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2018. (β) Επιδημιολογική κατάσταση των στοχοθετημένων οροτύπων σαλμονέλλας στις όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2018.

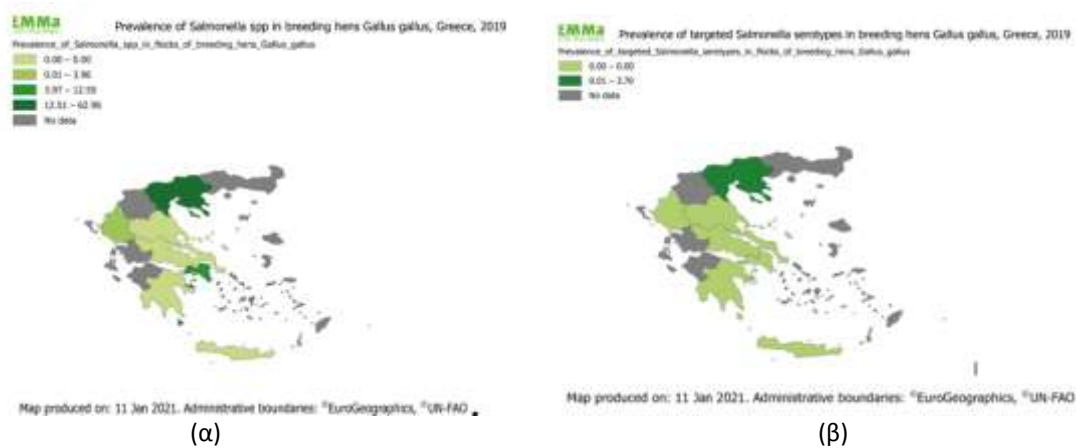

Εικόνα 6. Επιδημιολογική κατάσταση των *Salmonella* spp. στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφέρειες της χώρας, Ελλάδα, 2018.

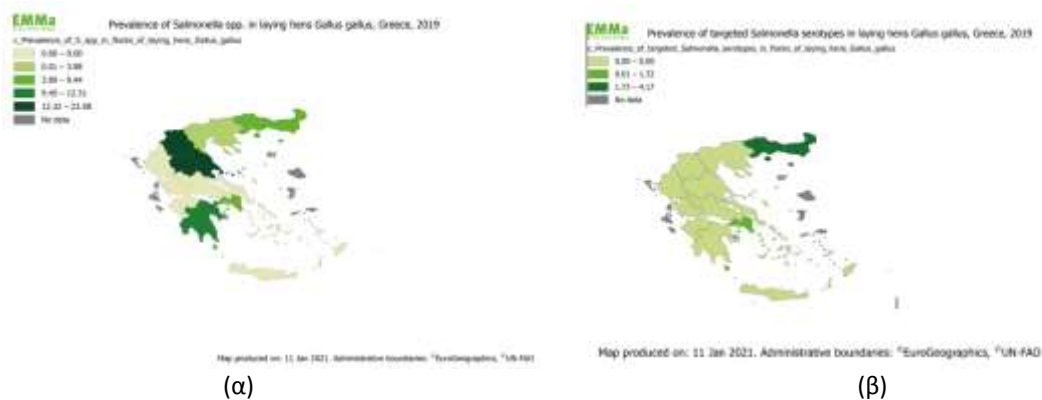

Εικόνα 7. Επιδημιολογική κατάσταση των *Salmonella* spp. στις ινδόρνιθες πάχυνσης στις περιφέρειες της χώρας, Ελλάδα, 2018.

4.3. Έτος 2019

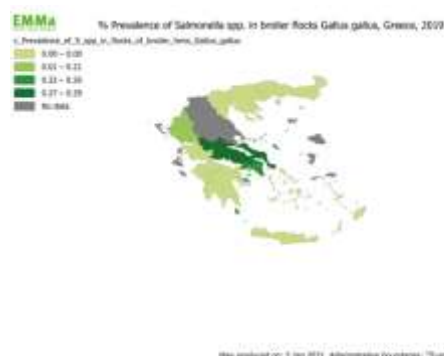

Εικόνα 8. Επιδημιολογική κατάσταση της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφέρειες της χώρας, Ελλάδα, 2019. (α) Επιδημιολογική κατάσταση των *Salmonella* spp. στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2019. (β) Επιδημιολογική κατάσταση των στοχοθετημένων οροτύπων σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2019.

Εικόνα 9. Επιδημιολογική κατάσταση της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφέρειες της χώρας, Ελλάδα, 2019. (α) Επιδημιολογική κατάσταση των *Salmonella* spp. στις

όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2019. (β) Επιδημιολογική κατάσταση των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στις όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2019.

Εικόνα 10. Επιδημιολογική κατάσταση των *Salmonella* spp. στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφέρειες της χώρας, Ελλάδα, 2019.

Από τους παραπάνω χάρτες φαίνεται ότι στις όρνιθες αναπαραγωγής της χώρας, ο επιπολασμός των *Salmonella* spp. το 2017 ήταν υψηλότερος στην περιφέρεια Στ. Ελλάδας (13,6%), το 2018 στην περιφέρεια Ηπείρου (5,5%) και το 2019 στην περιφέρεια Κ. Μακεδονίας (63%). Κατά την ίδια χρονική περίοδο, ο επιπολασμός των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας το 2017 ήταν υψηλότερος στην περιφέρεια Στ. Ελλάδας (13,6%), το 2018 στην περιφέρεια Ηπείρου (0,8%) και το 2019 στην περιφέρεια Κ. Μακεδονίας (3,7%).

Αναφορικά με τις όρνιθες ωοπαραγωγής ο επιπολασμός των *Salmonella* spp. το 2017 ήταν υψηλότερος στην περιφέρεια Αττικής (11,4%), το 2018 στην περιφέρεια Πελοποννήσου* (10,0%) και το 2019 στην περιφέρεια Θεσσαλίας* (23%). Κατά την ίδια χρονική περίοδο, ο επιπολασμός των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας το 2017 ήταν υψηλότερος στην περιφέρεια Αττικής (0,7%), το 2018 στην περιφέρεια Κ. Μακεδονίας (2%) και το 2019 στην περιφέρεια Αν. Μακεδονίας και Θράκης (4,2%).

Στα ορνίθια κρεοπαραγωγής ο επιπολασμός των *Salmonella* spp. το 2017 ήταν υψηλότερος στην περιφέρεια Στ. Ελλάδας (0,8%), το 2018 στην περιφέρεια Αν. Μακεδονίας και Θράκης (0,9%) και το 2019 στις περιφέρειες Αττικής και Στ. Ελλάδας (0,3%). Κατά την ίδια χρονική περίοδο, ο επιπολασμός των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας το 2017 ήταν υψηλότερος στην περιφέρεια Στ. Ελλάδας (0,2%), το 2018 και 2019 δεν ανιχνεύθηκαν στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας στο παραπάνω είδος πουλερικών.

Στις ινδόρνιθες πάχυνσης, ανιχνεύθηκε *Salmonella* spp. μόνο το 2018 στην περιφέρεια Κ. Μακεδονίας (16,7%) και όλοι οι ορότυποι ήταν στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας.

Ο πίνακας 4.1 παρουσιάζει τον ετήσιο επιπολασμό των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* και στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης.

Πίνακας 4.1 Ετήσιος επιπολασμός των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* και στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης, Ελλάδα 2017-2019.

	2017		2018		2019	
	<i>Salmonella</i> spp.	Στοχοθετημένοι ορότυποι	<i>Salmonella</i> spp.	Στοχοθετημένοι ορότυποι	<i>Salmonella</i> spp.	Στοχοθετημένοι ορότυποι
Όρν. Αναπαραγωγής	7,3	1,6	4,0	0,5	8,4	0,3

Όρν. ωοπαραγωγής	7,1	0,3	6,6	0,9	6,8	0,7
Όρν. κρεοπαραγωγής	0,4	0,04	0,3	0,0	0,2	0,0
Ινδórνιθες αναπαραγωγής	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ινδórνιθες πάχυνσης	0,0	0,0	1,5	1,5	0,0	0,0

Όπως φαίνεται από τον πίνακα 4.1, ο συνολικός ετήσιος επιπολασμός των *Salmonella* spp. στις όρνιθες αναπαραγωγής (όλες οι ηλικίες) της χώρας, ενώ μειώθηκε από το 2017 (7,3%) στο 2018 (4%), αυξήθηκε ξανά το 2019 (8,4%). Αντίθετα, ο συνολικός ετήσιος επιπολασμός των στοχοθετημένων οροτύπων σαλμονέλλας παρουσίασαν σταδιακή μείωση μέσα στην τριετία (1,6% το 2017, 0,5% το 2018 και 0,3% το 2019).

Στις όρνιθες ωοπαραγωγής (όλες οι ηλικίες) της χώρας, ο συνολικός ετήσιος επιπολασμός των *Salmonella* spp. μειώθηκε από το 2017 στο 2019 (7,1% το 2017, 6,6% το 2018 και 6,8% το 2018), ενώ παρουσίασε μικρή αύξηση από το 2018 στο 2019. Αντίθετα, ο επιπολασμός των στοχοθετημένων οροτύπων σαλμονέλλας αυξήθηκε από το 2017 στο 2019 (1,3% το 2017, 0,9% το 2018 και 0,7% το 2019), ενώ παρουσίασε μικρή μείωση από το 2018 στο 2019.

Στις ορνίθια κρεοπαραγωγής της χώρας, ο συνολικός ετήσιος επιπολασμός των *Salmonella* spp. μειώθηκε από το 2017 στο 2019 (0,4% το 2017, 0,3% το 2018 και 0,2% το 2018), ενώ ο επιπολασμός των στοχοθετημένων οροτύπων σαλμονέλλας ήταν μηδενικός τα έτη 2018 και 2019.

Στις ινδórνιθες αναπαραγωγής δεν ανιχνεύθηκε κανένας ορότυπος σαλμονέλλας κατά τη διάρκεια της τριετίας, ενώ στις ινδórνιθες πάχυνσης ανιχνεύτηκαν ορότυποι *Salmonella* spp. μόνο το 2018 και ήταν όλοι στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας.

5. Ποσοστιαία αναλογία των διαφορετικών οροτύπων σαλμονέλλας που ανιχνεύτηκαν κατά την εφαρμογή των ΕΠΕΣ το χρονικό διάστημα 2017-2019, ανά είδος πουλερικών (όρνιθες αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* και ινδórνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης) και έτος στην Ελλάδα.

Οι ακόλουθοι πίνακες 5.1.1-5.3.3 παρουσιάζουν το ποσοστό θετικότητας των διαφορετικών οροτύπων σαλμονέλλας που ανιχνεύθηκαν στα διαφορετικά είδη πουλερικών ανά έτος. Η παρουσίαση γίνεται ανά έτος.

5.1 Έτος 2017

Πίνακας 5.1.1. Ποσοστιαία αναλογία των διαφορετικών οροτύπων σαλμονέλλας σε σχέση με το σύνολο των αναγνωρισμένων οροτύπων σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017.

Ορότυπος σαλμονέλλας	Συνολικές θετικές μονάδες	% θετικότητας
Salmonella Enteritidis	2	8,70 (2/23)
Salmonella Infantis	3	13,04 (3/23)
Salmonella enterica, subspecies enterica	1	4,35 (1/23)
Salmonella Livingstone	6	26,09 (6/23)
Salmonella Thompson	2	8,70 (2/23)
Salmonella Senftenberg	7	30,43 (7/23)
Salmonella Kottbus	1	4,35 (1/23)
Salmonella Umbilo	1	4,35 (1/23)

Πίνακας 5.1.2. Ποσοστιαία αναλογία των διαφορετικών οροτύπων σαλμονέλλας σε σχέση με το σύνολο των αναγνωρισμένων οροτύπων σαλμονέλλας στις όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017.

Ορότυπος σαλμονέλλας	Συνολικές θετικές μονάδες	% θετικότητας	
Salmonella Enteritidis	2	4,65	(2/43)
Salmonella Richmond	1	2,33	(1/43)
Salmonella Infantis	10	23,26	(10/43)
Salmonella Corvallis	6	13,95	(6/43)
Salmonella Cerro	2	4,65	(2/43)
Salmonella Braenderup	10	23,26	(10/43)
Salmonella Bareilly	1	2,33	(1/43)
Salmonella Abony	1	2,33	(1/43)
Salmonella Rissen	1	2,33	(1/43)
Salmonella Thompson	2	4,65	(2/43)
Salmonella Livingstone	2	4,65	(2/43)
Salmonella Muenchen	1	2,33	(1/43)
Salmonella Give	2	4,65	(2/43)
Salmonella Indiana	3	6,98	(3/43)
Salmonella Paratyphi B	1	2,33	(1/43)
Salmonella enterica, subspecies salamae	1	2,33	(1/43)

Πίνακας 5.1.3. Ποσοστιαία αναλογία των διαφορετικών οροτύπων σαλμονέλλας σε σχέση με το σύνολο των αναγνωρισμένων οροτύπων σαλμονέλλας στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017.

Ορότυπος σαλμονέλλας	Συνολικές θετικές μονάδες	% θετικότητας	
Salmonella Enteritidis	3	9,09	(3/33)
Salmonella Thompson	6	18,18	(6/33)
Salmonella Haardt	2	6,06	(2/33)
Salmonella Liverpool	1	3,03	(1/33)
Salmonella Livingstone	4	12,12	(4/33)
Salmonella Senftenberg	11	33,33	(11/33)
Salmonella Bovismorbificans	1	3,03	(1/33)
Salmonella Kentucky	1	3,03	(1/33)
Salmonella Umbilo	1	3,03	(1/33)
Salmonella Paratyphi B	1	3,03	(1/33)
Salmonella enterica, subspecies enterica	2	6,06	(1/33)

5.2 Έτος 2018

Πίνακας 5.2.1. Ποσοστιαία αναλογία των διαφορετικών οροτύπων σαλμονέλλας σε σχέση με το σύνολο των αναγνωρισμένων οροτύπων σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2018.

Ορότυπος σαλμονέλλας	Συνολικές θετικές μονάδες	% θετικότητας	
Salmonella Enteritidis	2	13,33	(2/15)
Salmonella Livingstone	10	66,67	(10/15)
Salmonella Senftenberg	2	13,33	(2/15)
Salmonella Thompson	1	6,67	(1/15)

Πίνακας 5.2.2. Ποσοστιαία αναλογία των διαφορετικών οροτύπων σαλμονέλλας σε σχέση με το σύνολο των αναγνωρισμένων οροτύπων σαλμονέλλας στις όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2018.

Ορότυπος σαλμονέλλας	Σύνολο θετικών μονάδων	% Θετικότητα	
Salmonella Thompson	2	5,56	(2/36)
Salmonella Braenderup	11	30,56	(11/36)
Salmonella Corvallis	2	5,56	(2/36)
Salmonella Lexington	2	5,56	(2/36)
Salmonella Freetown	1	2,78	(1/36)
Salmonella enterica, subspecies salamae	2	5,56	(2/36)
Salmonella Bovismorbificans	1	2,78	(1/36)
Salmonella Typhimurium	2	5,56	(2/36)
Salmonella Muenster	2	5,56	(2/36)
Salmonella Kottbus	1	2,78	(1/36)
Salmonella Enteritidis	3	8,33	(3/36)
Salmonella Infantis	2	5,56	(2/36)
Salmonella Montevideo	1	2,78	(1/36)
Salmonella Coeln	2	5,56	(2/36)
Salmonella Senftenberg	1	2,78	(1/36)
Salmonella Cerro	1	2,78	(1/36)
Salmonella Hadar	1	2,78	(1/36)

Πίνακας 5.2.3. Ποσοστιαία αναλογία των διαφορετικών οροτύπων σαλμονέλλας σε σχέση με το σύνολο των αναγνωρισμένων οροτύπων σαλμονέλλας στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2018.

Ορότυπος σαλμονέλλας	Σύνολο θετικών μονάδων	% Θετικότητα	
Salmonella Infantis	3	13,04	(3/23)
Salmonella Haardt	2	8,70	(2/23)
Salmonella Virchow	1	4,35	(1/23)
Salmonella Livingstone	15	65,22	(15/23)
Salmonella Muenster	1	4,35	(1/23)
Salmonella Gloucester	1	4,35	(1/23)

5.3 Έτος 2019

Πίνακας 5.3.1. Ποσοστιαία αναλογία των διαφορετικών οροτύπων σαλμονέλλας σε σχέση με το σύνολο των αναγνωρισμένων οροτύπων σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2019.

Ορότυπος σαλμονέλλας	Σύνολο θετικών μονάδων	% Θετικότητας	
Salmonella Typhimurium	1	3,70	(1/27)
Salmonella Szentés	2	7,41	(2/27)
Salmonella Livingstone	23	85,19	(23/27)
Salmonella Paratyphi B	2	7,41	(2/27)
Salmonella Kottbus	1	3,70	(1/27)

Πίνακας 5.3.2. Ποσοστιαία αναλογία των διαφορετικών οροτύπων σαλμονέλλας σε σχέση με το σύνολο των αναγνωρισμένων οροτύπων σαλμονέλλας στις όρνιθες ωοπααραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2019.

Ορότυπος σαλμονέλλας	Σύνολο θετικών μονάδων	% θετικότητα
Salmonella Enteritidis	4	8,51 (4/47)
Salmonella Typhimurium	1	2,13 (1/47)
Salmonella Bareilly	1	2,13 (1/47)
Salmonella Infantis	7	14,89 (7/47)
Salmonella Szentés	1	2,13 (1/47)
Salmonella Uno	1	2,13 (1/47)
Salmonella Bloomsbury	1	2,13 (1/47)
Salmonella Braenderup	5	10,64 (5/47)
Salmonella Bredeney	1	2,13 (1/47)
Salmonella Thompson	2	4,26 (2/47)
Salmonella Indiana	4	8,51 (4/47)
Salmonella Edinburg	1	2,13 (1/47)
Salmonella Kottbus	3	6,38 (3/47)
Salmonella Bovismorbificans	3	6,38 (3/47)
Salmonella Muenchen	1	2,13 (1/47)
Salmonella Lexington	1	2,13 (1/47)
Salmonella Mishmarhaemek	1	2,13 (1/47)
Salmonella Senftenberg	1	2,13 (1/47)
Salmonella Montevideo	1	2,13 (1/47)
Salmonella Kentucky	1	2,13 (1/47)
Salmonella Oranienburg	1	2,13 (1/47)
Salmonella Havana	1	2,13 (1/47)
Salmonella Herston	1	2,13 (1/47)
Salmonella Enterica, unspecified	2	4,26 (2/47)
Salmonella Other serovars	1	2,13 (1/47)

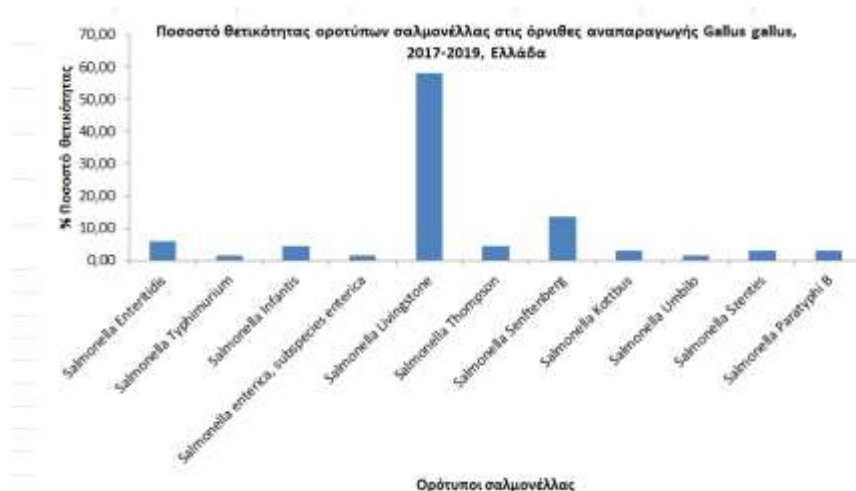
Πίνακας 5.3.3. Ποσοστιαία αναλογία των διαφορετικών οροτύπων σαλμονέλλας σε σχέση με το σύνολο των αναγνωρισμένων οροτύπων σαλμονέλλας στα ορνίθια κρεοπααραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2019.

Ορότυπος σαλμονέλλας	Σύνολο θετικών	% θετικότητα
Salmonella Infantis	1	5,88 (1/17)
Salmonella Cerro	1	5,88 (1/17)
Salmonella Livingstone	4	23,53 (4/17)
Salmonella Senftenberg	5	29,41 (5/17)
Salmonella Muenster	1	5,88 (1/17)
Salmonella Kedougou	1	5,88 (1/17)
Salmonella Umbilo	1	5,88 (1/17)
Salmonella Hadar	1	5,88 (1/17)
Salmonella Muenchen	1	5,88 (1/17)
Salmonella Enterica, unspecified	1	5,88 (1/17)

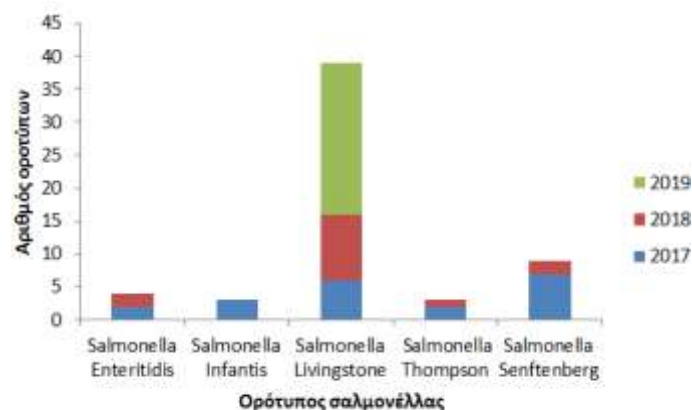
6. Ποσοστιαία αναλογία των οροτύπων σαλμονέλλας επί του συνόλου των αναγνωρισμένων οροτύπων του βακτηρίου την περίοδο 2017-2019 και εξέλιξη της

ποσοστιαίας αναλογίας των πέντε συχνότερων οροτύπων σαλμονέλλας στα διαφορετικά είδη πουλερικών.

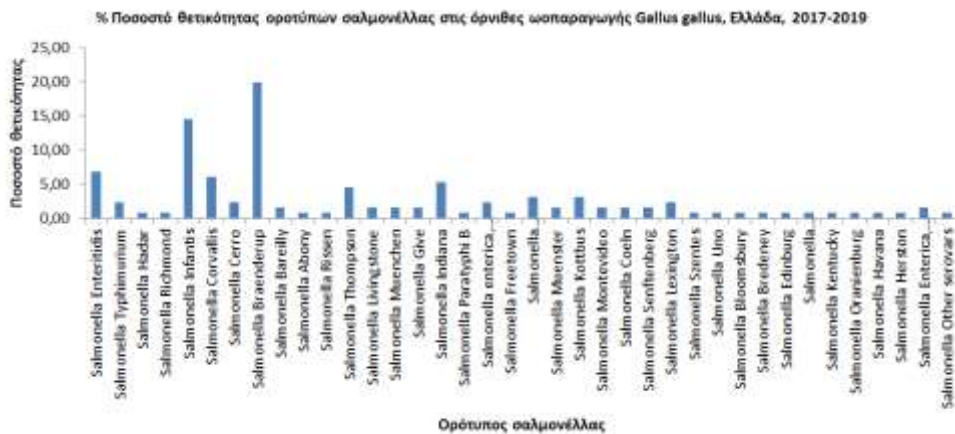
Τα παρακάτω διαγράμματα 6.1, 6.3 και 6.5 παρουσιάζουν την ποσοστιαία αναλογία των διαφορετικών οροτύπων σαλμονέλλας επί του συνόλου των αναγνωρισμένων οροτύπων του βακτηρίου για την περίοδο 2017 -2019 στις όρνιθες αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus*. Τα διαγράμματα 6.2, 6.4 και 6.6 παρουσιάζουν τους πέντε συχνότερους ορότυπους σαλμονέλλας στα παραπάνω είδη πουλερικών και την διαχρονική εξέλιξη της ποσοστιαίας αναλογίας τους τα έτη 2017, 2018, 2019. Αντίστοιχα διαγράμματα δεν υπάρχουν για τις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης, καθώς στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής δεν απομονώθηκε κανένας ορότυπος σαλμονέλλας κατά τη διάρκεια της τριετίας και στις ινδόρνιθες πάχυνσης απομονώθηκε ένα σμήνος θετικό σε *Salmonella* spp. μόνο το 2018 και ο ορότυπος αυτός αφορούσε στοχοθετημένο ορότυπο σαλμονέλλας (*S. Enteritidis*) και ανιχνεύθηκε κατά τη δειγματοληψία αυτοελέγχου. Η παρουσίαση γίνεται ανά είδος πουλερικών.

Διάγραμμα 6.1. Ποσοστιαία αναλογία των οροτύπων σαλμονέλλας επί του συνόλου των αναγνωρισμένων οροτύπων του βακτηρίου στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017-2019.

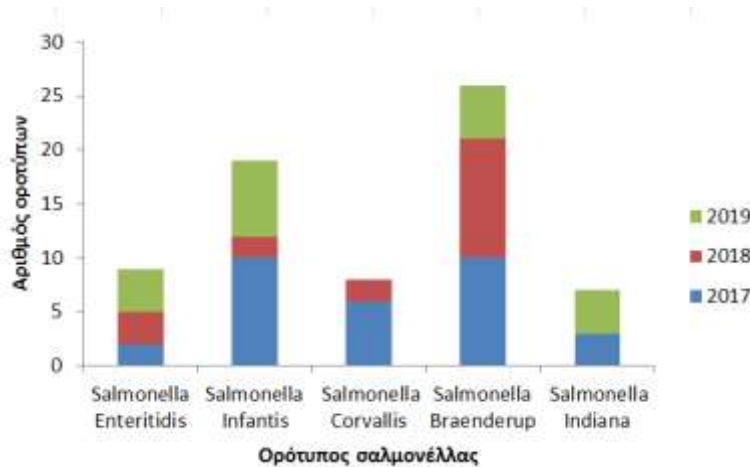

Διάγραμμα 6.2. Οι πέντε συχνότεροι ορότυποι σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017-2019.

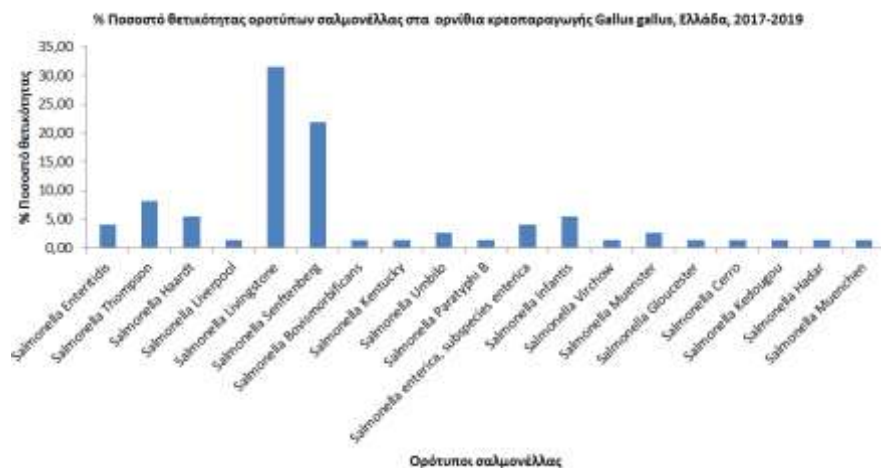

Διάγραμμα

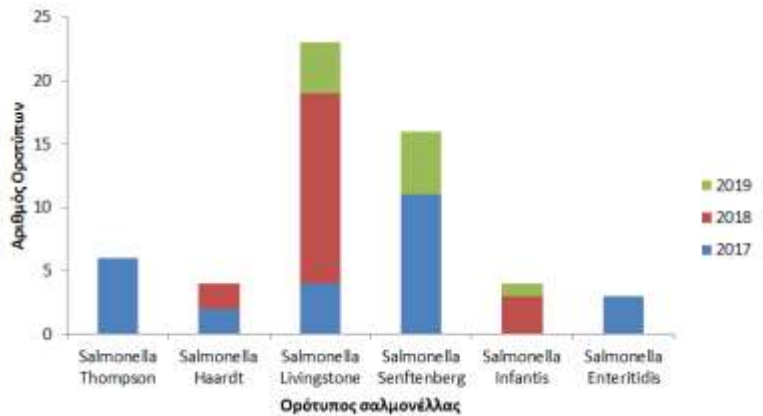
6.3. Ποσοστιαίες αναλογίες των οροτύπων σαλμονέλλας επί του συνόλου των αναγνωρισμένων οροτύπων του βακτηρίου στις όρνιθες ωοπααραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017-2019.

Διάγραμμα 6.4. Οι πέντε συχνότεροι ορότυποι σαλμονέλλας στις όρνιθες ωοπααραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017-2019.

Διάγραμμα 6.5. Ποσοστιαίες αναλογίες των οροτύπων σαλμονέλλας επί του συνόλου των αναγνωρισμένων οροτύπων του βακτηρίου στα ορνίθια κρεοπααραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017-2019.

Διάγραμμα 6.6. Οι πέντε συχνότεροι ορότυποι σαλμονέλλας στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2017-2019.

Από την ανάλυση της συχνότητας εμφάνισης των ορότυπων σαλμονέλλας κατά το χρονικό διάστημα 2017-2019 στα διαφορετικά είδη πουλερικών στα οποία εφαρμόζονται τα ΕΠΕΣ προκύπτουν τα ακόλουθα:

1) Σε όλα τα είδη ορνίθων του είδους *Gallus gallus*, ενώ ο συνολικός αριθμός των απομονωμάτων σαλμονέλλας παρουσίασε μείωση από το 2017 στο 2018, το 2019 υπήρξε αύξηση, καθώς απομονώθηκαν και νέοι ορότυποι σαλμονέλλας που δεν είχαν απομονωθεί το προηγούμενα δύο χρόνια.

2) Αναφορικά με τους στοχοθετημένους ορότυπους *S. Enteritidis* και *S. Typhimurium* στα σμήνη ορνίθων του είδους *Gallus gallus*, παρατηρήθηκε ότι ενώ η *S. Typhimurium* παραμένει σε χαμηλά επίπεδα στις όρνιθες αναπαραγωγής και ωπααραγωγής (1,5% και 2% αντίστοιχα) και δεν απομονώθηκε ποτέ κατά τη διάρκεια της τριετίας από τα σμήνη ορνιθίων κρεοπαραγωγής, η *S. Enteritidis* παραμένει σε σχετικά υψηλά επίπεδα και στα τρία είδη ορνίθων του είδους *Gallus gallus*, καθώς συνεισφέρει περίπου σε ποσοστό 6%, 7% και 4% επί του συνόλου των αναγνωρισμένων οροτύπων σαλμονέλλας κατά τη διάρκεια της τριετίας στις όρνιθες αναπαραγωγής, ωπααραγωγής και στα ορνίθια κρεοπαραγωγής αντίστοιχα.

3) Στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus*, οι πέντε πιο συχνόι ορότυποι σαλμονέλλας είναι οι: *S. Enteritidis* (6%, 4/67), *S. Infantis* (4,5% (3/67), *S. Thompson* (4,5%, 3/67), *S. Seftenberg* (13%, 9/67) και *S. Livingstone* (58%, 39/67). Για όλους τους παραπάνω ορότυπους παρατηρήθηκε μείωση της συχνότητας εμφάνισης τους από το 2017 μέχρι το 2019, εκτός από την *S. Livingstone*, η οποία παρουσίασε αύξηση και η απομόνωση της οποίας συνδέεται με συγκεκριμένες περιφερειακές ενότητες (ΠΕ Ιωαννίνων και Χαλκιδικής).

4) Στις όρνιθες ωπααραγωγής *Gallus gallus*, οι πέντε πιο συχνόι ορότυποι σαλμονέλλας είναι οι: *S. Enteritidis* (7%, 9/130), *S. Infantis* (15% (19/130), *S. Indiana* (5%, 7/130), *S. Corvallis* (6%, 8/130), *S. Braenderup* (20%, 26/130), ενώ ακολουθεί η *S. Thompson* (4,6%, 6/130). Αντίθετα με τις όρνιθες αναπαραγωγής και τα ορνίθια κρεοπαραγωγής, η *S. Livingstone* απομονώθηκε στις όρνιθες ωπααραγωγής μόνο το 2017 και παραμένει στο είδος αυτό σε χαμηλά επίπεδα, όπως και η *S. Seftenberg* (1,5%, 2/130). Για όλους τους παραπάνω ορότυπους παρατηρήθηκε μείωση της συχνότητας εμφάνισης τους από το 2017 μέχρι το 2019, εκτός από την *S. Enteritidis* και τη *S. Indiana*, οι οποίες παρουσίασαν αύξηση για το παραπάνω χρονικό διάστημα.

5) Στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus*, οι πέντε πιο συχνόι ορότυποι σαλμονέλλας τη χρονική περίοδο 2017-2019 είναι οι: *S. Livingstone* (32%, 23/73), *S. Seftenberg* (22%, 16/73), *S. Thompson* (8%, 6/73), *S. Infantis* και *S. Haardt* (5,5%, 4/73-και οι δύο ορότυποι) και *S. Enteritidis* (4%, 3/73). Για όλους τους παραπάνω ορότυπους παρατηρήθηκε μείωση της συχνότητας εμφάνισης τους από το 2017 μέχρι το 2019. Συγκεκριμένα οι ορότυποι *S.*

Enteritidis και *S. Thompson* απομονώθηκαν μόνο το 2017, ενώ οι ορότυποι *S. Livingstone* και *S. Infantis* παρουσίασαν μεγάλη αύξηση το 2018, για να πέσει στη συνέχεια ο αριθμός τους το 2019.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η απομόνωση η απομόνωση *S. Livingstone* συνδέεται με συγκεκριμένες περιφερειακές ενότητες (ΠΕ Ιωαννίνων και Χαλκιδικής) που είναι οι ίδιες με τις περιφερειακές ενότητες απομόνωσης το παραπάνω ορότυπου στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus*.

Συζήτηση-Αποτελέσματα

Στην Ελλάδα, με την εξαίρεση των ορνίθων αναπαραγωγής, η εφαρμογή των ΕΠΕΣ έχει ως αποτέλεσμα την επίτευξη των κοινοτικών στόχων στα διαφορετικά είδη πουλερικών που παράγουν προϊόντα για ανθρώπινη κατανάλωση. Το 2019, ο κοινοτικός στόχος επιτεύχθηκε σε όλα τα εκτρεφόμενα είδη πουλερικών της χώρας. Η επίτευξη των κοινοτικών στόχων συμβάλλει στην παραγωγή προϊόντων πουλερικών απαλλαγμένων από σαλμονέλλα και επομένως στην προστασία της δημόσιας υγείας από τον παραπάνω παθογόνο παράγοντα. Εξάλλου, η μείωση των ανθρώπινων περιστατικών σαλμονέλλας στη χώρα, μετά την έναρξη της εφαρμογής των ΕΠΕΣ, συνδέεται το πιθανότερο με τη βελτίωση της επιδημιολογικής κατάστασης του παραπάνω παθογόνου στα διαφορετικά είδη πουλερικών, λόγω της εφαρμογής των ΕΠΕΣ. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην Ελλάδα καταγράφεται ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά κοινοποίησης κρουσμάτων σαλμονέλλας στον άνθρωπο μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε [6]. Η παραπάνω σύνδεση μεταξύ της εφαρμογής των εθνικών προγραμμάτων σαλμονέλλας και της μείωσης του ποσοστού κοινοποίησης ανθρώπινων κρουσμάτων σαλμονέλλας, έχει παρατηρηθεί και σε άλλα κράτη μέλη και σε ευρωπαϊκό επίπεδο [6, 16-17].

Ωστόσο, οι αδυναμίες που παρατηρούνται στην εφαρμογή των ΕΠΕΣ, αναφορικά με τη συμμόρφωση των επισήμων ελέγχων και των αυτοελέγχων με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας, θα μπορούσαν να θέσουν υπό αμφισβήτηση την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων. Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων πραγματοποιούν δειγματοληψίες με συχνότητα χαμηλότερη από την απαιτούμενη για όλους σχεδόν τους πληθυσμούς πουλερικών, χωρίς η αρμόδια αρχή να αναλαμβάνει αποτελεσματική δράση.

Αυτό, μαζί με το πολύ χαμηλότερο ποσοστό ανίχνευσης σαλμονέλας στη δειγματοληψία των υπευθύνων των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων σε σύγκριση με τη επίσημη δειγματοληψία, καθιστά πρακτικά αναποτελεσματική τη συνδρομή των υπευθύνων των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων στα εθνικά προγράμματα ελέγχου της σαλμονέλας [18].

Είναι φανερό ότι υπάρχουν διαφορές στην εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις διαφορετικές περιφερειακές ενότητες της χώρας και σε κάποιες περιπτώσεις αυτοί δεν έγιναν καθόλου. Επίσης, είναι φανερό ότι κάποιες περιφερειακές ενότητες δεν διενέργησαν κανέναν επίσημο έλεγχο σε κάποια είδη πουλερικών κατά τη διάρκεια της τριετίας, ως όφειλαν.

Εκτός όμως από τις περιπτώσεις εκείνες, όπου απουσιάζουν τελείως οι επίσημοι έλεγχοι, υπάρχουν και περιπτώσεις που η συμμόρφωση τους με τις κείμενες διατάξεις είναι πολύ χαμηλή, όπως στην περίπτωση της Θεσσαλονίκης (20%) στις όρνιθες αναπαραγωγής, της Δυτ. Αττικής στις όρνιθες ωοπαραγωγής, όπου το ποσοστό κάλυψης των επισήμων ελέγχων, παρότι αυξήθηκε σε 60% από 37% που ήταν το 2018, παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, παρά την πρόσληψη εποχιακού προσωπικού για τα ΕΠΕΣ στην παραπάνω περιφερειακή ενότητα, της Άρτας (13%) και της Βοιωτίας (20%) στα ορνίθια κρεοπαραγωγής.

Οι παραπάνω ανεπάρκειες στην εφαρμογή των επισήμων ελέγχων, οδηγούν σε ελλιπή εποπτεία της εφαρμογής των αυτοελέγχων και της συνολικότερης εφαρμογής των μέτρων των ΕΠΕΣ από τους υπεύθυνους των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, καθώς και σε μη διαπίστωση και επισήμανση των υπάρχοντων μη συμμορφώσεων, ώστε να ληφθούν έγκαιρα τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

Οι κυριότεροι λόγοι αστοχίας της συμμόρφωσης των επισήμων ελέγχων με τις ισχύουσες διατάξεις κατά τα έτη 2017-2019, συνδέονται με την υποστελέχωση των κτηνιατρικών υπηρεσιών της χώρας και τη γενικότερη έλλειψη πόρων, τις πολλές και διαφορετικής φύσης αρμοδιότητες με τις οποίες αυτές είναι επιφορτισμένες, τον περιορισμό των ημερών εκτός έδρας, καθώς και με την ανάγκη διαχείρισης των νεοεμφανιζόμενων επιζωοτιών τα τελευταία χρόνια, όπως αυτών της Ευλογιάς, του Καταρροϊκού Πυρετού των προβάτων, της Οζώδους Δερματίτιδας των βοοειδών και της Αφρικανικής Πανώλης των χοίρων, η διαχείριση των οποίων αποτελεί προτεραιότητα για τις κτηνιατρικές υπηρεσίες της χώρας. Τέλος, για το 2019, σημαντικό ρόλο στις αστοχίες των επισήμων ελέγχων έπαιξε και η πανδημία COVID-19, λόγω των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν για τον περιορισμό της διασποράς του νέου κορωνοϊού.

Επιπλέον, το γεγονός ότι οι αστοχίες των επισήμων ελέγχων επαναλαμβάνονται σε κάποιες περιπτώσεις από τις ίδιες περιφερειακές ενότητες για σειρά ετών, αποδεικνύει την ανεπάρκεια της κεντρικής υπηρεσίας να εποπτεύσει αποτελεσματικά την εφαρμογή των ΕΠΕΣ από τις τοπικές κτηνιατρικές υπηρεσίες της χώρας και καταδεικνύει την ανάγκη για ενίσχυση της εποπτείας της εφαρμογής των ΕΠΕΣ σε κεντρικό επίπεδο, την ανάγκη συνεχούς εκπαίδευσης των αρμόδιων κτηνιατρικών αρχών των περιφερειακών ενοτήτων σε θέματα σχετικά με τα ΕΠΕΣ και την ανάγκη ενίσχυσης της επικοινωνίας της κεντρικής υπηρεσίας με τις κτηνιατρικές υπηρεσίες της περιφέρειας (εφαρμοστές των ΕΠΕΣ). Η ελλιπή εποπτεία των ΕΠΕΣ σε κεντρικό επίπεδο, οφείλεται στο γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος του 2018 και όλο το 2019, δεν υπήρχε στην κεντρική υπηρεσία προσωπικό αρμόδιο για την εποπτεία των ΕΠΕΣ.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι από το 2016, η κεντρική υπηρεσία έχει προβεί στην πρόσληψη εποχιακού προσωπικού για την ενίσχυση της εφαρμογής των ΕΠΕΣ σε συγκεκριμένες περιφερειακές ενότητες. Το 2016, προσλήφθηκαν τρία άτομα εποχιακό προσωπικό στην περιφέρεια Αττικής και το κόστος της μισθοδοσίας τους καλύφθηκε από εθνικούς πόρους. Από το 2017, το κόστος της μισθοδοσίας του εποχιακού προσωπικού συγχρηματοδοτείται κατά 75% από την Ε.Ε. Το 2018, προσλήφθηκε εποχιακό προσωπικό σε τέσσερις περιφερειακές ενότητες (Αν. Αττική, Δυτ. Αττική, Κόρινθος, Θεσσαλονίκη) και το 2019 και 2020 σε πέντε περιφερειακές ενότητες (Αν. Αττική, Δυτ. Αττική, Κόρινθος, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα). Τα κριτήρια για την επιλογή των περιφερειακών ενοτήτων στις οποίες τοποθετείται το εποχιακό προσωπικό είναι το μέγεθος του πληθυσμού πουλερικών το οποίο εκτρέφεται σε μια περιφερειακή ενότητα, το υπάρχον μόνιμο κτηνιατρικό προσωπικό και τέλος η συμμόρφωση των επισήμων ελέγχων με τις διατάξεις της νομοθεσίας κατά τα προηγούμενα έτη. Με την εξαίρεση των Ιωαννίνων, η πρόσληψη του εποχιακού προσωπικού, παρότι βελτίωσε τα ποσοστά των επισήμων ελέγχων και την εποπτεία των ΕΠΕΣ σε αυτές τις περιφερειακές ενότητες, δεν πέτυχε πλήρη κάλυψη των επισήμων ελέγχων, καθώς δεν κατέστη δυνατή η πλήρης αξιοποίηση της δυναμικότητας του εποχιακού προσωπικού που προσλήφθηκε για διάφορους γραφειοκρατικούς λόγους (καθυστέρηση των προσλήψεων, προβλήματα με τις εταιρείες ταχυμεταφοράς των δειγμάτων, κ.α).

Ο επιπολασμός των στοχοθετημένων οροτύπων σαλμονέλλας παραμένει σε χαμηλά επίπεδα σε όλα τα είδη πουλερικών, το πιθανότερο λόγω της εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων (καταστροφή θετικών σμηνών, καταστροφή ή θερμική επεξεργασία των αυγών που προέρχονται από θετικά σμήνη) που επιβάλλονται στα σμήνη, στα οποία

ανιχνεύονται οι στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας. Αντίθετα, ο επιπολασμός όλων των οροτύπων σαλμονέλλας (*Salmonella* spp.) παραμένει σε υψηλά επίπεδα στις όρνιθες αναπαραγωγής και ωοπαραγωγής, καθιστώντας επιτακτική την ενίσχυση της εφαρμογής των μέτρων βιοασφάλειας στις εκμεταλλεύσεις εκτροφής των παραπάνω ειδών πουλερικών.

Το γεγονός ότι οι πέντε πιο συχνόι ορότυποι σαλμονέλλας είναι σχεδόν οι ίδιοι στις όρνιθες αναπαραγωγής και στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus*, καθώς και ότι ορισμένοι ορότυποι, όπως οι *S. Enteritidis*, *S. Infantis* και *S. Thompson* συγκαταλέγονται μέσα στους πιο συχνά ανιχνεύσιμους ορότυπους σαλμονέλλας στις όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus* είναι αναμενόμενο, λαμβάνοντας υπόψη την πυραμίδα εκτροφής των ορνίθων.

Επιπλέον, το γεγονός ότι η *S. Infantis* που είναι ένας από τους στοχοθετημένους ορότυπους στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus*, απομονώνεται συχνά από τις όρνιθες ωοπαραγωγής και τα ορνίθια κρεοπαραγωγής, καταδεικνύει το γεγονός ότι τα υφιστάμενα μέτρα ελέγχου για το συγκεκριμένο ορότυπο δεν επαρκούν και επομένως αυτά θα πρέπει να ενισχυθούν.

Στο παραπάνω συνηγορεί και το γεγονός ότι ο παραπάνω ορότυπος σαλμονέλλας έχει μεγάλη σημασία για τη Δημόσια Υγεία, καθώς παρουσιάζει πολυανθεκτικότητα [6].

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι οι ορότυποι *S. Virchow* και *S. Hadar*, παρότι συμπεριλαμβάνονται στους στοχοθετημένους ορότυπους στις όρνιθες αναπαραγωγής, δεν απομονώθηκαν από το παραπάνω είδος πουλερικών κατά τη διάρκεια της τριετίας, καταδεικνύοντας πιθανώς και την αποτελεσματικότητα των επιπρόσθετων μέτρων που ελήφθησαν το 2010 για τη *S. Hadar* με την υπ. αριθ. 314922/29.12.2010 (2178B') τροποποιητική απόφαση του ΥΠΑΑΤ. Στα υπόλοιπα δύο είδη ορνίθων *Gallus gallus*, η απομόνωση των παραπάνω οροτύπων κυμάνθηκε σε χαμηλά επίπεδα (στις όρνιθες ωοπαραγωγής απομονώθηκε *S. Hadar* (0,77%, 1/130) και στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *S. Virchow* (1,4%, 1/73).

Τέλος, για την ερμηνεία της απουσίας ανίχνευσης κάποιου οροτύπου σαλμονέλλας στις ινδοόρνιθες αναπαραγωγής, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τόσο ο πολύ μικρός αριθμός των υπάρχοντων εκμεταλλεύσεων και σμηνών του παραπάνω είδους, όσο και το γεγονός ότι η επιτήρηση του παθογόνου στον πληθυσμό των ινδοορνίθων αναπαραγωγής δεν είναι επαρκής, καθώς παρατηρήθηκαν σημαντικές ανεπάρκειες τόσο στον αυτοέλεγχο, όσο και στον επίσημο έλεγχο.

Περιορισμοί

Οι διαφορές στην εφαρμογή των αυτοελέγχων και των επισήμων ελέγχων στις περιφερειακές ενότητες της χώρας, επηρεάζουν την επιτήρηση του παθογόνου και επομένως την εικόνα της επιδημιολογικής κατάστασης (επιπολασμό σαλμονέλλας) στις διαφορετικές περιοχές της χώρας. Είναι φανερό ότι στις περιφερειακές ενότητες που η συμμόρφωση της εφαρμογής των αυτοελέγχων και των επισήμων ελέγχων με τις ισχύουσες διατάξεις είναι καλύτερη, η επιτήρηση του παθογόνου είναι καλύτερη και επομένως η εικόνα της επιδημιολογικής κατάστασης προσεγγίζει καλύτερα την πραγματική. Αντίθετα, στις περιφερειακές ενότητες που η επιτήρηση δεν είναι ικανοποιητική, δεν μπορούμε να έχουμε ακριβή εικόνα της επιδημιολογικής κατάστασης της περιοχής ως προς τη ζωνοσογόνο σαλμονελλα.

Ένα δεύτερος περιορισμός προκύπτει από τη ποιότητα των επιδημιολογικών στοιχείων που υποβάλλονται από τα τμήματα κτηνιατρικής των περιφερειακών ενότητων στην κεντρική υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ, αναφορικά με την εφαρμογή των ΕΠΕΣ. Οι ασάφειες και οι ελλείψεις που παρατηρούνται κατά την υποβολή των στοιχείων μπορεί να οδηγήσουν σε εσφαλμένα συμπεράσματα.

Επίσης, η έλλειψη προσωπικού αρμόδιου για τα ΕΠΕΣ στην κεντρική υπηρεσία, καθιστά ανεπαρκή, τόσο την εποπτεία της εφαρμογής των ΕΠΕΣ, όσο και την αξιολόγηση των υποβαλλόμενων στατιστικών στοιχείων.

Τέλος, η απουσία υποβολής στοιχείων από συγκεκριμένες περιφερειακές ενότητες, ιδιαίτερα κατά τα έτη 2018 και 2019, μπορεί να οδηγήσει σε εσφαλμένα συμπεράσματα σχετικά με την επιδημιολογική κατάσταση μιας περιοχής (περιφερειακής ενότητας και περιφέρειας), καθώς κατά τον υπολογισμό του επιπολασμού, αυτός μπορεί να υπερεκτιμηθεί, εφόσον μειώνεται ο παρονομαστής του κλάσματος για τον υπολογισμό του επιπολασμού (αριθμός σμηνών που έχουν εξετασθεί). Η υποεκτίμηση του επιπολασμού, λόγω της μη υποβολής στοιχείων δεν είναι δυνατή, καθώς ο αριθμός των θετικών σμηνών κοινοποιείται στην κεντρική υπηρεσία από τα εμπλεκόμενα στα ΕΠΕΣ κτηνιατρικά και ιδιωτικά εργαστήρια και επομένως ο αριθμητής του κλάσματος δεν μειώνεται λόγω της μη υποβολής στοιχείων. Ο παραπάνω περιορισμός μπορεί να ευθύνεται για τυχόν λάθη στην αποτύπωση της επιδημιολογικής κατάστασης των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στις περιφέρειες της χώρας, όπως αυτή αποτυπώνεται στους επιδημιολογικούς χάρτες.

Συστάσεις

Οι ελλείψεις στην εφαρμογή των αυτοελέγχων και των επισήμων ελέγχων, λόγω της υποστελέχωσης των κτηνιατρικών υπηρεσιών της χώρας, καταδεικνύει την ανάγκη για άμεση στελέχωση των υπηρεσιών αυτών με την πρόσληψη μόνιμου κτηνιατρικού προσωπικού. Στην περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό, συστήνεται να γίνονται έγκαιρα όλες οι διαδικασίες για την πρόσληψη εποχιακού προσωπικού.

Επίσης, οι ελλείψεις στην εποπτεία των ΕΠΕΣ σε κεντρικό επίπεδο, λόγω της απουσίας κτηνιατρικού προσωπικού, αρμόδιου για τα παραπάνω προγράμματα, καταδεικνύει την ανάγκη στελέχωσης του τμήματος ζωοανθρωπονόσων της Δνσης Υγείας των Ζώων με έναν τουλάχιστον κτηνίατρο που θα είναι υπεύθυνος για το συντονισμό της εφαρμογής και την αποτελεσματική εποπτεία των ΕΠΕΣ.

Στην περίπτωση που η πρόσληψη ή η τοποθέτηση μόνιμου κτηνιατρικού προσωπικού δεν είναι δυνατή τόσο σε κεντρικό, όσο και σε τοπικό επίπεδο, συστήνεται η πρόσληψη εποχιακού προσωπικού με τη διαδικασία της κοινοτικής συγχρηματοδότησης, καθώς οι διαδικασίες πρόσληψης είναι απλούστερες (όταν μία δράση εντάσσεται σε ένα συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, τότε η διάρκεια της πρόσληψης είναι τουλάχιστον ετήσια και εφόσον το συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα είναι πολυετές, υπάρχει η δυνατότητα αυτόματης ανανέωσης της σύμβασης του εποχιακού προσωπικού).

Για την επίτευξη της αποτελεσματικής εφαρμογής των ΕΠΕΣ, τόσο από τις αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες, όσο και από τους υπευθύνους των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, είναι απαραίτητη η συνεχής εκπαίδευση και ενημέρωση όλων των φορέων που εμπλέκονται στην εφαρμογή τους. Για το σκοπό αυτό, συστήνεται η συνέχιση των εκπαιδευτικών σεμιναρίων που διοργανώνει το τμήμα ζωοανθρωπονόσων σε συνεργασία με το ΙΝΕΠ για την επιμόρφωση των κρατικών κτηνιάτρων, η διοργάνωση τηλεδιασκέψεων ή επιτόπιων επισκέψεων (εάν είναι δυνατό) με τη συμμετοχή εκείνων των τοπικών κτηνιατρικών υπηρεσιών για τις υπάρχουσες ενδείξεις ότι χρειάζονται υποστήριξη, τη διαμόρφωση ενημερωτικού υλικού που θα απευθύνεται στους υπευθύνους των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων σχετικά με τον προληπτικό εμβολιασμό των πτηνών, την εφαρμογή των μέτρων βιοασφάλειας κ.ο.κ

Προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα των στατιστικών στοιχείων που υποβάλλονται στην κεντρική αρμόδια αρχή και να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική και σε πραγματικό χρόνο εποπτεία των ΕΠΕΣ, συστήνεται να ολοκληρωθεί η δημιουργία της ηλεκτρονικής βάσης για την εφαρμογή των ΕΠΕΣ και η εκπαίδευση όσων θα εισάγουν στοιχεία σε αυτή.

Αναφορικά με τη μείωση του επιπολασμού των *Salmonella* spp. στις όρνιθες αναπαραγωγής και ωοπαραγωγής, συστήνεται να διενεργείται ενδεδειγμένη επιδημιολογική διερεύνηση σε κάθε περίπτωση ανίχνευσης ενός οροτύπου σαλμονέλλας, ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός της πηγής της μόλυνσης και η εξουδετέρωση αυτής. Επιπλέον, για το σκοπό αυτό, συστήνεται να διοργανωθούν από την κεντρική υπηρεσία σε συνεργασία με τις τοπικές κτηνιατρικές υπηρεσίες και τους φορείς των υπευθύνων των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, ενημερωτικές ημερίδες και να δημιουργηθεί ενημερωτικό υλικό που θα αφορά την ορθή εφαρμογή των μέτρων βιοασφάλειας στις πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.

Όσον αφορά τον ορότυπο *S. Infantis*, συστήνεται η μείωση του επιπολασμού του σε όλα τα είδη πουλερικών *Gallus gallus*. Για το σκοπό αυτό προτείνεται να τροποποιηθεί η Υπουργική Απόφαση για την εφαρμογή του ΕΠΕΣ στις όρνιθες αναπαραγωγής, ώστε στην περίπτωση ανίχνευσης *S. Infantis* στο είδος αυτό να εφαρμόζονται τα ίδια μέτρα, όπως και για τους ορότυπους *S. Enteritidis* και *S. Typhimurium*.

Τέλος, προτείνεται να ενισχυθεί η επιδημιολογική διερεύνηση στην περίπτωση που ένας ορότυπος σαλμονέλλας επιμένει να εμφανίζεται σε μία πτηνοτροφική εκμετάλλευση, παρά τις διαδικασίες καθαρισμού και απολύμανσης. Σε τέτοιες περιπτώσεις, συνιστάται να διενεργείται η δειγματοληψία για την επαλήθευση της αποτελεσματικότητας της απολύμανσης από την αρμόδια κτηνιατρική αρχή και τα δείγματα να εξετάζονται στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Σαλμονέλλα.

Ευχαριστίες

Απευθύνουμε θερμές ευχαριστίες σε όλους τους συναδέλφους σε τοπικό και κεντρικό επίπεδο, καθώς και στα συνεργαζόμενα εργαστήρια, που με τις υπεράνθρωπες προσπάθειές τους κάνουν δυνατή τη συνέχιση της εφαρμογής των ΕΠΕΣ και την επίτευξη των κοινοτικών στόχων, παρά τα προβλήματα και τις αντιξοότητες που αντιμετωπίζουν, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό το μέλλον της ελληνικής πτηνοτροφίας.

Βιβλιογραφία

1. Majowicz, S.E; Musto, J.; Scallan, E.; Angulo, F.J.; Kirk, M.; O'Brien, S.J.; Jones, T.F.; Fazil, A.; Hoekstra, R.M. The global burden of nontyphoidal *Salmonella* gastroenteritis. *Clin Infect Dis.* **2010**, *50*, 882–889.
2. WHO: https://www.who.int/foodsafety/areas_work/foodborne-diseases/salmonella/en/ ([https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/salmonella-\(non-typhoidal\)](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/salmonella-(non-typhoidal))).
3. European Food Safety Authority (EFSA). *Salmonella*. Available online: <https://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/salmonella> (accessed on 20/12/2020).
4. Shu-Ke Eng et al. *Salmonella*: A review on pathogenesis, epidemiology and antibiotic resistance. *Frontiers in Life Science*, **2015**, *8*, 284–293, <http://dx.doi.org/10.1080/21553769.2015.1051243>
5. Hellenic National Public Health Organisation (EODY): Epidemiological data for salmonellosis (non-typhoid/paratyphoid) in Greece, 2004-2019. Available online: <https://eody.gov.gr/en/epidemiological-statistical-data/annual-epidemiological-data/#heading-13> (accessed on 20/12/2020).
6. EFSA and ECDC (European Food Safety Authority and European Centre for Disease Prevention and Control). The European Union One Health 2018 Zoonoses Report. *EFSA Journal* 2019, *17*, 5926, 276 pp. DOI: <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5926>
7. EUR-Lex: EU law. Commission Regulation (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council of 28 January 2002 laying down the general principles and requirements of food law, establishing the European Food Safety Authority and laying down procedures in matters of food safety. *Official Journal L* 1-24. Available online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32002R0178> (accessed on 20/12/2020).
8. EUR-Lex: EU law. Directive 2003/99/EC of the European Parliament and of the Council of 17 November 2003 on the monitoring of zoonoses and zoonotic agents, amending Council Decision 90/424/EEC and repealing Council Directive 92/117/EEC. *Official Journal L* 325, 12/12/2003 P. 0031 – 0040. Available online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003L0099&from=EN> (accessed on 20/12/2020).
9. EUR-Lex: EU law. Commission Regulation (EC) No 2160/2003 of the European Parliament and of the Council of 17 November 2003 on the control of salmonella and other specified food-borne zoonotic agents. Available online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32003R2160> (accessed on 20/12/2020).
10. EUR-Lex: EU law. Commission Regulation (EU) No 200/2010 of 10 March 2010 implementing Regulation (EC) No 2160/2003 of the European Parliament and of the Council as regards a Union target for the reduction of the prevalence of *Salmonella* serotypes in adult breeding flocks of *Gallus gallus*. *Official Journal of the European Union* 1-9. Available online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32010R0200> (accessed on 20/12/2020).
11. EUR-Lex: EU law. Commission Regulation (EU) No 517/2011 of 25 May 2011 implementing Regulation (EC) No 2160/2003 of the European Parliament and of the Council as regards a Union target for the reduction of the prevalence of certain *Salmonella* serotypes in laying hens of *Gallus gallus* and amending Regulation (EC) No 2160/2003 and Commission Regulation (EU) No 200/2010. *Official Journal of the European Union* 45-51. Available online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32011R0517> (accessed on 20/12/2020).

12. EUR-Lex: EU law. Commission Regulation (EU) No 200/2012 of 8 March 2012 concerning a Union target for the reduction of *Salmonella* Enteritidis and *Salmonella* Typhimurium in flocks of broilers, as provided for in Regulation (EC) No 2160/2003 of the European Parliament and of the Council. Official Journal of the European Union 31-36. Available online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32012R0200> (accessed on 20/12/2020).
13. EUR-Lex: EU law. Commission Regulation (EU) No 1190/2012 of 12 December 2012 concerning a Union target for the reduction of *Salmonella* Enteritidis and *Salmonella* Typhimurium in flocks of turkeys, as provided for in Regulation (EC) No 2160/2003 of the European Parliament and of the Council. Available online: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1190/oj> (accessed on 20/12/2020).
14. EUR-Lex: EU law. Regulation (EC) No 2073/2005 of 15 November 2005 on microbiological criteria for foodstuffs. Available online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32005R2073> (accessed on 20/12/2020).
15. Hellenic Ministry of Rural Development and Food. Reports of the multiannual control programmes (Εκθέσεις ΠΟΕΣΕ). Available online: <http://www.minagric.gr/index.php/el/the-ministry-2/poese> (accessed on 20/12/2020).
16. Poirier, E.; Watier, L.; Espie, E.; Weill, F.X.; De Valk, H.; Desenclos, J.C. Evaluation of the impact on human salmonellosis of control measures targeted to *Salmonella* Enteritidis and Typhimurium in poultry breeding using time-series analysis and intervention models in France. *Epidemiol Infect.* **2008**, *136*, 1217-1224. DOI: 10.1017/S0950268807009788.
17. Wegener, H.C.; Hald, T.; Lo Fo Wong, D.; Madsen, M.; Korsgaard, H.; Bager, F.; Gerner-Smidt, P.; Mølbak, K. Salmo-nella control programs in Denmark. *Emerg Infect Dis.* **2003**, *9*, 774-780. DOI: 10.3201/eid0907.030024
18. E. Commission: ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΙΣ 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2019 ΕΩΣ ΤΙΣ 19 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2019ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΥΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥΣ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ. Available online: [ec.europa.eu › food › audits-analysis › act_getPDF](http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/act_getPDF)
19. Heymann D, MD. Control of Communicable Diseases Manual. 20th Edition, 2015, American Public Health Association.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Α. ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΩΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, 2004-2019.

Η *Salmonella* spp. είναι ένα από τα κυριότερα παθογόνα αίτια των τροφιμογενών λοιμώξεων, καθώς και το κύριο βακτηριακό αίτιο των επιδημιών τροφιμογενούς αιτιολογίας στην Ευρώπη. Αποτελεί συχνή αιτία διαρροϊκού συνδρόμου στα παιδιά και στους ηλικιωμένους, αλλά μπορεί να προσβάλει όλες τις ηλικιακές ομάδες [19].

Σύμφωνα με τα δεδομένα του Συστήματος Υποχρεωτικής Δήλωσης Νοσημάτων (ΣΥΔΝ) του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ) για τη σαλμονέλλωση (μη τυφο-παρατυφική) στην Ελλάδα, για την περίοδο 2004-2019 συνολικά δηλώθηκαν 10.321 κρούσματα μη τυφο-παρατυφικής σαλμονέλλωσης. Ο ετήσιος αριθμός των δηλωθέντων κρουσμάτων μη τυφο-παρατυφικής σαλμονέλλωσης για το διάστημα 2004-2019 περιλαμβάνεται στον Πίνακα Α. Για το ίδιο διάστημα, η μέση ετήσια δηλούμενη επίπτωση του νοσήματος στην Ελλάδα ήταν 5,9 κρούσματα ανά 100.000 πληθυσμού. Συνολικά καταγράφηκε στατιστικά σημαντική πτωτική τάση της συχνότητας δήλωσης της μη τυφο-παρατυφικής σαλμονέλλωσης κατά την περίοδο αυτή (IRR=0.99, CI=0.9960- 0.9980, P<0.001) [5].

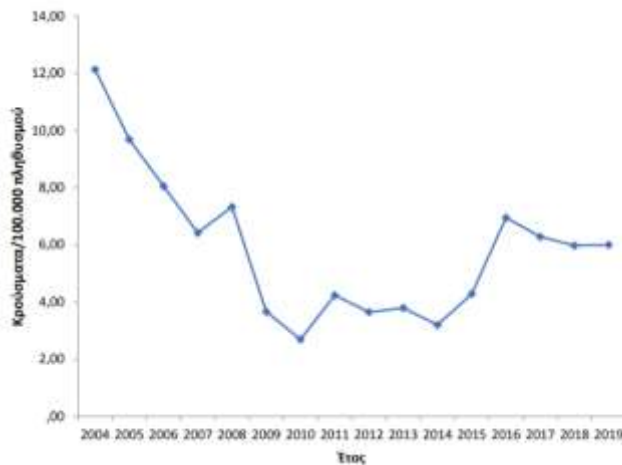
Η διαχρονική εξέλιξη της δηλούμενης επίπτωσης του νοσήματος για τα έτη 2004-2019 παρουσιάζεται στο **Διάγραμμα 1**.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΟΔΥ, το νόσημα παρουσίασε υψηλότερη συχνότητα δήλωσης στα παιδιά ηλικίας 0-14 ετών και ιδιαίτερα στην ηλικιακή ομάδα 0-4 έτη (**Διάγραμμα 2**). Η συχνότητα του νοσήματος παρουσιάζει εποχική διακύμανση, με αύξηση κατά τους θερινούς μήνες και κορύφωση τον Αύγουστο (**Διάγραμμα 3**). Το ποσοστό των κρουσμάτων που ανέφεραν σύνδεση με άλλο κρούσμα ήταν 14%. Οι πέντε συχνότερα αναγνωρισμένοι ορότυποι ήταν οι *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, μονοφασική *S. Typhimurium*, *S. Oranienburg* και *S. Bovismorbificans*. Η διαχρονική εξέλιξη της ποσοστιαίας αναλογίας των οροτύπων σαλμονέλλας επί του συνόλου των αναγνωρισμένων οροτύπων του βακτηρίου, για το διάστημα 2004-2019, παρουσιάζεται στο **Διάγραμμα 4** [5].

Πίνακας Α. Αριθμός δηλωθέντων κρουσμάτων μη τυφο-παρατυφικής σαλμονέλλωσης, Σύστημα Υποχρεωτικής Δήλωσης Νοσημάτων & Σύστημα Επιτήρησης μέσω του Εθνικού Κέντρου Αναφοράς Σαλμονελλών-Σιγκελλών, Ελλάδα, 2004-2019.

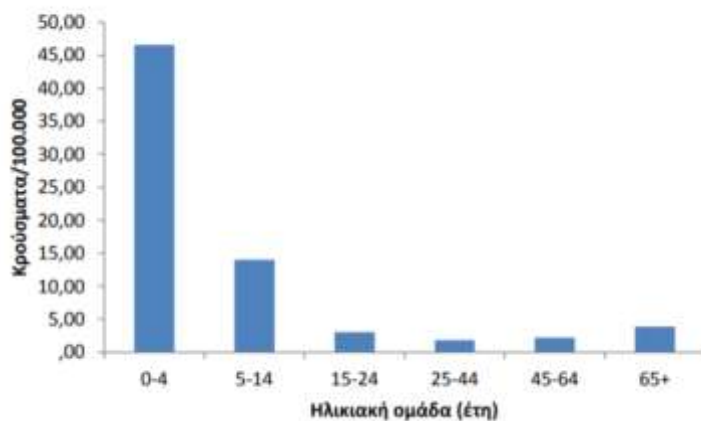
Έτος	Αριθμός κρουσμάτων
2004	1327
2005	1062
2006	886
2007	708
2008	810
2009	406
2010*	299
2011	471
2012	404
2013	417
2014	349
2015	465
2016	749
2017	676
2018	649
2019	643
Σύνολο	10321

*Το β' εξάμηνο του 2010 ξεκίνησε προσπάθεια ενίσχυσης της σαλμονέλλωσης στο ΣΥΔΝ.

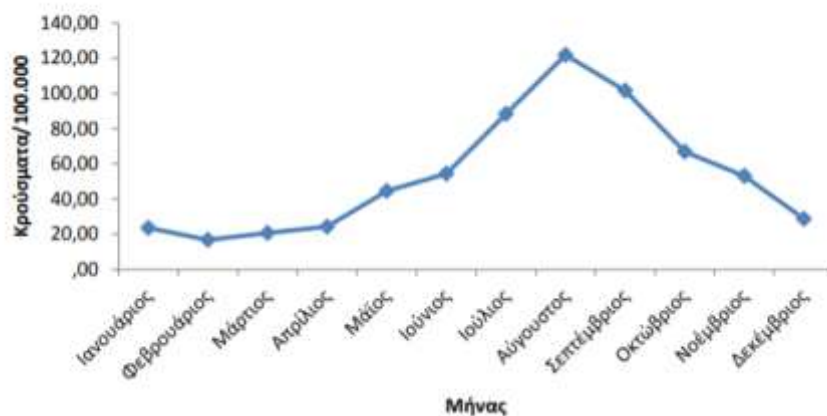

Διάγραμμα 1. Διαχρονική εξέλιξη της δηλούμενης επίπτωσης της μη τυφο-παρατυφικής σαλμονέλλωσης στην Ελλάδα, Σύστημα Υποχρεωτικής Δήλωσης Νοσημάτων & Σύστημα Επιτήρησης μέσω του Εθνικού Κέντρου Αναφοράς Σαλμονελλών-Σιγκελλών, 2004-2019.

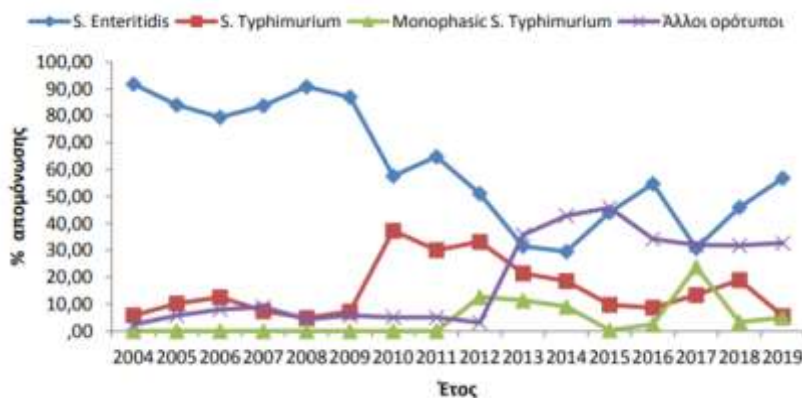
*Σημειώνεται ότι το β' εξάμηνο του 2010 ξεκίνησε προσπάθεια ενίσχυσης της σαλμονέλλωσης στο ΣΥΔΝ.

Διάγραμμα 2. Μέση ετήσια δηλούμενη επίπτωση (αριθμός κρουσμάτων/100.000 πληθυσμού) της μη τυφο-παρατυφικής σαλμονέλλωσης στην Ελλάδα ανά ηλικιακή ομάδα, Σύστημα Υποχρεωτικής Δήλωσης Νοσημάτων & Σύστημα Επιτήρησης μέσω του Εθνικού Κέντρου Αναφοράς Σαλμονελλών-Σιγκελλών, 2004-2019.

Διάγραμμα 3. Μέση μηνιαία δηλούμενη επίπτωση (κρούσματα/100.000 πληθυσμού) της μη τυφο-παρατυφικής σαλμονέλλωσης στην Ελλάδα, Σύστημα Υποχρεωτικής Δήλωσης Νοσημάτων & Σύστημα Επιτήρησης μέσω του Εθνικού Κέντρου Αναφοράς Σαλμονελλών-Σιγκελλών, 2004-2019.

Διάγραμμα 4. Ποσοστό απομόνωσης S. Enteritidis, S. Typhimurium, monophasic S. Typhimurium και λοιπών ορότυπων, ανά έτος, στην Ελλάδα, Σύστημα Υποχρεωτικής Δήλωσης Νοσημάτων & Σύστημα Επιτήρησης μέσω του Εθνικού Κέντρου Αναφοράς Σαλμονελλών-Σιγκελλών, 2004-2019.

Β.ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΩΣΗΣ (ΕΠΕΣ) ΣΤΑ ΣΜΗΝΗ ΟΡΝΙΘΩΝ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΩΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΣΤΑ ΟΡΝΙΘΙΑ ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΙΝΔΟΡΝΙΘΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΝΣΗΣ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στο πλαίσιο του Καν. (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Νοεμβρίου 2003 «για τον έλεγχο της σαλμονέλλωσης και άλλων τροφιμογενών ζωνοσογόνων παραγόντων», τα Κράτη-Μέλη είναι υποχρεωμένα να καταρτίζουν εθνικά προγράμματα ελέγχου των οροτύπων εκείνων σαλμονέλλας, για τους οποίους έχει τεθεί κοινοτικός στόχος μείωσης, σε συγκεκριμένα ζωικά είδη.

Πληροφορίες για τα παραπάνω προγράμματα όπως: εθνικές αποφάσεις εφαρμογής των προγραμμάτων, εγχειρίδια, εγκύκλιοι, κατάλογος ιδιωτικών εργαστηρίων που συμμετέχουν στα προγράμματα κ.ά. είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ στη διεύθυνση:<http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer-2/animal-production/ptina/208-astheneiesptinon-cat/459-salmonelosi>

Α) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΖΩΝΟΣΟΓΟΝΟΥ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΙΣ ΟΡΝΙΘΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Σύμφωνα με τον παραπάνω Κανονισμό και όσον αφορά τα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής, το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας ξεκίνησε από 01/01/2007.

Στόχος του προγράμματος, για μεταβατική περίοδο τριών ετών (01/01/2007 έως 31/12/2009), ήταν η μείωση του επιπολασμού των πέντε οροτύπων σαλμονέλλας (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*/*Salmonella* *Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, *S. Hadar*, *S. Infantis*, *S. Virchow*), σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1%, στο σύνολο των ενηλίκων σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής με περισσότερα από 250 πτηνά, στις 31/12/2009.

Από 01/01/2010 ο στόχος του προγράμματος είναι πλέον ετήσιος και περιλαμβάνει τη μείωση του επιπολασμού των πέντε οροτύπων σαλμονέλλας (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*/*Salmonella* *Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, *S. Hadar*, *S. Infantis*, *S. Virchow*) στο σύνολο των **ενηλίκων σμηνών** ορνίθων αναπαραγωγής με περισσότερα από 250 πτηνά, σε **ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους** εφαρμογής.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται:

1. Με τη συστηματική επιτήρηση της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας στο σύνολο των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων ορνίθων αναπαραγωγής της χώρας (εκμεταλλεύσεων και εκκολαπτηρίων) από τους υπευθύνους των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων, βάσει ενός αυστηρού σχήματος δειγματοληψίας (αυτοέλεγχος).
2. Με την επαλήθευση της συμμόρφωσης των αυτοελέγχων με τις διατάξεις της κείμενης ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές της χώρας, βάσει συγκεκριμένου σχήματος επισήμων ελέγχων και επίσημης δειγματοληψίας.
3. Με τον προαιρετικό εμβολιασμό των σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής κατά της *S. Enteritidis* και *S. Typhimurium* με εγκεκριμένα από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ) εμβόλια.
4. Με την αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας για την αποτροπή εισόδου του παθογόνου στην πτηνοτροφική εκμετάλλευση, καθώς και στην αναχαίτιση της διασποράς του σε περίπτωση μόλυνσης ενός σμήνους της εκμετάλλευσης.
5. Με την τήρηση μέτρων εξυγίανσης (καταστροφή / θερμική επεξεργασία πτηνών, καταστροφή/ θερμική επεξεργασία αυγών) και περιορισμού της διασποράς του παθογόνου

(καθαρισμός, απολύμανση, απομάκρυνση μολυσμένης κόπρου και στρωμνής, κλπ) στην περίπτωση απομόνωσης θετικών σμηνών στους ορότυπους *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*/*Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, και *S. Hadar* για δύο συνεχόμενες φορές στο ίδιο σμήνος.

6. Με την ανεύρεση του σημείου εισόδου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας στην πτηνοτροφική εκμετάλλευση, βάσει των ευρημάτων της διενεργούμενης επιδημιολογικής διερεύνησης και της άμεσης ανάληψης διορθωτικών μέτρων περιορισμού και αναχαίτισης της διασποράς της.

Το παραπάνω πρόγραμμα ελέγχου τέθηκε στη χώρα μας σε εφαρμογή με την υπ' αριθ. **258685/07.06.2007 (1011B')** απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία καταργήθηκε από την αριθ. **349699/24.12.2009 (ΦΕΚ 2599B')** απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και την με αριθμ. **314922/29.12.2010 (2178B')** τροποποιητική της.

Β) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΖΩΝΟΣΟΓΟΝΟΥ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΙΣ ΟΡΝΙΘΕΣ ΩΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Όσον αφορά τα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής, το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας ξεκίνησε από 01/01/2008, σε εφαρμογή της με αριθ. 258525/17-01-2008 (124B') απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία καταργήθηκε από την αριθ. 260973/12/02/2009 (243B') απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Στόχος του προγράμματος, για μεταβατική περίοδο τριών ετών (01/01/2008 έως 31/12/2010), ήταν η μείωση του επιπολασμού των οροτύπων *S. Enteritidis* και *S. Typhimurium*/ στα ενήλικα σμήνη των ορνίθων ωοπαραγωγής. Την 31-12-2010 ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους οροτύπους αυτούς, καθορίστηκε σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 10% επί του συνόλου των ενηλίκων εκτρεφόμενων σμηνών ορνίθων ωοπαραγωγής που θα υφίσταντο κατά την ημερομηνία αυτή.

Η με αριθ.316420/29/12/2010 (2144B') Απόφαση καταργεί την με αριθ. 260973/12/02/2009 (243B') απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και από 01/01/2011 ο στόχος του προγράμματος είναι πλέον ετήσιος και περιλαμβάνει τη μείωση του επιπολασμού των δύο οροτύπων σαλμονέλλας (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*/*Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-) στο σύνολο των ενηλίκων σμηνών ορνίθων ωοπαραγωγής, σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 9% στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Από το 2012, το Εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες ωοπαραγωγής εφαρμόζεται βάσει της με **αριθμ. 1209/30007/13.03.2012 (B' 930)** Απόφασης και ο στόχος του προγράμματος συνεχίζει να είναι ετήσιος και να περιλαμβάνει τη μείωση του επιπολασμού των δύο οροτύπων σαλμονέλλας (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*/*Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-) στο σύνολο των ενηλίκων σμηνών ορνίθων ωοπαραγωγής, σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 2% στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται:

1. Με τη συστηματική επιτήρηση της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας στο σύνολο των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων ορνίθων ωοπαραγωγής της χώρας από τους υπευθύνους των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων, βάσει ενός αυστηρού σχήματος δειγματοληψίας (αυτοέλεγχος).
2. Με την επαλήθευση της συμμόρφωσης των αυτοελέγχων με τις διατάξεις της κείμενης ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές της χώρας, βάσει συγκεκριμένου σχήματος επισήμων ελέγχων και επίσημης δειγματοληψίας.

3. Με τον υποχρεωτικό εμβολιασμό όλων των σμηνών ορνίθων ωοπαραγωγής κατά της *S. Enteritidis* και τον προαιρετικό εμβολιασμό κατά της *S. Typhimurium*, με εγκεκριμένα από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ), εμβόλια.
4. Με την αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας για την αποτροπή εισόδου του παθογόνου στην πτηνοτροφική εκμετάλλευση, καθώς και στην αναχαίτιση της διασποράς του σε περίπτωση μόλυνσης ενός σμήνους της εκμετάλλευσης.
5. Με την τήρηση μέτρων εξυγίανσης (καταστροφή/ θερμική επεξεργασία πτηνών, καταστροφή/ θερμική επεξεργασία αυγών) και περιορισμού της διασποράς του παθογόνου (καθαρισμός, απολύμανση, απομάκρυνση μολυσμένης κόπρου και στρωμνής, κλπ) στην περίπτωση απομόνωσης θετικών σμηνών στους ορότυπους *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*/*Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-,)
6. Με την ανεύρεση του σημείου εισόδου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας στην πτηνοτροφική εκμετάλλευση, βάσει των ευρημάτων της διενεργούμενης επιδημιολογικής διερεύνησης και της άμεσης ανάληψης διορθωτικών μέτρων περιορισμού και αναχαίτισης της διασποράς της.

Γ) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΖΩΝΟΣΟΓΟΝΟΥ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΑ ΟΡΝΙΘΙΑ ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Όσον αφορά τα σμήνη ορνιθίων κρεατοπαραγωγής, το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλωσης ξεκίνησε από 01/01/2009, σε εφαρμογή της με αριθ. 261069/23.03.2009 2(575B') απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η διάρκειά του παραπάνω προγράμματος ήταν τρία έτη (01/01/2009 έως 31/12/2011).

Στόχος του προγράμματος ήταν η μείωση του επιπολασμού των οροτύπων *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium* στα σμήνη των πουλερικών κρεατοπαραγωγής. Την 31-12-2011 ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους ορότυπους αυτούς, καθορίστηκε σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των εκτρεφόμενων σμηνών πουλερικών κρεατοπαραγωγής που υφίσταντο κατά την ημερομηνία αυτή.

Με τη με **αριθμ. 133362/23.12.2011 (3172B')** Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η με αριθ. 261069/23.03.2009 2(575B') Απόφαση καταργείται και ο στόχος του προγράμματος γίνεται πλέον ετήσιος. Την 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους ορότυπους *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium* /*Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, καθορίστηκε σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των εκτρεφόμενων σμηνών πουλερικών κρεατοπαραγωγής που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται:

1. Με τη συστηματική επιτήρηση της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας στο σύνολο των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων ορνιθίων κρεατοπαραγωγής της χώρας από τους υπευθύνους των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων, βάσει ενός αυστηρού σχήματος δειγματοληψίας (αυτοέλεγχος).
2. Με την επαλήθευση της συμμόρφωσης των αυτοελέγχων με τις διατάξεις της κείμενης ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές της χώρας, βάσει συγκεκριμένου σχήματος επισήμων ελέγχων και επίσημης δειγματοληψίας.
2. Με την αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας για την αποτροπή εισόδου του παθογόνου στην πτηνοτροφική εκμετάλλευση, καθώς και στην αναχαίτιση της διασποράς του σε περίπτωση μόλυνσης ενός σμήνους της εκμετάλλευσης.
5. Με την τήρηση μέτρων περιορισμού της διασποράς του παθογόνου (σφαγή των θετικών σμηνών σε συγκεκριμένο σφαγείο στο τέλος της παραγωγικής διαδικασίας, καθαρισμός, απολύμανση, απομάκρυνση μολυσμένης κόπρου και στρωμνής, κλπ) στην περίπτωση απομόνωσης θετικών σμηνών στους ορότυπους *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*/*Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-,).

6. Με την ανεύρεση του σημείου εισόδου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας στην πτηνοτροφική εκμετάλλευση, βάσει των ευρημάτων της διενεργούμενης επιδημιολογικής διερεύνησης και της άμεσης ανάληψης διορθωτικών μέτρων περιορισμού και αναχαίτισης της διασποράς της.

Δ) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΖΩΝΟΣΟΓΟΝΟΥ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΙΣ ΙΝΔΟΡΝΙΘΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΝΣΗΣ

Όσον αφορά τα σμήνη ινδορνίθων αναπαραγωγής και πάχυνσης, το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας ξεκίνησε από 01/01/2010, σε εφαρμογή της με αριθ. 354008/30.12.2009 (2640B') απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η διάρκειά του παραπάνω προγράμματος είναι τρία έτη (01/01/2010 έως 31/12/2012).

Στόχος του προγράμματος ήταν η μείωση του επιπολασμού των οροτύπων *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium* στα σμήνη ινδορνίθων αναπαραγωγής και πάχυνσης. Την 31-12-2012, ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους οροτύπους αυτούς, καθορίστηκε σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των ενηλίκων εκτρεφόμενων σμηνών ινδορνίθων αναπαραγωγής που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή και σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των εκτρεφόμενων σμηνών ινδορνίθων πάχυνσης που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή. Σε Κ-Μ που έχουν λιγότερα από 100 σμήνη, ο στόχος είναι ότι μόνο ένα σμήνος μπορεί να βρεθεί θετικό στους στοχοθετημένους ορότυπους σαλμονέλλας στις 31 Δεκεμβρίου του συγκεκριμένου έτους.

Από το 2013, το πρόγραμμα εφαρμόζεται με την με αριθμ. **1751/51822/13.05.2013 (1141B')** Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ο στόχος του προγράμματος είναι πλέον ετήσιος.

Την 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους, ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους οροτύπους *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium* /*Salmonella* *Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, καθορίζεται σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των ενηλίκων εκτρεφόμενων σμηνών ινδορνίθων αναπαραγωγής που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή και σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των εκτρεφόμενων σμηνών ινδορνίθων πάχυνσης που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή.

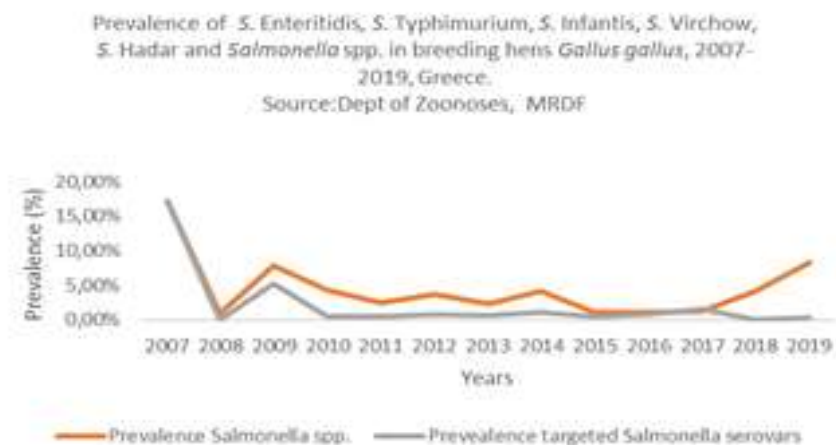
Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται:

1. Με τη συστηματική επιτήρηση της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας στο σύνολο των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων ορνιθίων κρεοπαραγωγής της χώρας από τους υπευθύνους των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων, βάσει ενός αυστηρού σχήματος δειγματοληψίας (αυτοέλεγχος).
2. Με την επαλήθευση της συμμόρφωσης των αυτοελέγχων με τις διατάξεις τις κείμενης ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές της χώρας, βάσει συγκεκριμένου σχήματος επίσημων ελέγχων και επίσημης δειγματοληψίας.
3. Με την αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας για την αποτροπή εισόδου του παθογόνου στην πτηνοτροφική εκμετάλλευση, καθώς και στην αναχαίτιση της διασποράς του σε περίπτωση μόλυνσης ενός σμήνους της εκμετάλλευσης.
4. Με την τήρηση μέτρων εξυγίανσης (καταστροφή/ θερμική επεξεργασία πτηνών, καταστροφή/ θερμική επεξεργασία αυγών) στην περίπτωση των ινδορνίθων αναπαραγωγής και περιορισμού της διασποράς του παθογόνου (σφαγή των θετικών σμηνών σε συγκεκριμένο σφαγείο στο τέλος της παραγωγικής διαδικασίας, καθαρισμός, απολύμανση, απομάκρυνση μολυσμένης κόπρου και στρωμνής, κλπ) στην περίπτωση απομόνωσης θετικών σμηνών στους ορότυπους *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*/ *Salmonella* *Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-).

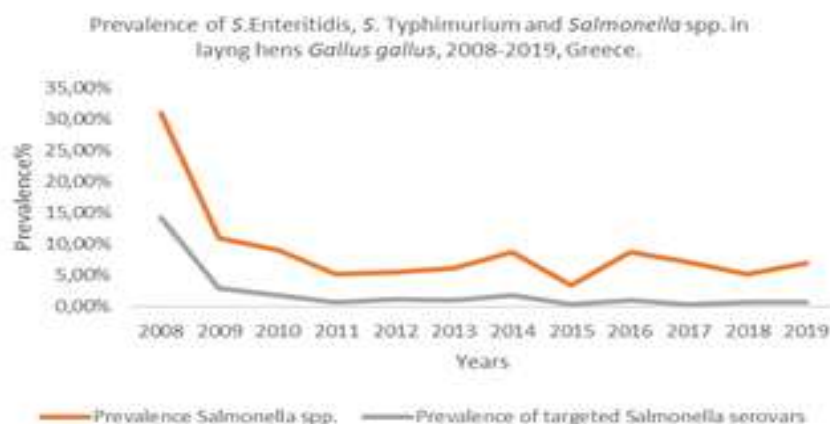
6. Με την ανεύρεση του σημείου εισόδου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας στην πτηνοτροφική εκμετάλλευση, βάσει των ευρημάτων της διενεργούμενης επιδημιολογικής διερεύνησης και της άμεσης ανάληψης διορθωτικών μέτρων περιορισμού και αναχαίτισης της διασποράς της.

Γ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΠΕΣ ΣΤΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, 2007-2019.

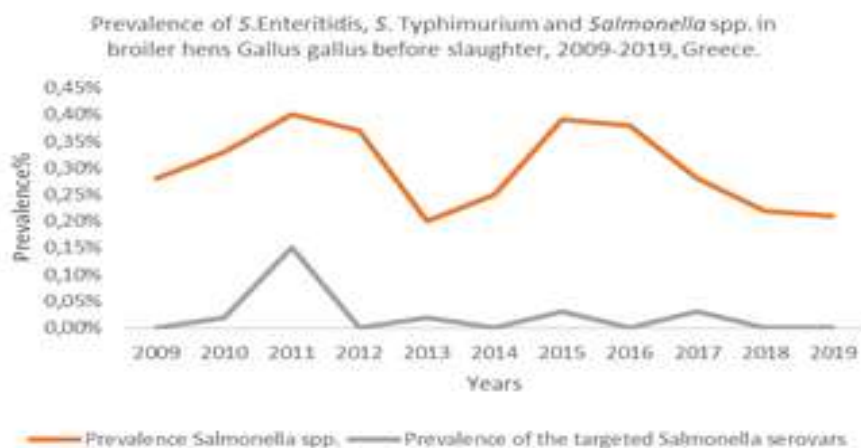
Στα ακόλουθα διαγράμματα 5-8 μπορεί κανείς να παρατηρήσει με γκρι χρώμα την τάση των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας και με πορτοκαλί χρώμα την τάση όλων των ορότυπων σαλμονέλλας (*Salmonella* spp.) σε σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής, οριθίων κρεοπαραγωγής και ινδορνίθων πάχυνσης μετά την εισαγωγή εφαρμογής των ΕΠΕΣ στην Ελλάδα. Για τον υπολογισμό του ετήσιου επιπολασμού των διαφορετικών ορότυπων σαλμονέλλας, χρησιμοποιήθηκε ο συνολικός αριθμός των σμηνών πουλερικών που εξετάστηκαν μέσα στο πλαίσιο εφαρμογής των ΕΠΕΣ (ανάθρεψης και ενήλικα). Πηγή των πληροφοριών είναι το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

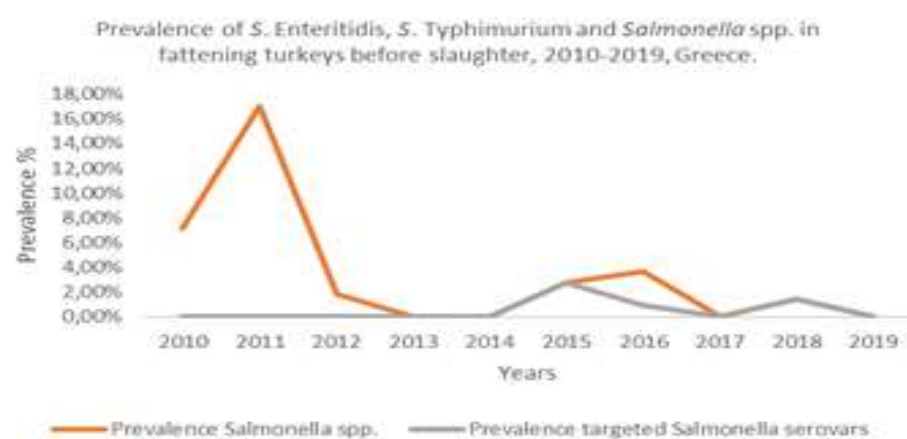
Διάγραμμα 5. Επιπολασμός των στοχοθετημένων ορότυπων (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, Μονοφασικό *S. Typhimurium*, *S. Infantis*, *S. Virchow*, *S. Hadar*) και *Salmonella* spp. (όλοι οι ορότυποι σαλμονέλλας) στα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2007-2019.

Διάγραμμα 6. Επιπολασμός των στοχοθετημένων ορότυπων (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, Μονοφασικό *S. Typhimurium*) και *Salmonella* spp. (όλοι οι ορότυποι σαλμονέλλας) στα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2008-2019.

Διάγραμμα 7. Επιπολασμός των στοχοθετημένων ορότυπων (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, Μονοφασικό *S. Typhimurium*) και *Salmonella* spp. (όλοι οι ορότυποι σαλμονέλλας) στα σμήνη ορνιθίων κρεοπαραγωγής *Gallus gallus*, Ελλάδα, 2009-2019.

Διάγραμμα 8. Επιπολασμός των στοχοθετημένων ορότυπων (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, Μονοφασικό *S. Typhimurium*) και *Salmonella* spp. (όλοι οι ορότυποι σαλμονέλλας) στα σμήνη ινδορνιθίων πάχυνσης, Ελλάδα, 2010-2019.

Τα παραπάνω σχήματα δείχνουν ότι μετά την εφαρμογή των ΕΠΕΣ η τάση των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας ήταν πτωτική σε όλα τα είδη πουλερικών, ενώ οι τάση όλων των ορότυπων σαλμονέλλας (*Salmonella* spp.), παρότι παρουσίασε πτώση μετά την έναρξη εφαρμογής των ΕΠΕΣ, παρουσιάζει διακυμάνσεις. Αναφορικά δε με τις όρνιθες αναπαραγωγής, η τάση των *Salmonella* spp. παρουσίασε αύξηση τα έτη 2018 και 2019, ενώ στις όρνιθες ωοπαραγωγής, μετά την αρχική σημαντική πτώση συνεχίζει να παραμένει σε υψηλά επίπεδα (>5%).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Α. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΑΥΤΟΕΛΕΓΧΩΝ ΣΤΑ ΣΜΗΝΗ ΟΡΝΙΘΩΝ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΩΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΣΤΑ ΟΡΝΙΘΙΑ ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΙΝΔΟΡΝΙΘΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΝΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, 2017-2019. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ-ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν την εφαρμογή των αυτοελέγχων στα διαφορετικά είδη πουλερικών **ανά περιφερειακή ενότητα**, καθώς και τη συμμόρφωση αυτών με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας. Η παρουσίαση γίνεται ανά έτος.

Α1. ΕΤΟΣ 2017

Πίνακας 1. Εφαρμογή των αυτοελέγχων στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθμός εκμεταλλεύσεων	Αριθμός υπαρχόντων σημνών στις	Αριθμός σημνών που έπρεπε να γίνει αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθμός σημνών που έγινε αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	% Κάλυψης	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5 (=4/3)</u>	
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	5	8	8	8	100	
ΒΟΙΩΤΙΑ	2	14	14	14	100	
ΕΥΒΟΙΑ	2	8	8	8	100	
ΑΡΚΑΔΙΑ	1	1	1	1	100	ΔΕΝ ΘΗΡΕΙΤΑΙ Η ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΟΕΛΕΓΧΩΝ
ΑΡΤΑ	1	1	1	1	100	ΔΕΝ ΘΗΡΕΙΤΑΙ Η ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΟΕΛΕΓΧΩΝ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	62	261	261	261	100	
ΤΡΙΚΑΛΑ	1	2	2	2	100	ΔΕΝ ΘΗΡΕΙΤΑΙ Η ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΟΕΛΕΓΧΩΝ
ΠΕΛΛΑ	1	2	2	2	100	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	3	16	12	12		3 σμνή που μεταφέρθηκαν στην ΕΛ105 δεν είχαν ηλικία για δειγματοσμό και 4σμήνη είχαν περόρροια και σφάχτηκαν αρχές του έτους/ΔΕΝ ΘΗΡΕΙΤΑΙ Η ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΟΕΛΕΓΧΩΝ
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	2	2	2	100	
ΣΥΝΟΛΟ	79	315	311	311	100	

Πίνακας 2. Εφαρμογή αυτοελέγχων στις όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθμός εκμεταλλεύσεων	Αριθμός υπαρχόντων σμηνών στην εκμετάλλευση	Αριθμός σμηνών που έπρεπε να γίνει αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθμός σμηνών που έγινε αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	% Κάλυψη 5 (=4/3)	Παρατηρήσεις
	1	2	3	4	5 (=4/3)	
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	18	30	29	26	89,66	Στην εκμετ. ΟΕΛΟΥΣΣΑ το δεύτερο σμήνος δεν είχε κατάλληλη ηλικία για δειγματοσμό/δεν τηρήθηκε σε κάποιες εκμεταλλεύσεις η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	259	396	396	231	58,33	
ΒΟΙΩΤΙΑ	17	49	49	41	83,67	Δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΕΥΒΟΙΑ	3	7	6	6	100,00	1 σμήνος δεν είχε κατάλληλη ηλικία για να δειγματοστέι
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	2	2	2	2	100,00	Δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑ	10	14	14	4	28,57	
ΛΕΣΒΟΣ	1	2	2	2	100,00	Δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	4	12	12	11	91,67	
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	7	27	27	23	85,19	
ΑΡΚΑΔΙΑ	4	4	4	4	100,00	Δεν τηρήθηκε σε κάποιες εκμεταλλεύσεις η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΛΑΚΩΝΙΑ	7	15	15	15	100,00	
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	2	2	2	2	100,00	
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	5	5	1	1	100,00	Δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων/έγιναν 3 αυτοελέγχοι μέσα στο έτος
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	6	12	12	12	100,00	
ΚΕΡΚΥΡΑ	2	2	2	0	0,00	
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	1	2	2	2	100,00	
ΤΡΙΚΑΛΑ	4	8	8	8	100,00	
ΛΑΡΙΣΑ	11	11	11	1	9,09	
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	5	10	10	9	90,00	
ΚΟΖΑΝΗ	2	10	10	8	80,00	Σε δύο σμήνη του ενός θαλάμου δεν έγιναν αυτοελέγχοι γιατί πραγματοποιήθηκαν επίσημοι έλεγχοι στα πλαίσια διαρεύνησης καλασάνης /δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων/έγιναν 3 αυτοελέγχοι μέσα στο έτος
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	6	7	4	4	100,00	3 εκμ με παρέκκλιση εκ των οποίων στη 1 έγινε επίσημος
ΠΕΛΛΑ	5	14	14	8	57,14	Δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΠΙΕΡΙΑ	7	8	8	5	62,50	Δεν τηρήθηκε σε κάποιες εκμεταλλεύσεις η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	122	138	138	37	26,81	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	8	17	17	16	94,12	Δεν τηρήθηκε σε κάποιες εκμεταλλεύσεις η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΚΙΛΚΙΣ	9	22	20	20	100,00	2 εκμ με παρέκκλιση εκ των οποίων στη 1 έγινε /1 σμήνος σφάχτηκε 2-1-2017
ΣΕΡΡΕΣ	22	24	24	22	91,67	
ΔΡΑΜΑ	10	11	11	5	45,45	
ΞΑΝΘΗ	1	3	3	3	100,00	Δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΡΟΔΟΠΗ	1	1	1	1	100,00	Δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων
Ν.ΕΒΡΟΣ	1	3	3	2	66,67	Δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΣΥΝΟΛΟ	562	868	857	531	61,96	

Πίνακας 3. Εφαρμογή αυτοελέγχων στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή ενότητα	Αριθμός εκμετάλλευσων	Αριθμός υπαρχόντων σμηνών στην εκμετάλλευση	Αριθμός σμηνών που έπρεπε να γίνει αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθμός σμηνών που έγινε αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	% Κάλυψης	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	1	2	3	4	5 (=4/3)	
ΑΝΑΤ. ΑΤΤΙΚΗ	33	306	306	306	100,00	
ΒΟΙΩΤΙΑ	55	565	565	565	100,00	
ΕΥΒΟΙΑ	58	811	811	811	100,00	2 S. Hardt
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝ	1	23	23	23	100,00	
ΑΡΚΑΔΙΑ	3	26	26	26	100,00	
ΛΑΚΩΝΙΑ	10	128	128	128	100,00	
ΡΟΔΟΠΗ	1	4	4	4	100,00	
ΞΑΝΘΗ	2	47	47	46	97,87	
ΚΑΒΑΛΑ	1	20	20	20	100,00	
ΔΡΑΜΑ	2	12	12	12	100,00	
ΚΙΛΚΙΣ	7	146	146	146	100,00	
ΣΕΡΡΕΣ	34	211	211	211	100,00	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	94	420	420	420	100,00	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	9	93	93	93	100,00	
ΠΙΕΡΙΑ	40	193	193	193	100,00	
ΠΕΛΛΑ	9	67	67	65	97,01	
ΛΑΡΙΣΑ	8	80	80	80	100,00	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	482	3945	3945	3757	95,23	188 δεν είχαν κατάλληλη ηλικία για αυτοέλεγχο μέχρι το τέλος του έτους
ΑΡΤΑ	102	570	570	546	95,79	
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	1	1	1	1	100,00	
ΠΡΕΒΕΖΑ	33	196	196	196	100,00	
ΚΕΡΚΥΡΑ	1	1	1	0	0,00	
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	1	5	5	1	20,00	
ΛΕΣΒΟΣ	2	27	27	25	92,59	Σε 1 σμήνος από κάθε εκμετάλλευση έγινε επίσημος αντί για αυτοέλεγχο
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	10	68	68	67	98,53	
ΣΥΝΟΛΟ	999	7965	7965	7742	97,20	Τα σμήνη που δεν ελέγχθηκαν δεν είχαν κατάλληλη ηλικία για δειγματοληψία.

Πίνακας 4. Εφαρμογή αυτοελέγχων στις ινδόνριθες πάχυνσης στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθμός εκμετάλλευσων	Αριθμός υπαρχόντων σμηνών στην εκμετάλλευση	Αριθμός σμηνών που έπρεπε να γίνει αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθμός σμηνών που έγινε αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	% Κάλυψης	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	1	2	3	4	(=4/3)	
ΡΟΔΟΠΗ	1	1	1	1	100,00	
ΣΕΡΡΕΣ	8	8	8	8	100,00	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	11	42	42	42	100,00	
ΛΑΡΙΣΑ	15	15	15	14	93,33	
ΤΡΙΚΑΛΑ	9	9	9	7	77,78	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	3	3	3	3	100,00	
ΣΥΝΟΛΟ	47	78	78	75	96,15	

Αναφορικά με την εφαρμογή των αυτοελέγχων στις ινδórνιθες αναπαραγωγής κατά το 2017, τα δύο υπάρχοντα σμήνη εξετάσθηκαν μόνο με αυτοέλεγχο με αρνητικά αποτελέσματα.

Οι παραπάνω πίνακες δείχνουν ότι το 2017 η συμμόρφωση των αυτοελέγχων με τις ισχύουσες διατάξεις ήταν ικανοποιητική στις όρνιθες αναπαραγωγής, στα ορνίθια κρεοπαραγωγής και στις ινδórνιθες πάχυνσης (κάλυψη 100%, 97% και 96% αντίστοιχα), ενώ στις όρνιθες ωοπαραγωγής ήταν χαμηλή (μόλις 62%). Επίσης, είναι φανερό ότι υπάρχουν διαφορές στην εφαρμογή των αυτοελέγχων στις διαφορετικές περιφερειακές ενότητες και ιδιαίτερα στην περίπτωση των ορνίθων ωοπαραγωγής, με κάποιες από αυτές να παρουσιάζουν πολύ χαμηλά ποσοστά κάλυψης των αυτοελέγχων, όπως για παράδειγμα η Θεσσαλονίκη όπου το ποσοστό συμμόρφωσης των αυτοελέγχων είναι μόλις 27%. Τέλος, τα Δωδεκάνησα παρουσιάζουν πολύ χαμηλό ποσοστό κάλυψης των αυτοελέγχων τόσο στις όρνιθες ωοπαραγωγής (29%), όσο και στα ορνίθια κρεοπαραγωγής (20%).

Αξίζει να σημειωθεί, ότι σε πολλές περιφερειακές ενότητες παρατηρείται ότι οι υπεύθυνοι των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων δεν συμμορφώνονται με την προβλεπόμενη, από τη νομοθεσία, συχνότητα διενέργειας των αυτοελέγχων στα διαφορετικά είδη πουλερικών.

A2. ΕΤΟΣ 2018

Πίνακας 5. Εφαρμογή των αυτοελέγχων στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. εκμ/σεων 2018	Αριθ. υπαρχόντων σμηνών στις εκμ/σεις	Αριθ. σμηνών που έπρεπε να γίνει αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. σμηνών που έγινε αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	% Ποσοστό Κάλυψης	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5 (=4/3)</u>	
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	6	6	6	6	100,00	
ΒΟΙΩΤΙΑ	4	35	4	3	75,00	
ΕΥΒΟΙΑ	2	8	8	8	100,00	
ΑΡΚΑΔΙΑ	1	1	1	1	100,00	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	62	253	253	253	100,00	
ΤΡΙΚΑΛΑ	1	2	2	2	100,00	
ΠΕΛΛΑ	1	2	2	2	100,00	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	3	5	5	4	80,00	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	4	22	22	22	100,00	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	3	3	3	100,00	
ΣΥΝΟΛΟ	85	337	306	304	99,35	

Πίνακας 6. Εφαρμογή αυτοελέγχων στις όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. εκμ/σεων	Αριθ. υπαρχόντων σημνών στην εκμ/ση	Αριθ. σημνών που έπρεπε να γίνει αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. σημνών που έγινε αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	% Καλύψης	Παρατηρήσεις
	1	2	3	4	5 (=4/3)	
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	17	24	24	23	95,83	
ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	263	401	401	314	78,30	Σε 10 από τα 87 που έγινε επίσημος έλεγχος δεν έγινε αυτοέλεγχος
ΒΟΙΩΤΙΑ	18	67	67	60	89,55	
ΕΥΒΟΙΑ	4	9	9	9	100,00	
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	4	5	5	5	100,00	Δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	11	16	16	5	31,25	
ΛΕΣΒΟΣ	1	2	2	2	100,00	
ΧΙΟΣ	4	4	4	1	25,00	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	6	17	17	16	94,12	
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	8	29	29	23	79,31	
ΑΡΚΑΔΙΑ	4	5	5	5	100,00	
ΛΑΚΩΝΙΑ	6	12	12	12	100,00	
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	5	5	5	4	80,00	
ΘΕΣΠΡΟΤΙΑ	5	5	1	1	100,00	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	8	17	17	14	82,35	
ΚΕΡΚΥΡΑ	2	2	2	0	0,00	
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	1	4	4	3	75,00	
ΤΡΙΚΑΛΑ	7	11	11	10	90,91	
ΛΑΡΙΣΑ	7	11	11	4	36,36	
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	4	9	9	8	88,89	
ΚΟΖΑΝΗ	3	7	7	7	100,00	
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	8	11	7	5	71,43	4 εκμ με παρεκκλιση εκ των οποίων στις 3 έγινε επίσημος έλεγχος
ΠΕΛΜΑ	5	11	11	11	100,00	Δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΠΙΕΡΙΑ	9	10	10	5	50,00	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	136	168	168	87	51,79	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	14	18	18	17	94,44	
ΚΙΛΙΚΙΑ	9	25	22	18	81,82	
ΣΕΡΡΕΣ	19	21	21	15	71,43	
ΔΡΑΜΑ	11	11	11	5	45,45	
ΞΑΝΘΗ	1	11	11	11	100,00	
ΡΟΔΟΠΗ	2	2	2	2	100,00	Δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΝΕΒΡΟΣ	1	6	6	6	100,00	
Β. ΕΒΡΟΣ	2	2	2	2	100,00	
ΦΘΑΚΙΑ	3	4	4	4	100,00	
ΣΥΝΟΛΟ	608	962	951	714	75,08	

Πίνακας 7. Εφαρμογή αυτοελέγχων στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή ενότητα	Αριθ. εκμ/σεων	Αριθ. υπαρχόντων σμηνών στις	Αριθ. σμηνών που έπρεπε να γίνει αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. σμηνών που έγινε αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	% Ποσοστό Κάλυψης	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	1	2	3	4	5 (=4/3)	
ΑΝΑΤ. ΑΤΤΙΚΗ	34	383	383	383	100,00	
ΒΟΙΩΤΙΑ	53	549	549	549	100,00	
ΕΥΒΟΙΑ	56	820	820	820	100,00	
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙ	4	39	39	39	100,00	
ΑΡΚΑΔΙΑ	4	31	31	31	100,00	
ΛΑΚΩΝΙΑ	9	111	111	111	100,00	
ΡΟΔΟΠΗ	1	4	4	4	100,00	
ΞΑΝΘΗ	3	79	79	64	81,01	
ΚΑΒΑΛΑ	1	36	36	36	100,00	
ΔΡΑΜΑ	2	12	12	12	100,00	
ΚΙΛΚΙΣ	7	156	156	149	95,51	
ΣΕΡΡΕΣ	34	194	194	194	100,00	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	97	715	715	395	55,24	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	12	110	110	110	100,00	
ΠΙΕΡΙΑ	52	217	217	217	100,00	
ΠΕΛΛΑ	8	57	57	57	100,00	
ΛΑΡΙΣΑ	9	110	110	100	90,91	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	482	4161	4161	3928	94,40	188 δεν είχαν κατάλληλη ηλικία για αυτοέλεγχο μέχρι το τέλος του έτους
ΑΡΤΑ	147	421	421	421	100,00	
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	1	1	1	0	0,00	
ΠΡΕΒΕΖΑ	33	292	292	292	100,00	
ΚΕΡΚΥΡΑ	1	1	1	0	0,00	
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	1	2	2	2	100,00	
ΧΙΟΣ	2	12	12	2	16,67	
ΛΕΣΒΟΣ	2	12	12	12	100,00	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	11	74	74	74	100,00	
ΣΥΝΟΛΟ	1066	8599	8599	8002	93,06	

Πίνακας 8. Εφαρμογή αυτοελέγχων στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθμός υπαρχόντων σμηνών στην εκμετάλλευση	Αριθμός σμηνών που έπρεπε να γίνει αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθμός σμηνών που έγινε αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	% Κάλυψης
	1	2	3	4 (=3/2)
ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	4	4	4	100
ΤΡΙΚΑΛΑ	4	4	4	100
ΗΛΕΙΑ	1	1	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	9	9	8	88,89

Πίνακας 9. Εφαρμογή αυτοελέγχων στις ινδόρνιθες πάχυνσης στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. εκμ/σεων	Αριθ. υπαρχόντων σημηνών στις εκμ/σεις	Αριθ. σημηνών που έπρεπε να γίνει αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. σημηνών που έγινε αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	% Κάλυψης (=4/3)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	1	2	3	4		
ΡΟΔΟΠΗ	1	2	2	2	100	
ΣΕΡΡΕΣ	7	7	7	4	57	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	2	2	2	2	100	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	12	42	42	42	100	
ΛΑΡΙΣΑ	13	13	13	11	85	
ΤΡΙΚΑΛΑ	9	9	9	6	67	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	2	2	2	100	
ΣΥΝΟΛΟ	45	77	77	69	90	

Οι παραπάνω πίνακες δείχνουν ότι το 2018, η συμμόρφωση των αυτοελέγχων με τις ισχύουσες διατάξεις ήταν ικανοποιητική στις όρνιθες αναπαραγωγής, στα ορνίθια κρεοπαραγωγής και στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης (κάλυψη 99%, 93%, 89% και 90% αντίστοιχα), ενώ στις όρνιθες ωοπαραγωγής ήταν χαμηλή (75%).

Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι η συμμόρφωση των αυτοελέγχων στις όρνιθες αναπαραγωγής, στα ορνίθια κρεοπαραγωγής και στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης ήταν χαμηλότερη συγκριτικά με το 2017 (κάλυψη 100%, 97%, 100% και 96% αντίστοιχα), ενώ για τις όρνιθες ωοπαραγωγής, το ποσοστό συμμόρφωσης των αυτοελέγχων αυξήθηκε σε σχέση με το 2017 (62%), ενδεχομένως λόγω της καλύτερης εποπτείας του ΕΠΕΣ από τις τοπικές κτηνιατρικές αρχές, λόγω της πρόσληψης και απασχόλησης εποχιακού προσωπικού που προσλήφθηκε για το σκοπό αυτό σε συγκεκριμένες περιφερειακές ενότητες με μεγάλο πληθυσμό ορνίθων ωοπαραγωγής και μεγάλη υποστελέχωση, όπως για παράδειγμα οι περιφερειακές ενότητες Δυτικής Αττικής και Θεσσαλονίκης.

Όπως και το 2017, είναι φανερό ότι υπάρχουν διαφορές στην εφαρμογή των αυτοελέγχων στις διαφορετικές περιφερειακές ενότητες και ιδιαίτερα στην περίπτωση των ορνίθων ωοπαραγωγής, με κάποιες από αυτές να παρουσιάζουν πολύ χαμηλά ποσοστά κάλυψης των αυτοελέγχων, όπως για παράδειγμα η Χίος (25%), τα Δωδεκάνησα (31%), η Δράμα (46%). Τέλος, η Χίος παρουσίασε πολύ χαμηλό ποσοστό κάλυψης των αυτοελέγχων τόσο στις όρνιθες ωοπαραγωγής (31%), όσο και στα ορνίθια κρεοπαραγωγής (17%). Η Θεσσαλονίκη, παρότι παρουσίασε αύξηση της συμμόρφωσης των αυτοελέγχων στις όρνιθες ωοπαραγωγής, παρέμεινε η συμμόρφωση αυτών χαμηλή (52% για τις όρνιθες ωοπαραγωγής και 55% για τα ορνίθια κρεοπαραγωγής. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το εποχιακό προσωπικό προσλήφθηκε μόλις τον Αύγουστο του 2018, καθώς και σε πιθανά λάθη κατά την υποβολή των στοιχείων των ΕΠΕΣ στην κεντρική αρμόδια αρχή.

Τέλος, όπως και το 2017, σε πολλές περιφερειακές ενότητες παρατηρείται ότι οι υπεύθυνοι των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων δεν συμμορφώνονται με την προβλεπόμενη, από τη νομοθεσία, συχνότητα διενέργειας των αυτοελέγχων στα διαφορετικά είδη πουλερικών.

A3. ΕΤΟΣ 2019

Πίνακας 10. Εφαρμογή των αυτοελέγχων στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2019.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. εκμεταλλεύσεων 2019	Αριθ. υπαρχόντων σμηνών στις εκμ/σεις	Αριθμός σμηνών που έπρεπε να γίνει αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθμός σμηνών που έγινε αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	% Κάλυψης	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5 (=4/3)</u>	
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	4	8	8	8	100,00	
ΒΟΙΩΤΙΑ	3	23	23	23	100,00	
ΕΥΒΟΙΑ	2	11	8	8	100,00	
ΚΟΡΙΝΘΟΣ	1	28	24	24	100,00	
ΑΡΚΑΔΙΑ	1	1	1	1	100,00	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	63	227	227	227	100,00	
ΤΡΙΚΑΛΑ	1	2	2	1	50,00	
ΠΕΛΜΑ	1	2	2	2	100,00	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	3	5	5	5	100,00	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	4	20	20	20	100,00	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	8	8	3	37,50	
ΣΥΝΟΛΟ	84	335	328	322	98,17	

Πίνακας 11. Εφαρμογή αυτοελέγχων στις όρνιθες ωοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2019.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθμός εκμεταλλεύσεων	Αριθμός υπαρχόντων σημείων στην εκμεταλλευση	Αριθμός σημείων που έπρεπε να γίνει αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθμός σημείων που έγινε αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	% Κάλυψης	Παρατηρήσεις
	1	2	3	4	5 (=4/3)	
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	17	23	23	23	100,00	
ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	263	401	374	208	55,61	Δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΒΟΙΩΤΙΑ	17	58	56	52	92,86	
ΕΥΒΟΙΑ	4	10	9	10	111,11	
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	5	5	5	5	100,00	Δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	11	16	8	4	50,00	
ΧΙΟΣ	0	0	0			
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	7	17	17	17	100,00	
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	8	25	24	24	100,00	
ΑΡΚΑΔΙΑ	6	8	8	8	100,00	
ΛΑΚΩΝΙΑ	7	8	8	8	100,00	
ΝΟΡΙΜΒΟΣ	30	41	41	25	60,98	
ΑΙΤΟΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	4	4	1	4	400,00	
ΘΕΣΣΑΛΟΤΙΑ	5	5	1	1	100,00	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	8	17	17	17	100,00	
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	2	4	3	4	133,33	
ΤΡΙΚΑΛΑ	7	13	13	9	69,23	
ΛΑΡΙΣΑ	0	0	0	0		
ΚΟΣΣΙΝΗ	2	5	2	5	250,00	
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	10	10	4	4	100,00	3 εκμ. με παρέκκλιση στις οποίες έγινε επίσημος έλεγχος
ΠΕΛΛΑ	8	8	8	5	62,50	
ΠΙΕΡΙΑ	13	14	14	5	35,71	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	145	203	190	190	100,00	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	10	19	19	14	73,68	
ΚΩΝΙΝΕΣ	9	21	18	18	100,00	
ΣΕΡΡΕΣ	0	0	0	0		
ΔΡΑΜΑ	13	13	13	3	23,08	
ΚΑΒΑΛΑ	3	3	3	3	100,00	
ΕΛΛΗΝΗ	1	11	11	11	100,00	
ΡΟΔΟΠΗ	2	4	4	4	100,00	Δεν τηρήθηκε η συχνότητα των αυτοελέγχων
Ν. ΕΒΡΟΣ	1	2	2	1	50,00	
Β. ΕΒΡΟΣ (Ορεστιάδα)	2	2	2	2	100,00	
ΦΘΥΛΙΑ	3	5	5	5	100,00	
ΚΕΡΚΙΡΑ	2	4	4	0	0,00	
ΣΥΝΟΛΟ	625	979	907	689	75,96	

Πίνακας 12. Εφαρμογή αυτοελέγχων στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2019.

Περιφερειακή ενότητα	Αριθ. εκμετάλλευσων	Αριθ. υπαρχόντων σμηνών	Αριθ. σμηνών που έπρεπε να γίνει	Αριθ. σμηνών που έγινε αυτοέλεγχος για	% Κάλυψης	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	1	2	3	4	5 (=4/3)	
ΑΝΑΤ. ΑΤΤΙΚΗ	34	391	391	391	100,00	
ΒΟΙΩΤΙΑ	51	476	476	476	100,00	
ΕΥΒΟΙΑ	61	872	872	872	100,00	
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑ	4	44	44	44	100,00	
ΑΡΚΑΔΙΑ	3	39	39	39	100,00	
ΛΑΚΩΝΙΑ	9	108	108	108	100,00	
ΡΟΔΟΠΗ	1	2	2	2	100,00	
ΞΑΝΘΗ	3	73	73	73	100,00	
ΚΑΒΑΛΑ	1	35	35	35	100,00	
ΔΡΑΜΑ	2	10	10	10	100,00	
ΚΙΛΚΙΣ	6	161	161	155	96,27	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	98	1034	1034	545	52,71	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	14	106	106	106	100,00	
ΠΙΕΡΙΑ	47	202	202	202	100,00	
ΠΕΛΛΑ	8	59	59	59	100,00	
ΛΑΡΙΣΑ						Δεν υπάρχουν
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	506	4374	4374	4034	92,23	188 δεν είχαν κατάλληλη ηλικία για αυτοέλεγχο μέχρι το τέλος του έτους
ΑΡΤΑ	147	481	481	481	100,00	
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	1	1	1	0	0,00	
ΠΡΕΒΕΖΑ	50	363	363	363	100,00	
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	7	7	7	4	57,14	
ΧΙΟΣ						Δεν υπάρχουν στοιχεία
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	9	50	50	50	100,00	
ΦΩΚΙΔΑ	3	12	12	12	100,00	
ΣΥΝΟΛΟ	1065	8893	8893	8061	90,64	

Πίνακας 13. Εφαρμογή αυτοελέγχων στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2019.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Αριθ. εκμ/σεων	Αριθμ. υπαρχόντων σμηνών	Αριθ. σμηνών που έπρεπε να γίνει αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. σμηνών που έγινε αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	% Κάλυψης
			3	4	
	1	2	3	4	5 (=4/3)
ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	4	6	6	4	67
ΤΡΙΚΑΛΑ	4	4	4	4	100
ΣΥΝΟΛΟ	0	10	10	8	80

Πίνακας 14. Εφαρμογή αυτοελέγχων στις ινδόρνιθες πάχυνσης στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2019.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. εκμ/σεων	Αριθ. υπαρχόντων σμηνών	Αριθ. σμηνών που έπρεπε να γίνει αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. σμηνών που έγινε αυτοέλεγχος για τα ΕΠΕΣ	% Κάλυψης
	1	2	3	4	(=4/3)
ΡΟΔΟΠΗ	1	2	2	2	100,00
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	2	4	4	2	50,00
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	10	48	48	40	83,33
ΛΑΡΙΣΑ					
ΤΡΙΚΑΛΑ	12	30	30	16	53,33
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	2	2	2	2	100,00
ΣΥΝΟΛΟ	27	86	86	62	72,09

Οι παραπάνω πίνακες δείχνουν ότι το 2019, η συμμόρφωση των αυτοελέγχων με τις ισχύουσες διατάξεις ήταν ικανοποιητική στις όρνιθες αναπαραγωγής (98%) και στα ορνίθια κρεοπαραγωγής (91%), ενώ και στις όρνιθες ωοπαραγωγής και στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης δεν ήταν ικανοποιητική (76%, 80% και 72% αντίστοιχα).

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι, εκτός από τις όρνιθες ωοπαραγωγής, για τις οποίες υπήρξε μία μικρή αύξηση της συμμόρφωσης των αυτοελέγχων (76% από το 75% το 2018), σε όλα τα υπόλοιπα είδη πουλερικών παρατηρήθηκε μείωση σε σχέση με το 2018 και το 2017, παρά την πρόσληψη εποχιακού προσωπικού για την εφαρμογή των ΕΠΕΣ σε κάποιες περιφερειακές ενότητες (Αν και Δυτ. Αττικής, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων και Κορίνθου). Το γεγονός αυτό οφείλεται πιθανώς στη μεγάλη και συνεχιζόμενη υποστελέχωση των κτηνιατρικών υπηρεσιών της χώρας, καθώς και στην ενασχόληση του εναπομείναντος προσωπικού με τη διαχείριση των νεοεμφανιζόμενων επιζωοτιών, όπως αυτή της αφρικανικής πανώλης των χοίρων το 2019.

Όπως και το 2017 και το 2018, υπάρχουν διαφορές στην εφαρμογή των αυτοελέγχων στις διαφορετικές περιφερειακές ενότητες και ιδιαίτερα στην περίπτωση των ορνίθων ωοπαραγωγής, με κάποιες από αυτές να παρουσιάζουν πολύ χαμηλά ποσοστά κάλυψης των αυτοελέγχων, όπως για παράδειγμα η Δράμα (23%), η Πιερία (37%), ο Έβρος (50%) και τα Δωδεκάνησα. Στις περιοχές αυτές δεν έχει προσληφθεί εποχιακό προσωπικό και το ελάχιστο μόνιμο κτηνιατρικό προσωπικό ασχολείται κατά προτεραιότητα με άλλες αρμοδιότητες, όπως για παράδειγμα τη διαχείριση άλλων επιζωοτιών.

Τέλος, κάποιες περιφερειακές ενότητες δεν υπέβαλαν στοιχεία για το 2019, πιθανόν λόγω άλλων προτεραιοτήτων (όπως αναφέρεται παραπάνω) στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, ενώ η Κόρινθος υπέβαλε στοιχεία για το 2019, ενώ δεν είχε υποβάλει για το 2017 και το 2018, πιθανώς λόγω της πρόσληψης εποχιακού προσωπικού για το ΕΠΕΣ. Η Θεσσαλονίκη, παρότι παρουσίασε σημαντική αύξηση της συμμόρφωσης των αυτοελέγχων στις όρνιθες ωοπαραγωγής για το 2019 (100%, ενώ το 2018 ήταν 52%), η συμμόρφωση αυτών παρέμεινε χαμηλή (53%), όπως και το 2018 (52%). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το εποχιακό προσωπικό προσλήφθηκε μόλις τον Αύγουστο του 2018, καθώς και σε πιθανά λάθη κατά την υποβολή των στοιχείων των ΕΠΕΣ στην κεντρική αρμόδια αρχή.

Τέλος, όπως και το 2017 και το 2018, σε πολλές περιφερειακές ενότητες παρατηρείται ότι οι υπεύθυνοι των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων δεν συμμορφώνονται με την προβλεπόμενη, από τη νομοθεσία, συχνότητα διενέργειας των αυτοελέγχων στα διαφορετικά είδη πουλερικών.

Οι αστοχίες της συμμόρφωσης των αυτοελέγχων κατά τα έτη 2017-2019, συνδέεται το πιθανότερο με τη ανεπαρκή εποπτεία της εφαρμογής των ΕΠΕΣ σε τοπικό επίπεδο, από τις αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες, καθώς και στην απουσία επιβολής μέτρων συμμόρφωσης (προστίμων), στην περίπτωση διαπίστωσης μη συμμορφώσεων κατά τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων. Η ανεπαρκής εποπτεία είναι αποτέλεσμα της υποστελέχωσης των κτηνιατρικών υπηρεσιών της χώρας, των πολλών και διαφορετικής φύσης αρμοδιοτήτων με τις οποίες οι κτηνιατρικές υπηρεσίες είναι επιφορτισμένες, καθώς και της ανάγκης διαχείρισης των νεοεμφανιζόμενων επιζωοτιών τα τελευταία χρόνια, όπως αυτών της οζώδους δερματίτιδας των βοοειδών και της αφρικανικής πανώλης των χοίρων, η διαχείριση των οποίων αποτελεί προτεραιότητα για τις κτηνιατρικές υπηρεσίες της χώρας. Τέλος, για το 2019, σημαντικό ρόλο στις αστοχίες της εποπτείας έπαιξε και η πανδημία COVID-19, λόγω των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν για τον περιορισμό της διασποράς του νέου κορωνοϊού.

Β. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΤΑ ΣΜΗΝΗ ΟΡΝΙΘΩΝ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΩΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΣΤΑ ΟΡΝΙΘΙΑ ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΙΝΔΟΡΝΙΘΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΝΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, 2017-2019. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ-ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν την εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στα διαφορετικά είδη πουλερικών **ανά περιφερειακή ενότητα**, καθώς και τη συμμόρφωση αυτών με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας. Η παρουσίαση γίνεται ανά έτος.

B1. ΕΤΟΣ 2017

Πίνακας 15. Εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθμός υπαρχόντων εκμεταλλεύσεων στο νομό	Αριθμός εκμ/σεων που έπρεπε να γίνει επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθμός εκμ/σεων που έγινε επίσημος Έλεγχος στο ΕΠΕΣ	% Ποσοστό Κάλυψης	Αριθμός υπαρχόντων σμηνών στο νομό	Αριθμός σμηνών που έπρεπε να γίνει επίσημη δειγματοληψία για τα ΕΠΕΣ	Αριθμός σμηνών που έγινε επίσημη δειγματοληψία για τα ΕΠΕΣ	% Ποσοστό Κάλυψης	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	1	2	3	4(=3/2)	5	6	7	8(=7/6)	
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	5	5	1	20	8	8	2	25	
ΒΟΗΩΤΙΑ	2	2	1	50	14	2	2	100	
ΕΥΒΟΙΑ	2	2	2	100	8	8	8	100	
ΑΡΚΑΔΙΑ	1	1	0	0	1	1	0	0	
ΑΡΤΑ	1	1	1	100	1	1	1	100	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	62	62	62	100	261	178	178	100	
ΤΡΙΚΑΛΑ	1	1	0	0	2	2	0	0	
ΠΕΛΛΑ	1	1	1	100	2	2	1	50	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	3	3	3	100	16	9	9	100	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	1	1	100	2	2	2	100	
ΣΥΝΟΛΟ	79	79	72	91,14	315	213	203	95,31	

Πίνακας 16. Εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις όρνιθες ωοπααραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθμός υπαρχόντων εκμεταλλεύσεων στον νομό	Αριθμός εκμ/σεων που έπρεπε να γίνει επίσημος έλεγχος για τα	Αριθμός εκμ/σεων που έγινε επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	%Κάλυψης	Αριθμός υπαρχόντων σμηνών στο	Αριθμός σμηνών που έπρεπε να γίνει επίσημη δειγματοληψία για τα	Αριθμός σμηνών που έγινε επίσημη δειγματοληψία	% Κάλυψης	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	1	2	3	4(=3/2)	5	6	7	8(=7/6)	
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	18	8	8	100,00	30	8	8	100,00	
ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	259	189	156	82,54	396	189	156	82,54	
ΒΟΙΩΤΙΑ	17	15	11	73,33	49	15	11	73,33	
ΕΥΒΟΙΑ	3	3	3	100,00	7	3	4	133,33	
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	2	1	0	0,00	2	1	0	0,00	1 εκμ < 1000 πτηνά
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	10	7	0	0,00	14	7	0	0,00	
ΛΕΣΒΟΣ	1	1	1	100,00	2	1	2	200,00	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	4	4	4	100,00	12	4	4	100,00	
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	7	7	6	85,71	27	7	9	128,57	
ΑΡΚΑΔΙΑ	4	4	4	100,00	4	4	4	100,00	
ΛΑΚΩΝΙΑ	7	4	2	50,00	15	4	2	50,00	
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝ	2	0	1		2	0	1		Εκμεταλεύσεις < 1000 πτηνά
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	5	0	0		5	0	0		Εκμεταλεύσεις < 1000 πτηνά
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	6	5	5	100,00	12	5	6	120,00	
ΚΕΡΚΥΡΑ	2	0	0		2	0	0		Εκμεταλεύσεις < 1000 πτηνά
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	1	1	0	0,00	2	1	0	0,00	
ΤΡΙΚΑΛΑ	4	3	0	0,00	8	3	0	0,00	1 εκμ < 1000 πτηνά
ΛΑΡΙΣΑ	11	5	11	220,00	11	5	11	220,00	
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	5	1	1	100,00	10	1	4	400,00	
ΚΟΖΑΝΗ	2	2	2	100,00	10	2	10	500,00	
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	6	3	3	100,00	7	3	5	166,67	
ΠΕΛΛΑ	5	4	2	50,00	14	4	3	75,00	
ΠΙΕΡΙΑ	7	1	1	100,00	8	1	1	100,00	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	122	40	40	100,00	138	40	40	100,00	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	8	1	1	100,00	17	1	1	100,00	
ΚΙΛΚΙΣ	9	6	0	0,00	22	6	0	0,00	3 εκμ < 1000 πτηνά
ΣΕΡΡΕΣ	22	13	2	15,38	24	13	2	15,38	
ΔΡΑΜΑ	10	2	0	0,00	11	2	0	0,00	
ΞΑΝΘΗ	1	1	1	100,00	3	1	1	100,00	
ΡΟΔΩΠΗ	1	1	1	100,00	1	1	1	100,00	
Ν.ΕΒΡΟΣ	1	1	0	0,00	3	3	0	0,00	
ΣΥΝΟΛΟ	562	333	266	79,88	868	335	286	85,37	

Πίνακας 17. Εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθμός υπαρχόντων εκμεταλλεύσεων στο νομό	Αριθ. εκμ/σεων με >5000	Αριθ. εκμ/σεων που έπρεπε να γίνει επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθμός εκμ/σεων που έγινε επίσημος Έλεγχος	Ποσοστό Κάλυψης %	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	1		2	3	4(=3/2)	
ΑΝΑΤ. ΑΤΤΙΚΗ	33	33	3	3	100,00	
ΒΟΙΩΤΙΑ	55	6	1	0	0,00	
ΕΥΒΟΙΑ	58	56	6	19	316,67	
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	1	1	1	0	0,00	
ΑΡΚΑΔΙΑ	3	2	1	1	100,00	
ΛΑΚΩΝΙΑ	10	5	1	1	100,00	
ΡΟΔΟΠΗ	1	1	1	1	100,00	
ΞΑΝΘΗ	2	1	1	1	100,00	
ΚΑΒΑΛΑ	1	1	1	1	100,00	
ΔΡΑΜΑ	2	2	1	1	100,00	
ΚΙΛΚΙΣ	7	7	1	0	0,00	
ΣΕΡΡΕΣ	34	34	3	3	100,00	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	94	94	9	9	100,00	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	9	8	1	1	100,00	
ΠΙΕΡΙΑ	40	40	4	0	0,00	
ΠΕΛΛΑ	9	1	1	1	100,00	
ΛΑΡΙΣΑ	8	8	1	5	500,00	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	482	482	48	36	75,00	
ΑΡΤΑ	102	102	10	14	140,00	
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	1	0	0	0		
ΠΡΕΒΕΖΑ	33	33	3	3	100,00	
ΚΕΡΚΥΡΑ	1	0	0	0		
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	1	1	1	0	0,00	
ΛΕΣΒΟΣ	2	2	1	2	200,00	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	10	10	1	1	100,00	
ΣΥΝΟΛΟ	999	930	101	103	101,98	

Πίνακας 18. Εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις ινδόρνιθες πάχυνσης στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. υπαρχόντων εκ/σεων στο νομό	Αριθ. εκμ/σεων που έπρεπε να γίνει επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. εκμ/σεων που έγινε επίσημος Έλεγχος	Ποσοστό Κάλυψης %	Παρατηρήσεις
	1	2	3	4(=3/2)	
ΡΟΔΟΠΗ	1	1	0	0,00	Η 1 εκμ/ση είχε 500 πτηνά
ΣΕΡΡΕΣ	8	1	0	0,00	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	11	1	2	200,00	
ΛΑΡΙΣΑ	15	2	4	200,00	
ΤΡΙΚΑΛΑ	9	1	0	0,00	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	3	1	0	0,00	2 εκμ/σεις με <500 πτηνά
ΣΥΝΟΛΟ	47	7	6	85,71	

Αναφορικά με την εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής κατά το 2017, τα δύο υπάρχοντα σμήνη εξετάσθηκαν μόνο με αυτοέλεγχο με αρνητικά αποτελέσματα.

Οι παραπάνω πίνακες δείχνουν ότι το 2017 η συμμόρφωση των επισήμων ελέγχων με τις ισχύουσες διατάξεις ήταν ικανοποιητική στις όρνιθες αναπαραγωγής (95%) και στα ορνίθια κρεοπαραγωγής (102%), ενώ στις όρνιθες ωοπαραγωγής και στις ινδόρνιθες πάχυνσης κυμάνθησαν σε χαμηλότερα επίπεδα (86% και στα δύο είδη πουλερικών) και δεν έγιναν καθόλου επίσημοι έλεγχοι στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής. Επίσης, είναι φανερό ότι υπάρχουν διαφορές στην εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις διαφορετικές περιφερειακές ενότητες και σε κάποιες περιπτώσεις αυτοί δεν έγιναν καθόλου, όπως στην περίπτωση της Αρκαδίας και των Τρικάλων στις όρνιθες αναπαραγωγής, στην περίπτωση των Κυκλάδων, των Δωδεκανήσων, της Καρδίτσας, των Τρικάλων, του Κιλκίς και του Ν. Έβρου στις όρνιθες ωοπαραγωγής, στην περίπτωση της Βοιωτίας, Αιτωλοακαρνανίας, Κιλκίς, Πιερίας και Δωδεκανήσων στα ορνίθια κρεοπαραγωγής και τέλος, στην περίπτωση της Ροδόπης, Σερρών, Τρικάλων και Ηρακλείου στις ινδόρνιθες πάχυνσης. Ειδικότερα, στην περίπτωση των ινδορνιθών πάχυνσης, παρότι το συνολικό επίπεδο συμμόρφωσης των επισήμων ελέγχων δείχνει να είναι αρκετά υψηλό (86%), το γεγονός ότι η πλειοψηφία των περιφερειακών ενότητων στις οποίες εκτρέφονται πτηνά του παραπάνω είδους δεν διενέργησαν κανέναν επίσημο έλεγχο, ακυρώνει το παραπάνω αποτέλεσμα.

Εκτός όμως από τις περιπτώσεις εκείνες, όπου απουσιάζουν τελείως οι επίσημοι έλεγχοι, υπάρχουν και περιπτώσεις που η συμμόρφωση τους με τις κείμενες διατάξεις είναι πολύ χαμηλή, όπως στην περίπτωση της Αρκαδίας στις όρνιθες αναπαραγωγής και στην περίπτωση των Σερρών και της Λακωνίας στις όρνιθες ωοπαραγωγής.

B2. ΕΤΟΣ 2018

Πίνακας 19. Εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. υπαρχόντων εκμ/σεων στην ΠΕ	Αριθμός εκμ/σεων που έπρεπε να γίνει επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. εκμ/σεων που έγινε επίσημος Έλεγχος στο ΕΠΕΣ	% Ποσοστό Κάλυψης	Αριθ. υπαρχόντων σμηνών στην ΠΕ	Αριθ. σμηνών που έπρεπε να γίνει επίσημη δειγματοληψία για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. σμηνών που έγινε επίσημη δειγματοληψία για τα ΕΠΕΣ	% Ποσοστό Κάλυψης	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	1	2	3	4(=3/2)	5	6	7	8(=7/6)	
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	6	5	5	100,00	6	5	5	100,00	
ΒΟΙΩΤΙΑ	4	4	3	75,00	35	4	3	75,00	
ΕΥΒΟΙΑ	2	2	0	0,00	8	8	0	0,00	ΤΑ ΠΤΗΝΑ ΜΕΤΑΚΙΝΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΒΟΙΩΤΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ 2018
ΚΟΡΙΝΘΟΣ*						35	35	100,00	*ΔΕΝ ΠΑΡΕΙΧΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΑΡΚΑΔΙΑ	1	1	0	0,00	1	1	0	0,00	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	62	59	59	100,00	253	170	170	100,00	
ΤΡΙΚΑΛΑ	1	1	0	0,00	2	2	0	0,00	
ΠΕΛΜΑ	1	1	1	100,00	2	2	1	50,00	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	3	3	2	66,67	5	5	4	80,00	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	4	3	3	100,00	22	12	12	100,00	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	1	1	100,00	3	3	3	100,00	
ΣΥΝΟΛΟ	85	80	74	92,50	337	247	233	94,33	

Πίνακας 20. Εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις όρνιθες ωοπααραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. υπαρχόντων εκμ/σεων	Αριθ. εκμ/σεων που έπρεπε να γίνει επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. εκμ/σεων που έγινε επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	%Κάλυψης	Αριθ. υπαρχόντων σμηνών	Αριθ. σμηνών που έπρεπε να γίνει επίσημη δειγματοληψία για τα ΕΠΕΣ	Αριθμός σμηνών που έγινε επίσημη δειγματοληψία για τα ΕΠΕΣ	% Κάλυψης	Αριθ. επισκεψέων	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	1	2	3	4(=3/2)	5	6	7	8(=7/6)		
ΑΙΛ. ΑΤΤΙΚΗ	17	8	14	175,00	24	8	14	175,00	15	9 Εκμ/σεις < 1000 πτηνά.
ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	263	190	70	36,84	401	190	70	36,84	70	73 Εκμ/σεις < 1000 πτηνά.
ΒΟΙΩΤΙΑ	18	15	7	46,67	67	15	8	53,33	8	3 Εκμ/σεις < 1000 πτηνά.
ΕΥΒΟΙΑ	4	4	4	100,00	9	4	4	100,00	4	
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	4	0	0		5	0	0		0	Εκμ/σεις < 1000 πτηνά.
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	11	8	0	0,00	16	8	0	0,00	0	3 Εκμ/σεις < 1000 πτηνά.
ΛΕΣΒΟΣ	1	1	0	0,00	2	1	0	0,00	0	
ΧΙΟΣ	4	4	0	0,00	4	4	0	0,00	0	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	6	5	6	120,00	17	5	6	120,00	6	1 Εκμ/ση < 1000 πτηνά.
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	8	8	6	75,00	29	8	10	125,00	6	
ΑΡΚΑΔΙΑ	4	4	4	100,00	5	4	4	100,00	4	
ΛΑΚΩΝΙΑ	6	2	3	150,00	12	2	3	150,00	2	4 Εκμ/σεις < 1000 πτηνά.
ΚΟΡΙΝΘΟΣ					0		5		5	
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝ.	5	0	0		5	0	0		0	Εκμ/σεις < 1000 πτηνά.
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	5	0	0		5	0	0		0	Εκμ/σεις < 1000 πτηνά.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	8	7	6	85,71	17	7	6	85,71	6	1 Εκμ/ση < 1000 πτηνά.
ΚΕΡΚΥΡΑ	2	0	0		2	0	0		0	Εκμ/σεις < 1000 πτηνά.
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	1	1	1	100,00	3	1	2	200,00	2	
ΤΡΙΚΑΛΑ	7	3	0	0,00	11	3	0	0,00	0	4 εκμσεις < 1000 πτηνά.
ΛΑΡΙΣΑ	7	5	7	140,00	11	5	7	140,00	9	2 εκμσεις < 1000 πτηνά.
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	4	1	1	100,00	9	5	5	100,00	5	3 εκμσεις < 1000 πτηνά.
ΚΟΖΑΝΗ	3	3	3	100,00	7	3	7	233,33	7	
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	8	3	3	100,00	11	3	7	233,33	7	5 εκμσεις < 1000 πτηνά.
ΠΕΛΜΑ	5	4	2	50,00	11	4	2	50,00	2	1 εκμση < 1000 πτηνά.
ΠΙΕΡΙΑ	9	1	1	100,00	10	1	1	100,00	1	8 εκμσεις < 1000 πτηνά.
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	136	55	55	100,00	168	55	55	100,00	75	81 εκμσεις < 1000 πτηνά.
ΧΑΝΙΩΤΙΚΗ	14	1	1	100,00	18	1	1	100,00	1	13 εκμσεις < 1000 πτηνά.
ΚΙΛΚΙΣ	9	6	1	16,67	25	6	3	50,00	1	3 εκμσεις < 1000 πτηνά.
ΣΕΡΡΕΣ	19	12	6	50,00	21	12	6	50,00	6	7 εκμσεις < 1000 πτηνά.
ΔΡΑΜΑ	11	2	0	0,00	11	2	0	0,00	0	9 εκμσεις < 1000 πτηνά.
ΞΑΝΘΗ	1	1	0	0,00	11	1	0	0,00	0	
ΡΟΔΩΠΗ	2	1	2	200,00	2	1	2	200,00	2	1 εκμ/ση < 1000 πτηνά.
Ν. ΕΒΡΟΣ	1	1	1	100,00	6	1	4	400,00	1	
Β. ΕΒΡΟΣ	2	2	0	0,00	2	2	0	0,00		
ΦΩΚΙΔΑ	3	3	0	0,00	4	3	0	0,00	0	
ΣΥΝΟΛΟ	608	361	204	56,51	961	365	232	63,56	245	

Πίνακας 21. Εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή ή Ενότητα	Αριθμός υπαρχόντων εκμεταλλεύσεων στο νομό	Αριθ.εκμ/σεων με >5000 πτηνά	Αριθ. εκμ/σεων που έπρεπε να γίνει επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. εκμ/σεων που έγινε επίσημος Ελεγχος	Ποσοστό Κάλυψης %	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	1		2	3	4(=3/2)	
ΑΝΑΤ. ΑΤΤΙΚΗ	34	34	4	4	100,00	
ΒΟΙΩΤΙΑ	53	53	6	0	0,00	
ΕΥΒΟΙΑ	56	56	6	18	300,00	
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝ.	4	4	1	0	0,00	
ΑΡΚΑΔΙΑ	4	4	1	1	100,00	
ΛΑΚΩΝΙΑ	9	5	1	1	100,00	
ΡΟΔΟΠΗ	1	1	1	0	0,00	
ΞΑΝΘΗ	3	3	1	2	200,00	
ΚΑΒΑΛΑ	1	1	1	0	0,00	
ΔΡΑΜΑ	2	2	1	0	0,00	
ΚΙΛΚΙΣ	7	7	1	1	100,00	
ΣΕΡΡΕΣ	34	34	3	3	100,00	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	97	62	6	9	150,00	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	12	11	1	1	100,00	
ΠΙΕΡΙΑ	52	52	5	0	0,00	
ΠΕΛΛΑ	8	8	1	0	0,00	
ΛΑΡΙΣΑ	9	9	1	5	500,00	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	482	482	48	62	129,17	
ΑΡΤΑ	147	147	15	17	113,33	
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	1	0	0	0		
ΠΡΕΒΕΖΑ	33	33	4	1	25,00	
ΚΕΡΚΥΡΑ	1	0	0	0		
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	1	0	0	0		
ΧΙΟΣ	2	2	0	0		
ΛΕΣΒΟΣ	2	2	1	2	200,00	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	11	11	1	1	100,00	
ΣΥΝΟΛΟ	1066	1023	110	128	116,36	

Πίνακας 22. Εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις ινδόνιθες αναπαραγωγής στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. <u>Εκμ/σεων</u> στο νομό	Αριθ. εκμ/σεων <u>που</u> <u>έπρεπε</u> <u>να γίνει</u> επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. εκμ/σεων που έγινε Επίσημος Ελεγχος	% Ποσοστό Κάλυψης	Αριθ. υπαρχόντ ων σημνών στο νομό	Αριθ. <u>σημνών</u> <u>που</u> <u>έπρεπε</u> <u>να γίνει</u> επίσημη δειγματο ληψία για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. <u>σημνών</u> <u>που έγινε</u> επίσημη δειγματο ληψία για τα ΕΠΕΣ	% Ποσοστό Κάλυψης
	1	2	3	4(=3/2)	5	6	7	8(=7/6)
ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	4	4	2	50	4	4	2	50
ΤΡΙΚΑΛΑ	4	4	0	0	4	4	0	0
ΗΛΕΙΑ	1	1	0	0	1	1	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	9	9	2	22%	9	9	2	22%

Πίνακας 23. Εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις ινδórνιθες πάχυνσης στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2018.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. υπαρχόντων εκμ/σεων στο νομό	Αριθμός εκμ/σεων που έπρεπε να γίνει επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθμός εκμ/σεων που έγινε επίσημος Έλεγχος	Ποσοστό Κάλυψης %	Παρατηρήσεις
	1	2	3	4(=3/2)	
ΡΟΔΟΠΗ	1	1	0	0,00	
ΣΕΡΡΕΣ	7	1	0	0,00	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	2	1	0	0,00	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	11	1	2	200,00	
ΛΑΡΙΣΑ	13	1	4	400,00	
ΤΡΙΚΑΛΑ	9	1	0	0,00	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	1	0	0,00	
ΣΥΝΟΛΟ	44	7	6	85,71	

Οι παραπάνω πίνακες δείχνουν ότι το 2018 η συμμόρφωση των επισήμων ελέγχων με τις ισχύουσες διατάξεις ήταν ικανοποιητική στις όρνιθες αναπαραγωγής (94%) και στα ορνίθια κρεοπαραγωγής (116%), ενώ στις όρνιθες ωοπαραγωγής και στις ινδórνιθες πάχυνσης κυμάνθηκαν σε χαμηλότερα επίπεδα (64% και 86% αντίστοιχα) και στις ινδórνιθες αναπαραγωγής το ποσοστό συμμόρφωσης ήταν μόλις 22%. Το ποσοστό συμμόρφωσης των επισήμων ελέγχων στις ινδórνιθες πάχυνσης κυμάνθηκε στα ίδια επίπεδα με το 2017, ενώ στις όρνιθες ωοπαραγωγής παρουσίασε σημαντική πτώση (64% από 86% το 2017). Η ερμηνεία της συμμόρφωσης των επισήμων ελέγχων στα ορνίθια κρεοπαραγωγής πρέπει να γίνει με προσοχή, καθώς παρότι το συνολικό ποσοστό κάλυψης δείχνει πολύ υψηλό, εντούτοις υπάρχει σημαντικός αριθμός περιφερειακών ενοτήτων που δεν διενήργησαν κανέναν επίσημο έλεγχο (Βοιωτία, Αιτωλοακαρνανία, Ροδόπη, Καβάλα, Δράμα, Πιερία, Πέλλα). Το ίδιο ισχύει και για τις ινδórνιθες πάχυνσης, όπου η πλειοψηφία των περιφερειακών ενοτήτων που έχουν πληθυσμούς του παραπάνω είδους δεν διενήργησαν κανέναν επίσημο έλεγχο (Ροδόπη, Σέρρες, Θεσσαλονίκη, Τρίκαλα, Ηράκλειο).

Επίσης, είναι φανερό ότι υπάρχουν διαφορές στην εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις διαφορετικές περιφερειακές ενότητες και σε κάποιες περιπτώσεις αυτοί δεν έγιναν καθόλου, όπως αναφέρεται παραπάνω. Επίσης, είναι φανερό ότι κάποιες περιφερειακές ενότητες δεν είχαν διενεργήσει επισήμους ελέγχους ούτε το 2017 ούτε το 2018.

Εκτός όμως από τις περιπτώσεις εκείνες, όπου απουσιάζουν τελείως οι επίσημοι έλεγχοι, υπάρχουν και περιπτώσεις που η συμμόρφωση τους με τις κείμενες διατάξεις είναι πολύ χαμηλή, όπως στην περίπτωση της Δυτ. Αττικής στις όρνιθες ωοπαραγωγής, όπου το ποσοστό κάλυψης των επισήμων ελέγχων μειώθηκε σε 37% από 83% που ήταν το 2017. Η παρατηρούμενη μείωση συνδέθηκε με την εμφάνιση κάποιων τεχνικών προβλημάτων, τα οποία δεν επέτρεψαν στο εποχιακό προσωπικό που είχε προσληφθεί από το 2017, να επιτελέσει το έργο του.

B3. ΕΤΟΣ 2019

Πίνακας 24. Εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις όρνιθες αναπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2019.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. υπαρχόντων εκμ/σεων	Αριθ. εκμ/σεων που έπρεπε να γίνει επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. εκμ/σεων που έγινε επίσημος Έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	% Ποσοστό Κάλυψης 4(=3/2)	Αριθ. υπαρχόντων σημνών	Αριθ. σημνών που έπρεπε να γίνει επίσημη δειγματοληψία για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. σημνών που έγινε επίσημη δειγματοληψία για τα ΕΠΕΣ	% Ποσοστό Κάλυψης 8(=7/6)	ΠΑΡΑΤΗ ΡΗΣΕΙΣ
	1	2	3	4(=3/2)	5	6	7	8(=7/6)	
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	4	4	4	100,00	8	7	7	100,00	
ΒΟΙΩΤΙΑ	3	3	2	66,67	23	3	2	66,67	
ΕΥΒΟΙΑ	3	3	2	66,67	11	11	11	100,00	
ΚΟΡΙΝΘΟΣ	1	1	1	100,00	24	24	24	100,00	
ΑΡΚΑΔΙΑ	1	1	1	100,00	1	1	1	100,00	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	63	63	63	100,00	227	157	159	101,27	
ΤΡΙΚΑΛΑ	1	1	1	100,00	2	1	1	100,00	
ΠΕΛΛΑ	1	1	1	100,00	2	2	1	50,00	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	3	3	1	33,33	5	5	1	20,00	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	3	3	3	100,00	20	17	17	100,00	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	1	1	100,00	8	2	3	150,00	
ΣΥΝΟΛΟ	84	84	80	95,24	331	230	227	98,70	

Πίνακας 25. Εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις όρνιθες βοπααραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2019.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. υπαρχόντων εκμ/σεων	Αριθ. εκμ/σεων που έπρεπε να γίνει επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. εκμ/σεων που έγινε επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	%Κάλυψης	Αριθ. υπαρχόντων σμηγνών	Αριθ. σμηγνών που έπρεπε να γίνει επίσημη δειγματοληψία για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. σμηγνών που έγινε επίσημη δειγματοληψία για τα ΕΠΕΣ	% Κάλυψης	Αριθ. επίσημων επισκέψεων
	1	2	3	4(=3/2)	5	6	7	8(=7/6)	
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	17	9	17	188,89	23	9	10	111,11	13
ΔΥΤ.ΑΤΤΙΚΗ	263	190	113	59,47	401	190	113	59,47	116
ΒΟΙΩΤΙΑ	17	16	9	56,25	58	16	9	56,25	9
ΕΥΒΟΙΑ	4	4	0	0,00	10	4	4	100,00	4
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	5	0	0		5	0	0		0
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	11	8	0	0,00	16	8	0	0,00	0
ΧΙΟΣ			2				2		2
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	7	7	7	100,00	17	7	8	114,29	8
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	8	8	6	75,00	25	8	5	62,50	5
ΑΡΧΑΔΙΑ	6	6	4	66,67	8	6	4	66,67	4
ΛΑΚΩΝΙΑ	7	3	2	66,67	8	3	2	66,67	2
ΚΟΡΙΝΘΟΣ	30	19	14	73,68	41	19	14	73,68	14
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	4	1	1	100,00	4	1	1	100,00	2
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	5	0	0		5	0	0		0
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	8	7	8	114,29	17	7	12	171,43	12
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	2	1	2	200,00	4	1	3	300,00	3
ΤΡΙΚΑΛΑ	7	3	0	0,00	13	3	0	0,00	0
ΛΑΡΙΣΑ							4		8
ΚΟΖΑΝΗ	2	2	2	100,00	5	2	2	100,00	6
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	10	3	2	66,67	10	3	7	233,33	7
ΠΕΛΛΑ	8	3	1	33,33	8	3	2	66,67	2
ΠΙΕΡΙΑ	13	2	1	50,00	14	2	1	50,00	1
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	145	52	48	92,31	203	52	48	92,31	48
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	10	1	1	100,00	19	1	1	100,00	1
ΚΙΛΙΚΙΑ	9	6	1	16,67	21	6	1	16,67	1
ΣΕΡΡΕΣ							5		5
ΔΡΑΜΑ	13	1	1	100,00	13	1	1	100,00	1
ΚΑΒΑΛΑ	3	1	0	0,00	3	1	1	100,00	2
ΕΑΝΘΗ	1	1	1	100,00	11	1	2	200,00	2
ΡΟΔΟΠΗ	2	1	2	200,00	4	1	4	400,00	4
Ν.ΕΒΡΟΣ (Αλεξ)	1	1	1	100,00	2	1	1	100,00	2
Β. ΕΒΡΟΣ (Ορεστ.)	2	2	0	0,00	2	2	0	0,00	0
ΦΩΚΙΔΑ	3	3	0	0,00	5	3	0	0,00	0
ΚΕΡΚΥΡΑ	2	0	0		4	0	0		0
ΣΥΝΟΛΟ	625	361	246	68,14	979	361	267	73,96	284

Πίνακας 26. Εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2019.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. υπαρχόντων εκμ/σεων	Αριθ. εκμ/σεων με >5000	Αριθ. εκμ/σεων που έπρεπε να γίνει επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. εκμ/σεων που έγινε Επίσημος Έλεγχος	% Κάλυψη	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	1		2	3	4(=3/2)	
ΑΝΑΤ. ΑΤΤΙΚΗ	34	34	3	3	100,00	
ΒΟΙΩΤΙΑ	51	51	5	1	20,00	
ΕΥΒΟΙΑ	61	59	6	10	166,67	
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙ	4	4	1	1	100,00	
ΑΡΚΑΔΙΑ	3	3	1	1	100,00	
ΛΑΚΩΝΙΑ	9	8	1	0	0,00	
ΡΟΔΟΠΗ	1	1	1	0	0,00	
ΞΑΝΘΗ	3	3	3	2	66,67	
ΚΑΒΑΛΑ	1	1	1	0	0,00	
ΔΡΑΜΑ	2	2	1	0	0,00	
ΚΙΛΚΙΣ	6	6	1	0	0,00	
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	98	42	4	4	100,00	
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	14	13	1	1	100,00	
ΠΙΕΡΙΑ	47	47	5	0	0,00	
ΠΕΛΛΑ	8	8	1	0	0,00	
ΛΑΡΙΣΑ				5		Δεν δηλώθηκαν στοιχεία
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	506	506	51	50	98,04	
ΑΡΤΑ	147	147	15	2	13,33	
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	1	0	1	0	0,00	
ΠΡΕΒΕΖΑ	50	50	5	3	60,00	
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	7	0	1	0	0,00	
ΧΙΟΣ			1	1	100,00	Δεν δηλώθηκαν στοιχεία
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	9	9	1	1	100,00	
ΦΩΚΙΔΑ	3	3	1	0	0,00	
ΣΥΝΟΛΟ	1065	997	111	85	76,58	

Πίνακας 27. Εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2019.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. υπαρχόντων εκμ/σεων	Αριθ. εκμ/σεων που έπρεπε να γίνει επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. εκμ/σεων που έγινε Επίσημος Έλεγχος	% Ποσοστό Κάλυψης	Αριθ. υπαρχόντων σμηνών	Αριθ. σμηνών που έπρεπε να γίνει επίσημη δειγματοληψία για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. σμηνών που έγινε επίσημη δειγματοληψία για τα ΕΠΕΣ	% Ποσοστό Κάλυψης
		2	3			6	7	
	1	2	3	4(=3/2)	5	6	7	8(=7/6)
ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	4	4	2	50	6	6	2	33
ΤΡΙΚΑΛΑ	4	4	0	0	4	4	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	8	8	2	25	10	10	2	20

Πίνακας 28. Εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις ινδórνιθες πάχυνσης στις περιφερειακές ενότητες της χώρας και συμμόρφωση αυτών με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, Ελλάδα, 2019.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. υπαρχόντων εκμ/σεων	Αριθ. εκμ/σεων που έπρεπε να γίνει επίσημος έλεγχος για τα ΕΠΕΣ	Αριθ. εκμ/σεων που έγινε επίσημος έλεγχος	Ποσοστό Κάλυψης %
	1	2	3	4(=3/2)
ΡΟΔΟΠΗ	1	1	0	0,00
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	2	1	0	0,00
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	10	1	1	100,00
ΛΑΡΙΣΑ		5	5	100,00
ΤΡΙΚΑΛΑ	10	1	0	0,00
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	2	1	1	100,00
ΣΥΝΟΛΟ	25	10	7	70,00

Οι παραπάνω πίνακες δείχνουν ότι το 2019 η συμμόρφωση των επισήμων ελέγχων με τις ισχύουσες διατάξεις ήταν ικανοποιητική στις όρνιθες αναπαραγωγής (99%), όπου παρουσίασε αύξηση σε σχέση με το 2018 (94%). Αντίθετα, στα ορνίθια κρεοπαραγωγής (77%-116%), στις όρνιθες ωοπαραγωγής και στις ινδórνιθες πάχυνσης τα ποσοστά συμμόρφωσης των επισήμων ελέγχων κυμάνθηκαν σε χαμηλότερα επίπεδα (77%, 74% και 70% αντίστοιχα), ενώ στις ινδórνιθες αναπαραγωγής το ποσοστό συμμόρφωσης ήταν μόλις 20%. Το ποσοστό συμμόρφωσης των επισήμων ελέγχων στα ορνίθια κρεοπαραγωγής και στις ινδórνιθες πάχυνσης παρουσίασε μείωση σε σχέση με το 2017 και το 2018, ενώ στις όρνιθες ωοπαραγωγής παρουσίασε αύξηση (74%) σε σχέση με το 2018 (64%).

Η ερμηνεία της συμμόρφωσης των επισήμων ελέγχων στα ορνίθια κρεοπαραγωγής πρέπει να γίνει με προσοχή, καθώς υπάρχει σημαντικός αριθμός περιφερειακών ενοτήτων που δεν διενήργησαν κανέναν επίσημο έλεγχο (Λακωνία, Ροδόπη, Καβάλα, Δράμα, Κιλκίς, Θεσπρωτία, Δωδεκάνησα, Φωκίδα). Το ίδιο ισχύει και για τις ινδórνιθες πάχυνσης, όπου το 50% των περιφερειακών ενοτήτων που έχουν πληθυσμούς του παραπάνω είδους, δεν διενήργησαν κανέναν επίσημο έλεγχο (Ροδόπη, Θεσσαλονίκη, Τρίκαλα).

Επίσης, είναι φανερό ότι υπάρχουν διαφορές στην εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στις διαφορετικές περιφερειακές ενότητες και σε κάποιες περιπτώσεις αυτοί δεν έγιναν καθόλου, όπως αναφέρεται παραπάνω. Επίσης, είναι φανερό ότι κάποιες περιφερειακές ενότητες δεν είχαν διενεργήσει επισήμους ελέγχους ούτε το 2017 ούτε το 2018.

Εκτός όμως από τις περιπτώσεις εκείνες, όπου απουσιάζουν τελείως οι επίσημοι έλεγχοι, υπάρχουν και περιπτώσεις που η συμμόρφωση τους με τις κείμενες διατάξεις είναι πολύ χαμηλή, όπως στην περίπτωση της Θεσσαλονίκης (20%) στις όρνιθες αναπαραγωγής, της Δυτ. Αττικής στις όρνιθες ωοπαραγωγής, όπου το ποσοστό κάλυψης των επισήμων ελέγχων, παρότι αυξήθηκε σε 60% από 37% που ήταν το 2018, παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, παρά την πρόσληψη εποχιακού προσωπικού για τα ΕΠΕΣ στην παραπάνω περιφερειακή ενότητα, της Άρτας (13%) και της Βοιωτίας (20%) στα ορνίθια κρεοπαραγωγής.

Οι παραπάνω ανεπάρκειες στην εφαρμογή των επισήμων ελέγχων, οδηγούν σε ελλιπή εποπτεία της εφαρμογής των αυτοελέγχων και της συνολικότερης εφαρμογής των μέτρων των ΕΠΕΣ από τους υπεύθυνους των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, καθώς και σε μη

διαπίστωση και επισήμανση των υπαρχόντων μη συμμορφώσεων, ώστε να ληφθούν έγκαιρα τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

Οι κυριότεροι λόγοι αστοχίας της συμμόρφωσης των επισήμων ελέγχων με τις ισχύουσες διατάξεις κατά τα έτη 2017-2019 συνδέονται με την υποστελέχωση των κτηνιατρικών υπηρεσιών της χώρας, τις πολλές και διαφορετικής φύσης αρμοδιότητες με τις οποίες οι κτηνιατρικές υπηρεσίες είναι επιφορτισμένες, καθώς και με την ανάγκη διαχείρισης των νεοεμφανιζόμενων επιζωοτιών τα τελευταία χρόνια, όπως αυτών της οζώδους δερματίτιδας των βοοειδών και της αφρικανικής πανώλης των χοίρων, η διαχείριση των οποίων αποτελεί προτεραιότητα για τις κτηνιατρικές υπηρεσίες της χώρας. Τέλος, για το 2019, σημαντικό ρόλο στις αστοχίες των επισήμων ελέγχων έπαιξε και η πανδημία COVID-19, λόγω των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν για τον περιορισμό της διασποράς του νέου κορωνοϊού.

Επιπλέον, το γεγονός ότι οι αστοχίες των επισήμων ελέγχων επαναλαμβάνονται πολλές φορές από τις ίδιες περιφερειακές ενότητες για σειρά ετών, αποδεικνύει και την ανεπάρκεια της κεντρικής υπηρεσίας να εποπτεύσει αποτελεσματικά την εφαρμογή των ΕΠΕΣ από τις τοπικές κτηνιατρικές υπηρεσίες της χώρας και καταδεικνύει την ανάγκη για ενίσχυση της εποπτείας της εφαρμογής των ΕΠΕΣ σε κεντρικό επίπεδο, την ανάγκη συνεχούς εκπαίδευσης των αρμόδιων κτηνιατρικών αρχών των περιφερειακών ενοτήτων σε θέματα σχετικά με τα ΕΠΕΣ και την ανάγκη ενίσχυσης της επικοινωνίας της κεντρικής υπηρεσίας με τις κτηνιατρικές υπηρεσίες της περιφέρειας (εφαρμοστές των ΕΠΕΣ).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

A. Επιδημιολογική κατάσταση της *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων οροτύπων σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και στα ορνίθια κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* και στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης.

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν την επιδημιολογική κατάσταση όλων των ειδών σαλμονέλλας (*Salmonella* spp.), καθώς και των στοχοθετημένων οροτύπων σαλμονέλλας (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, Μονοφασική *S. Typhimurium* για όλα τα είδη πουλερικών και επιπλέον *S. Infantis*, *S. Virchow*, *S. Hadar* για τις όρνιθες αναπαραγωγής) στα διαφορετικά είδη πουλερικών **ανά περιφερειακή ενότητα**.

Η παρουσίαση γίνεται ανά έτος.

A1. Έτος 2017

Πίνακας 29. Επιπολασμός των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στα σμήμη ορνίθων αναπαραγωγής *Gallus gallus* ανά Περιφερειακή Ενότητα, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή Ενότητα	Συνολικός Αριθμός Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Θετικά ΣΜΗΝΗ <i>S. spp</i>	Αριθμός Θετικών Σμηνών-Στοχοθετημένοι	Επιπολασμός % <i>S. spp</i>	Επιπολασμός % στοχοθετημένοι ορότυποι
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	8	1	1	12,50	12,50
ΒΟΙΩΤΙΑ	14	0	0	0,00	0,00
ΕΥΒΟΙΑ	8	3	3	37,50	37,50
ΑΡΚΑΔΙΑ	1	0	0	0,00	0,00
ΑΡΤΑ	1	0	0	0,00	0,00
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	261	17	0	6,51	0,00
ΤΡΙΚΑΛΑ	2	0	0	0,00	0,00
ΠΕΛΛΑ	2	0	0	0,00	0,00
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	15	2	1	13,33	6,67
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	2	0	0	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ	314	23	5	7,32	1,59

Πίνακας 30. Επιπολασμός των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στα σμήμη ορνίθων αναπαραγωγής *Gallus gallus* ανά Περιφέρεια, Ελλάδα, 2017.

Περιφέρεια	Συνολικός Αριθμός Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Θετικά ΣΜΗΝΗ <i>S. spp</i>	Αριθμός Θετικών Σμηνών-Στοχοθετημένοι ορότυποι	Επιπολασμός % <i>S. spp</i>	Επιπολασμός % στοχοθετημένοι ορότυποι
ΑΤΤΙΚΗΣ	8	1	1	12,50	12,50
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	22	3	3	13,64	13,64
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	1	0	0	0,00	0,00
ΗΠΕΙΡΟΥ	262	17	0	6,49	0,00
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2	0	0	0,00	0,00
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	17	2	1	11,76	5,88
ΚΡΗΤΗΣ	2	0	0	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ	314	23	5	7,32	1,59

Πίνακας 31. Επιπολασμός των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στα σμήνη ορνίθων ωοπααραγωγής *Gallus gallus* ανά Περιφερειακή Ενότητα και Περιφέρεια, Ελλάδα, 2017.

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Συνολικός Αριθμός Σμηνών που Ελέγχθηκαν	Αριθμός Θετικών	Αριθ. θετικών σμηνών σε στοχοθετημένους	Επιπολασμός % <i>S.spp</i>	Επιπολασμός % στοχοθετημένων
ΑΤΤΙΚΗΣ	ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	26	1	1	3,85	3,85
	ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	282	34	1	12,06	0,35
		308	35	2	11,36	0,65
	ΒΟΙΩΤΙΑ	41	0	0	0,00	0,00
	ΕΥΒΟΙΑ	6	1	0	16,67	0,00
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ		47	1	0	2,13	0,00
	ΚΥΚΛΑΔΕΣ	2	0	0	0,00	0,00
	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	4	0	0	0,00	0,00
Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ		6	0	0	0,00	0,00
	ΛΕΣΒΟΣ	2	0	0	0,00	0,00
Β. ΑΙΓΑΙΟΥ		2	0	0	0,00	0,00
	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	11	0	0	0,00	0,00
ΚΡΗΤΗΣ		11	0	0	0,00	0,00
	ΑΡΓΟΛΙΔΑ	27	0	0	0,00	0,00
	ΑΡΚΑΔΙΑ	4	0	0	0,00	0,00
	ΛΑΚΩΝΙΑ	15	0	0	0,00	0,00
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ		46	0	0	0,00	0,00
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝ	2	0	0	0,00	0,00
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ		2	0	0	0,00	0,00
	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	1	0	0	0,00	0,00
	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	12	0	0	0,00	0,00
ΗΠΕΙΡΟΥ		13	0	0	0,00	0,00
	ΚΕΡΚΥΡΑ	0	0	0		
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ		0	0	0		
	ΚΑΡΔΙΤΣΑ	2	0	0	0,00	0,00
	ΤΡΙΚΑΛΑ	8	0	0	0,00	0,00
	ΛΑΡΙΣΑ	11	0	0	0,00	0,00
	ΜΑΓΝΗΣΙΑ	9	0	0	0,00	0,00
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		30	0	0	0,00	0,00
	ΚΟΖΑΝΗ	10	0	0	0,00	0,00
	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	5	0	0	0,00	0,00
ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		15	0	0	0,00	0,00
	ΠΕΛΛΑ	8	0	0	0,00	0,00
	ΠΙΕΡΙΑ	4	0	0	0,00	0,00
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	43	6	0	13,95	0,00
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	16	1	0	6,25	0,00
	ΚΙΛΚΙΣ	20	0	0	0,00	0,00
	ΣΕΡΡΕΣ	22	0	0	0,00	0,00
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		113	7	0	6,19	0,00
	ΔΡΑΜΑ	5	0	0	0,00	0,00
	ΞΑΝΘΗ	3	0	0	0,00	0,00
	ΡΟΔΟΠΗ	1	0	0	0,00	0,00
	Ν.ΕΒΡΟΣ	2	0	0	0,00	0,00
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ		11	0	0	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ	604	43	2	7,12	0,33

Πίνακας 32. Επιπολασμός των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στα σμήμη ορνιθίων κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* ανά Περιφερειακή Ενότητα, Ελλάδα, 2017.

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Θετικά Σμήμη S. spp	Θετικά σμήμη- Στοχοθετημένοι ορότυποι	Επιπολασμός % S. spp	Επιπολασμός % - Στοχοθετημένοι ορότυποι
		1	2	3	(=2/1)	(=3/1)
	ΑΝΑΤ. ΑΤΤΙΚΗ	306	0	0	0,00	0,00
ΑΤΤΙΚΗΣ		306	0	0	0,00	0,00
	ΒΟΙΩΤΙΑ	565	0	0	0,00	0,00
	ΕΥΒΟΙΑ	811	11	2	1,36	0,25
ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ		1.376	11	2	0,80	0,15
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	23	0	0	0,00	0,00
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ		23	0	0	0,00	0,00
	ΑΡΚΑΔΙΑ	26	0	0	0,00	0,00
	ΛΑΚΩΝΙΑ	128	0	0	0,00	0,00
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ		154	0	0	0,00	0,00
	ΡΟΔΟΠΗ	4	0	0	0,00	0,00
	ΞΑΝΘΗ	46	0	0	0,00	0,00
	ΚΑΒΑΛΑ	20	0	0	0,00	0,00
	ΔΡΑΜΑ	12	0	0	0,00	0,00
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ		82	0	0	0,00	0,00
	ΚΙΛΚΙΣ	146	0	0	0,00	0,00
	ΣΕΡΡΕΣ	211	2	0	0,95	0,00
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	420	1	0	0,24	0,00
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	93	0	0	0,00	0,00
	ΠΙΕΡΙΑ	193	0	0	0,00	0,00
	ΠΕΛΛΑ	65	0	0	0,00	0,00
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		1.128	3	0	0,27	0,00
	ΛΑΡΙΣΑ	80	0	0	0,00	0,00
ΘΕΣΣΑΛΙΑ		80	0	0	0,00	0,00
	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	3.757	12	1	0,32	0,03
	ΑΡΤΑ	546	7	0	1,28	0,00
	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	1	0	0	0,00	0,00
	ΠΡΕΒΕΖΑ	196	0	0	0,00	0,00
ΗΠΕΙΡΟΥ		4.500	19	1	0,42	0,02
	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	1	0	0	0,00	0,00
Ν. ΑΙΓΑΙΟ		1	0	0	0,00	0,00
	ΛΕΣΒΟΣ	27	0	0	0,00	0,00
Β. ΑΙΓΑΙΟ		27	0	0	0,00	0,00
	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	67	0	0	0,00	0,00
ΚΡΗΤΗΣ		67	0	0	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ	7.744	33	3	0,43	0,04

Πίνακας 33. Επιπολασμός των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στα σμήμη ινδορνιθίων πάχυνσης ανά Περιφερειακή Ενότητα, Ελλάδα, 2017.

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Αριθ. θετικών σμηνών - S.spp	Αριθ. θετικών σμηνών - Στοχοθετημένοι ορότυποι	Επιπολασμός % S.spp	Επιπολασμός % Στοχοθετημένοι ορότυποι
	1	2	3	(=2/1)	(=3/1)
ΡΟΔΟΠΗ	1	0	0	0	0
ΣΕΡΡΕΣ	8	0	0	0	0
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	42	0	0	0	0
ΛΑΡΙΣΑ	15	0	0	0	0
ΤΡΙΚΑΛΑ	7	0	0	0	0
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	3	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	76	0	0	0	0

Το 2017 απομονώθηκε *Salmonella* spp. στις όρνιθες αναπαραγωγής σε τρεις περιφερειακές ενότητες της χώρας (Εύβοια, Αν. Αττική και Χαλκιδική). Ο υψηλότερος επιπολασμός των *Salmonella* spp. παρατηρήθηκε στην Εύβοια (37,5%) και αφορούσε αποκλειστικά στοχοθετημένους ορότυπους σαλμονέλλας. Στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας ανιχνεύθηκαν και στις άλλες δύο περιφερειακές ενότητες (Αν. Αττική-12,5%, Χαλκιδική-6,7%).

Το ίδιο έτος, απομονώθηκε *Salmonella* spp. στις όρνιθες ωοπαραγωγής σε πέντε περιφερειακές ενότητες της χώρας (Εύβοια, Αν. Αττική, Δυτ. Αττική, Θεσσαλονίκη, Χαλκιδική). Ο υψηλότερος επιπολασμός των *Salmonella* spp. παρατηρήθηκε στην Εύβοια (16,7%). Στοχοθετημένοι ορότυποι ανιχνεύθηκαν σε δύο περιφερειακές ενότητες (Αν. Αττική και Δυτ. Αττική) και ο υψηλότερος επιπολασμός των στοχοθετημένων ορότυπων παρατηρήθηκε στην Αν. Αττική (3,9%).

Κατά το ίδιο έτος απομονώθηκε *Salmonella* spp. στα ορνίθια κρεοπαραγωγής σε πέντε περιφερειακές ενότητες της χώρας (Εύβοια, Σέρρες, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Άρτα). Ο υψηλότερος επιπολασμός των *Salmonella* spp. παρατηρήθηκε στην Εύβοια (1,4%). Στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας ανιχνεύθηκαν σε δύο περιφερειακές ενότητες (Εύβοια και Ιωάννινα) και ο υψηλότερος επιπολασμός των στοχοθετημένων ορότυπων παρατηρήθηκε στην Εύβοια (0,3%).

Το 2017 δεν απομονώθηκε κανένας ορότυπος σαλμονέλλας στα σμήνη ινδορνίθων αναπαραγωγής και πάχυνσης.

A2. Έτος 2018

Πίνακας 34. Επιπολασμός των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής *Gallus gallus* ανά Περιφερειακή Ενότητα και Περιφέρεια, Ελλάδα, 2018.

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Συνολικός Αριθ. Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Θετικά Σμήνη- <i>S. spp</i>	Θετικά Σμήνη - Στοχοθετημένοι Ορότυποι	% Επιπολασμός <i>S. Spp.</i>	%Επιπολασμός Στοχοθετημένοι Ορότυποι
		1	2	3	4(=2/1)	5(=3/1)
	ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	6	0	0	0,00	0,00
ΑΤΤΙΚΗ		6	0	0	0,00	0,00
	ΒΟΙΩΤΙΑ	35	0	0	0,00	0,00
	ΕΥΒΟΙΑ	8	0	0	0,00	0,00
ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑ		43	0	0	0,00	0,00
	ΑΡΚΑΔΙΑ	1	0	0	0,00	0,00
	ΚΟΡΙΝΘΟΣ	35	0	0	0,00	0,00
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ		36	0	0	0,00	0,00
	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	253	14	2	5,53	0,79
ΗΠΕΙΡΟΣ		253	14	2	5,53	0,79
	ΤΡΙΚΑΛΑ	2	0	0	0,00	0,00
ΘΕΣΣΑΛΙΑ		2	0	0	0,00	0,00
	ΠΕΛΜΑ	2	0	0	0,00	0,00
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	5	0	0	0,00	0,00
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	22	1	0	4,55	0,00
Κ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ		29	1	0	3,45	0,00
	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	3	0	0	0,00	0,00
ΚΡΗΤΗΣ		3	0	0	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ	372	15	2	4,03	0,54

Πίνακας 35. Επιπολασμός των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στα σμήνη ορνίθων ωοπααραγωγής *Gallus gallus* ανά Περιφερειακή Ενότητα και Περιφέρεια, Ελλάδα, 2018.

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. σμηνών που εξετάσθηκαν	Θετικά σμήνη - <i>S. spp</i>	Θετικά σμήνη - Στοχοθετημένοι Ορότυποι	% Επιπολασμός <i>S. spp</i>	% Επιπολασμός Στοχοθετημένοι Ορότυποι
		1	2	3	4(=2/1)	5(=3/1)
	ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	23	1	1	4,35	4,35
	ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	287	14	0	4,88	0,00
ΑΤΤΙΚΗ		310	15	1	4,84	0,32
	ΒΟΙΩΤΙΑ	60	1	1	1,67	1,67
	ΕΥΒΟΙΑ	8	0	0	0,00	0,00
	ΦΩΚΙΔΑ	4	0	0	0,00	0,00
ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑ		72	1	1	1,39	1,39
	ΚΥΚΛΑΔΕΣ	5	0	0	0,00	0,00
	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	5	0	0	0,00	0,00
Ν. ΑΙΓΑΙΟ		10	0	0	0,00	0,00
	ΛΕΙΒΩΣ	2	0	0	0,00	0,00
	ΧΙΟΣ	1	0	0	0,00	0,00
Β. ΑΙΓΑΙΟ		3	0	0	0,00	0,00
	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	16	0	0	0,00	0,00
ΚΡΗΤΗΣ		16	0	0	0,00	0,00
	ΑΡΓΟΛΙΔΑ	23	0	0	0,00	0,00
	ΑΡΚΑΔΙΑ	5	0	0	0,00	0,00
	ΛΑΚΩΝΙΑ	12	1	0	8,33	0,00
	ΚΟΡΙΝΘΟΣ		3	0		
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ		40	4	0	10,00	0,00
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	4	0	0	0,00	0,00
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ		4	0	0	0,00	0,00
	ΘΕΣΠΡΟΤΙΑ	1	0	0	0,00	0,00
	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	14	1	0	7,14	0,00
ΗΠΕΙΡΟΥ		15	1	0	6,67	0,00
	ΚΕΡΚΥΡΑ	0	0	0		
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΙΩΝ		0	0	0		
	ΚΑΡΔΙΤΣΑ	3	0	0	0,00	0,00
	ΤΡΙΚΑΛΑ	10	0	0	0,00	0,00
	ΛΑΡΙΣΑ	11	3	0	27,27	0,00
	ΜΑΓΝΗΣΙΑ	8	0	0	0,00	0,00
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		32	3	0	9,38	0,00
	ΚΟΖΑΝΗ	7	0	0	0,00	0,00
	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	9	0	0	0,00	0,00
ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		16	0	0	0,00	0,00
	ΠΕΛΛΑ	11	0	0	0,00	0,00
	ΠΙΕΡΙΑ	5	0	0	0,00	0,00
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	87	12	3	13,79	3,45
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	17	0	0	0,00	0,00
	ΚΙΛΚΙΣ	18	0	0	0,00	0,00
	ΣΕΡΡΕΣ	15	0	0	0,00	0,00
ΚΕΝΤΡ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		153	12	3	7,84	1,96
	ΔΡΑΜΑ	5	0	0	0,00	0,00
	ΞΑΝΘΗ	11	0	0	0,00	0,00
	ΡΟΔΟΠΗ	2	0	0	0,00	0,00
	Ν. ΕΒΡΟΣ	6	0	0	0,00	0,00
	Β. ΕΒΡΟΣ	2			0,00	0,00
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ		26	0	0	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ	604	40	6	6,62	0,99

Πίνακας 36. Επιπολασμός των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στα σμήμη ορνιθίων κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* ανά Περιφερειακή Ενότητα και Περιφέρεια, Ελλάδα, 2018.

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Συνολικός Αριθ. Σμηνών που υποβλήθηκαν σε	Θετικά Σμήμη - S. spp	Θετικά Σμήμη - Στοχοθετημένοι	% Επιπολασμός S. spp	%Επιπολασμός Στοχοθετημένοι Ορότυποι
		1	2	3	4(=2/1)	5(=3/1)
	ΑΝΑΤ. ΑΤΤΙΚΗ	383	0	0	0,00	0,00
ΑΤΤΙΚΗ		383	0	0	0,00	0,00
	ΒΟΙΩΤΙΑ	549	0	0	0,00	0,00
	ΕΥΒΟΙΑ	820	7	0	0,85	0,00
ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑ		1.369	7	0	0,51	0,00
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	39	0	0	0,00	0,00
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑ		39	0	0	0,00	0,00
	ΑΡΚΑΔΙΑ	31	0	0	0,00	0,00
	ΛΑΚΩΝΙΑ	111	0	0	0,00	0,00
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ		142	0	0	0,00	0,00
	ΡΟΔΟΠΗ	4	0	0	0,00	0,00
	ΞΑΝΘΗ	64	1	0	1,56	0,00
	ΚΑΒΑΛΑ	36	0	0	0,00	0,00
	ΔΡΑΜΑ	12	0	0	0,00	0,00
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ		116	1	0	0,86	0,00
	ΚΙΛΚΙΣ	149	1	0	0,67	0,00
	ΣΕΡΡΕΣ	194	0	0	0,00	0,00
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	395	1	0	0,25	0,00
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	110	1	0	0,91	0,00
	ΠΙΕΡΙΑ	217	0	0	0,00	0,00
	ΠΕΛΛΑ	57	0	0	0,00	0,00
Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		1.122	3	0	0,27	0,00
	ΛΑΡΙΣΑ	100	0	0	0,00	0,00
ΘΕΣΣΑΛΙΑ		100	0	0	0,00	0,00
	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	3.928	9	0	0,23	0,00
	ΑΡΤΑ	421	3	0	0,71	0,00
	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	0	0	0		
	ΠΡΕΒΕΖΑ	292	0	0	0,00	0,00
ΗΠΕΙΡΟΣ		4.641	12	0	0,26	0,00
	ΚΕΡΚΥΡΑ	0	0	0		
	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	2	0	0	0,00	0,00
Ν. ΑΙΓΑΙΟ		2	0	0	0,00	0,00
	ΧΙΟΣ	2	0	0	0,00	0,00
	ΛΕΣΒΟΣ	12	0	0	0,00	0,00
Β. ΑΙΓΑΙΟ		14	0	0	0,00	0,00
	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	74	0	0	0,00	0,00
ΚΡΗΤΗ		74	0	0	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ	8.002	23	0	0,29	0,00

Πίνακας 37. Επιπολασμός των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στα σμήμη ινδορνιθίων πάχυνσης ανά Περιφερειακή Ενότητα και Περιφέρεια, Ελλάδα, 2018.

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Συνολικός Αριθ. Σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Αριθ. Θετικών Σμηνών - S.spp	Αριθ. Θετικών Σμηνών - Στοχοθετημένοι Ορότυποι	% Επιπολασμός	% Στοχοθετημένοι Ορότυποι
		1	2	3	4(=2/1)	5(=3/1)
	ΡΟΔΟΠΗ	2	0	0	0,00	0,00
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ		2	0	0	0,00	0,00
	ΣΕΡΡΕΣ	4	0	0	0,00	0,00
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	2	1	1	50,00	50,00
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ		6	1	1	16,67	16,67
	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	42	0	0	0,00	0,00
ΗΠΕΙΡΟΣ		42	0	0	0,00	0,00
	ΛΑΡΙΣΑ	11	0	0	0,00	0,00
	ΤΡΙΚΑΛΑ	6	0	0	0,00	0,00
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		17	0	0	0,00	0,00
	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	2	0	0	0,00	0,00
ΚΡΗΤΗΣ		2	0	0	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ	69	1	1	1,45	1,45

Το 2018 απομονώθηκε *Salmonella* spp. στις όρνιθες αναπαραγωγής σε δύο περιφερειακές ενότητες της χώρας (Ιωάννινα και Χαλκιδική). Στη Χαλκιδική είχε απομονωθεί *Salmonella* spp. και το 2017. Ο υψηλότερος επιπολασμός των *Salmonella* spp. παρατηρήθηκε στα Ιωάννινα (5,5%). Στοχοθετημένοι πρότυποι στις όρνιθες αναπαραγωγής το 2018 ανιχνεύθηκαν μόνο στα Ιωάννινα (0,8%).

Το ίδιο έτος, απομονώθηκε *Salmonella* spp. στις όρνιθες ωοπαραγωγής σε επτά περιφερειακές ενότητες της χώρας (Αν. Αττική, Δυτ. Αττική, Βοιωτία, Λακωνία, Ιωάννινα, Λάρισα, Θεσσαλονίκη). Ο υψηλότερος επιπολασμός των *Salmonella* spp. παρατηρήθηκε στην Λάρισα (27,3%). Στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας ανιχνεύθηκαν σε τρεις περιφερειακές ενότητες (Αν. Αττική, Βοιωτία και Θεσσαλονίκη). Στην Αν. Αττική είχαν ανιχνευθεί στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας και το 2017. Ο υψηλότερος επιπολασμός των στοχοθετημένων ορότυπων παρατηρήθηκε στην Αν. Αττική (4,4%).

Κατά το ίδιο έτος απομονώθηκε *Salmonella* spp. στα ορνίθια κρεοπαραγωγής σε επτά περιφερειακές ενότητες της χώρας (Εύβοια, Ξάνθη, Κιλκίς, Θεσσαλονίκη, Χαλκιδική, Ιωάννινα, Άρτα). Στην Εύβοια, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα και Άρτα είχε απομονωθεί *Salmonella* spp. και το 2017. Ο υψηλότερος επιπολασμός των *Salmonella* spp. παρατηρήθηκε στην Ξάνθη (1,6%). Στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας δεν ανιχνεύθηκαν σε καμία περιφερειακή ενότητα.

Το 2018 δεν απομονώθηκε κανένας ορότυπος σαλμονέλλας στα σμήνη ινδορνίθων αναπαραγωγής και ενώ στα σμήνη ινδορνίθων πάχυνσης απομονώθηκε ένα σμήνος θετικό σε στοχοθετημένο ορότυπο σαλμονέλλας στην ΠΕ Θεσσαλονίκης.

A3. Έτος 2019

Πίνακας 38. Επιπολασμός των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής *Gallus gallus* ανά Περιφερειακή Ενότητα και Περιφέρεια, Ελλάδα, 2019.

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Συν. Αριθ. Σμηνών που ελέγχθηκαν	Θετικά ΣΜΗΝΗ - S. spp	Θετικά Σμήνη - Στοχοθετημένοι	% Επιπολασμός S.spp	% Επιπολασμός Στοχοθετημένοι
		1	2	3	4(=2/1)*100	5(=2/1)*100
	ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	8	1	0	12,50	0,00
ΑΤΤΙΚΗ		8	1	0	12,50	0,00
	ΒΟΙΩΤΙΑ	23	0	0	0,00	0,00
	ΕΥΒΟΙΑ	8	0	0	0,00	0,00
ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑ		31	0	0	0,00	0,00
	ΚΟΡΙΝΘΟΣ	24	0	0	0,00	0,00
	ΑΡΚΑΔΙΑ	1	0	0	0,00	0,00
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ		25	0	0	0,00	0,00
	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	227	9	0	3,96	0,00
ΗΠΕΙΡΟΣ		227	9	0	3,96	0,00
	ΤΡΙΚΑΛΑ	1	0	0	0,00	0,00
ΘΕΣΣΑΛΙΑ		1	0	0	0,00	0,00
	ΠΕΛΛΑ	2	0	0	0,00	0,00
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	5	0	0	0,00	0,00
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	20	17	1	85,00	5,00
ΚΕΝΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ		27	17	1	62,96	3,70
	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	3	0	0	0,00	0,00
ΚΡΗΤΗΣ		3	0	0	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ	322	27	1	8,39	0,31

Πίνακας 39. Επιπολασμός των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στα σμήμη ορνίθων ωοπααραγωγής *Gallus gallus* ανά Περιφερειακή Ενότητα και Περιφέρεια, Ελλάδα, 2019.

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο	Θετικά σμήμη- S.spp	Θετικά σμήμη- Στοχοθετημένοι ορότυποι	% Επιπολασμός S. spp	% Επιπολασμός Στοχοθετημένοι
		1	2	3	4=(2/1)	5=(3/1)
	ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	25	1	1	4,00	4,00
	ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	208	21	3	10,10	1,44
ΑΤΤΙΚΗ		233	22	4	9,44	1,72
	ΒΟΙΩΤΙΑ	52	0	0	0,00	0,00
	ΕΥΒΟΙΑ	10	0	0	0,00	0,00
	ΦΘΑΚΙΔΑ	6	0	0	0,00	0,00
ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑ		68	0	0	0,00	0,00
	ΚΥΚΛΑΔΕΣ	5	0	0	0,00	0,00
	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	4	0	0	0,00	0,00
Ν. ΑΙΓΑΙΟ		9	0	0	0,00	0,00
	ΧΙΟΣ*		1	0		
Β. ΑΙΓΑΙΟ			1	0		
	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	17	0	0	0,00	0,00
ΚΡΗΤΗ		17	0	0	0,00	0,00
	ΑΡΓΟΛΙΔΑ	24	3	0	12,50	0,00
	ΑΡΚΑΔΙΑ	8	0	0	0,00	0,00
	ΛΑΚΩΝΙΑ	8	0	0	0,00	0,00
	ΚΟΡΙΝΘΟΣ	25	5	0	20,00	0,00
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ		65	8	0	12,31	0,00
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	4	0	0	0,00	0,00
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑ		4	0	0	0,00	0,00
	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	1	0	0	0,00	0,00
	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	17	0	0	0,00	0,00
ΗΠΕΙΡΟΣ		18	0	0	0,00	0,00
	ΚΑΡΔΙΤΣΑ	4	0	0	0,00	0,00
	ΤΡΙΚΑΛΑ	9	0	0	0,00	0,00
	ΛΑΡΙΣΑ*		3	0		
ΘΕΣΣΑΛΙΑ**		13	3	0	23,08	0,00
	ΚΟΖΑΝΗ	5	0	0	0,00	0,00
	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	4	2	0	50,00	0,00
ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ		9	2	0	22,22	0,00
	ΠΕΛΛΑ	5	0	0	0,00	0,00
	ΠΙΕΡΙΑ	5	0	0	0,00	0,00
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	190	6	0	3,16	0,00
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	14	1	0	7,14	0,00
	ΚΙΛΙΚΙΑ	18	0	0	0,00	0,00
	ΣΕΡΡΕΣ*		2	0		
ΚΕΝΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ**		232	9	0	3,88	0,00
	ΔΡΑΜΑ	3	0	0	0,00	0,00
	ΚΑΒΑΛΑ	3	0	0	0,00	0,00
	ΕΛΑΦΙΝΗ	11	1	0	9,09	0,00
	ΡΟΔΟΠΗ	4	0	0	0,00	0,00
	Ν.ΕΒΡΟΣ(Αλε(αν)	1	1	1	100,00	100,00
	Β. ΕΒΡΟΣ	2	0	0	0,00	0,00
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ		24	2	1	8,33	4,17
	ΚΕΡΚΥΡΑ	0	0	0		
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ		0	0	0		
	ΣΥΝΟΛΟ	692	47	5	6,79	0,72

*Δεν υποβλήθηκαν στοιχεία για τον συνολικό αριθμό σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο.

** Η απουσία υποβολής στοιχείων για τα εξετασθέντα σμήμη από κάποιες περιφερειακές ενότητες της περιφέρειας οδηγούν σε πλασματική αύξηση του επιπολασμού της σαλμονέλλας στην Περιφέρεια.

Πίνακας 40. Επιπολασμός των *Salmonella* spp. και των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας στα σμήνη ορνιθίων κρεοπαραγωγής *Gallus gallus* ανά Περιφερειακή Ενότητα και Περιφέρεια, Ελλάδα, 2019.

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Αριθ. σμηνών που ελέγχθηκαν	Σμήνη θετικά - S.spp	Σμήνη θετικά - Στοχοθετημένοι ορότυποι	% Επιπολασμός S. spp	%Επιπολασμός Στοχοθετημένοι Ορότυποι
	ΑΝΑΤ. ΑΤΤΙΚΗ	391	1	0	0,26	0
ΑΤΤΙΚΗΣ		391	1	0	0,26	0
	ΒΟΙΩΤΙΑ	476	0	0	0,00	0
	ΕΥΒΟΙΑ	872	4	0	0,46	0
	ΦΩΚΙΔΑ	12	0	0	0,00	0
ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ		1360	4	0	0,29	0
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	44	0	0	0,00	0
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ		44	0	0	0,00	0
	ΑΡΚΑΔΙΑ	39	0	0	0,00	0
	ΛΑΚΩΝΙΑ	108	0	0	0,00	0
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ		147	0	0	0,00	0
	ΡΟΔΟΠΗ	2	0	0	0,00	0
	ΞΑΝΘΗ	73	0	0	0,00	0
	ΚΑΒΑΛΑ	35	0	0	0,00	0
	ΔΡΑΜΑ	10	0	0	0,00	0
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ		120	0	0	0,00	0
	ΚΙΛΚΙΣ	155	0	0	0,00	0
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	545	0	0	0,00	0
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	106	0	0	0,00	0
	ΠΙΕΡΙΑ	202	0	0	0,00	0
	ΠΕΛΛΑ	59	0	0	0,00	0
ΚΕΝΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		1067	0	0	0,00	0
	ΛΑΡΙΣΑ*	0	2			
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ						
	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	4034	7	0	0,17	0
	ΑΡΤΑ	481	2	0	0,42	0
	ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑ*	0	0	0		
	ΠΡΕΒΕΖΑ	363	1	0	0,28	0
ΗΠΕΙΡΟΥ		4878	10	0	0,21	0
	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	4	0	0	0,00	0
Ν. ΑΙΓΑΙΟ		4	0	0	0,00	0
	ΧΙΟΣ*	0				
Β.ΑΙΓΑΙΟ						
	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	50	0	0	0,00	0
ΚΡΗΤΗΣ		50	0	0	0,00	0
	ΣΥΝΟΛΟ	8061	17	0	0,21	0

*Δεν υποβλήθηκαν στοιχεία για τον συνολικό αριθμό σμηνών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο.

Το 2019 απομονώθηκε *Salmonella* spp. στις όρνιθες αναπαραγωγής σε τρεις περιφερειακές ενότητες της χώρας (Αν. Αττική, Ιωάννινα και Χαλκιδική). Στα Ιωάννινα είχε απομονωθεί *Salmonella* spp. και το 2017, ενώ στη Χαλκιδική είχε απομονωθεί *Salmonella* spp. και τα δύο προηγούμενα έτη (2017, 2018). Ο υψηλότερος επιπολασμός των *Salmonella* spp. παρατηρήθηκε στη Χαλκιδική (85,0%). Στοχοθετημένοι πρότυποι στις όρνιθες αναπαραγωγής το 2019 ανιχνεύθηκαν μόνο στη Χαλκιδική (5%).

Το ίδιο έτος, απομονώθηκε *Salmonella* spp. στις όρνιθες ωοπαραγωγής σε εννέα περιφερειακές ενότητες της χώρας (Αν. Αττική, Δυτ. Αττική, Αργολίδα, Κόρινθος, Καστοριά,

Θεσσαλονίκη, Χαλκιδική, Ξάνθη, Ν. Έβρος). Ο υψηλότερος επιπολασμός των *Salmonella* spp. παρατηρήθηκε στον Ν. Έβρο, όπου το ένα μοναδικό σμήνος που ελέγχθηκε ήταν θετικό για *Salmonella* spp. (100%). Στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας ανιχνεύθηκαν σε τρεις περιφερειακές ενότητες (Αν. Αττική, Δυτ. Αττική και Ν. Έβρο). Στην Αν. Αττική είχαν ανιχνευθεί στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας και τα δύο προηγούμενα έτη (2017, 2018). Ο υψηλότερος επιπολασμός των στοχοθετημένων ορότυπων παρατηρήθηκε στον Ν. Έβρο, όπου το ένα μοναδικό μήνος που εξετάστηκε ήταν θετικό σε στοχοθετημένο ορότυπο σαλμονέλλας (100%).

Κατά το ίδιο έτος απομονώθηκε *Salmonella* spp. στα ορνίθια κρεοπαραγωγής σε πέντε περιφερειακές ενότητες της χώρας (Εύβοια, Ιωάννινα, Άρτα, Αν. Αττική, Πρέβεζα). Στην Εύβοια, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα και Άρτα είχε απομονωθεί *Salmonella* spp. και τα δύο προηγούμενα έτη (2017, 2018). Ο υψηλότερος επιπολασμός των *Salmonella* spp. παρατηρήθηκε στην Εύβοια (0,5%). Στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας δεν ανιχνεύθηκαν σε καμία περιφερειακή ενότητα το 2019, όπως και το 2018.

Το 2019 δεν απομονώθηκε κανένας ορότυπος σαλμονέλλας στα σμήνη ινδορνίθων αναπαραγωγής και πάχυνσης.

Αναφορικά με το συνολικό ετήσιο επιπολασμό των *Salmonella* spp. στις όρνιθες αναπαραγωγής (όλες οι ηλικίες) της χώρας, παρατηρούμε ότι, ενώ μειώθηκε από το 2017 (7,3%) στο 2018 (4%), αυξήθηκε ξανά το 2019 (8,4%). Αντίθετα, οι στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας παρουσίασαν σταδιακή μείωση (1,6% το 2017, 0,5% το 2018 και 0,3% το 2019).

Στις όρνιθες ωοπαραγωγής (όλες οι ηλικίες) της χώρας, ο συνολικός ετήσιος επιπολασμός των *Salmonella* spp. μειώθηκε από το 2017 στο 2019 (7,1% το 2017, 6,6% το 2018 και 6,8% το 2018), ενώ παρουσίασε μικρή αύξηση από το 2018 στο 2019. Αντίθετα, ο επιπολασμός των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας αυξήθηκε από το 2017 στο 2019 (1,3% το 2017, 0,9% το 2018 και 0,7% το 2019), ενώ παρουσίασε μικρή μείωση από το 2018 στο 2019.

Στις ορνίθια κρεοπαραγωγής της χώρας, ο συνολικός ετήσιος επιπολασμός των *Salmonella* spp. μειώθηκε από το 2017 στο 2019 (0,4% το 2017, 0,3% το 2018 και 0,2% το 2018), ενώ ο επιπολασμός των στοχοθετημένων ορότυπων σαλμονέλλας ήταν μηδενικός τα έτη 2018 και 2019.

Στις ινδορνίθες αναπαραγωγής δεν ανιχνεύθηκε κανένας ορότυπος σαλμονέλλας κατά τη διάρκεια της τριετίας, ενώ στις ινδορνίθες πάχυνσης ανιχνεύτηκαν ορότυποι *Salmonella* spp. μόνο το 2018 και ήταν όλοι στοχοθετημένοι ορότυποι σαλμονέλλας.